

అంతర్జాతీయ సహకారోత్సవము

మదరాసు, జూలై 7:—ఒక గ్రామమున 80 వత్సరముల కాలమునుండి దానితో పాట్లవాసులనునటుల చేయగలిగి తిని, వీరివయస్సు సుమారు 80 వత్సరము లుండును. అయినను తన తిండిలేకపోవుటచే వారిశరీరమంతయు ముడుతలుపడి కుంగి 60 వత్సరముల మునుపలవలె గన్పించుచుండిరి. కాని సహకార సంఘములు నూనెనునటులను ప్రోత్సహింపరాదని ఇటీవల యుత్తరపుచ్చేయటచే ఇట్టిప్రజల జీవనాధారములు పోగొట్టినవారగుచున్నారు. ఈ విషయగ వారితండిని చెడగొట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి కి 45 మంది స్త్రీలును అంతర్జాతీయ ప్రయత్నములు అని డి.బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారుగత శనివారము సాయంత్రము భారత సేనకసమితి ఆవరణయందు జరిగిన అంతర్జాతీయ సహకార దినోత్సవ సమావేశమునందు ప్రశ్నించిరి. రా. సా. డి. శ్రీనివాసరావుగారి సభకన్యకృతి నహించిరి. సహకారోత్సవము అల్పహారములతో ప్రారంభమయ్యెను.

సహకారము అంతర్జాతీయోద్యమము

అధ్యక్షులు ప్రథమము ప్రసంగించుచు, సహకారోద్యమము, అంతర్జాతీయమైనదనిచెప్పిరి. ఒక రాష్ట్రమునకునుమరియు కరాష్ట్రమునకును గల ఆర్థిక ప్రతిబంధములను తొలగించి, సమస్తజాతులయందును సౌభ్రాతృత్వమును నెలకొల్పుట కి యుద్యమ ముద్దేశింపబడినదని జ్ఞప్తిపరుచుటగాను ప్రతియేట నిట్టియుత్సవమునుపుట ఆచారముగావచ్చుచున్నది. మనరాష్ట్రమున, సహకారోద్యమవాస్తవి ప్రాప్తిహకరముగ గణపింపదు. ఈ రాష్ట్రమునందలి సహకారోద్యమ పరిపాలనాధ్యక్ష నంతకు, అధికారతరములగు రాష్ట్రీయసంస్థలు వహించవలసి యుండెను. కాని మన రాష్ట్రమునందలి, రాష్ట్రీయసహకార సంఘముగాని, సెంట్రలు ఆర్గనైజేషన్లుగాని, ఇంకను ఇట్టి కార్యక్రమమునుగైకొనలేదు. సహకారప్రబోధమును, పల్లెటూళ్లయందు విశేషముగ వ్యాపింపచేయవలసియున్నది. పదివత్సరముల నాయుదా యుగములు అనుమని భావించు జిల్లాలో, తనభాష న్నినిరుచించి, సంఘములు ప్రత్యేకముగా జాగ్రత్త వహింపవలసియుండును. ప్రస్తుత మేగ్గునవలసిన భూమి తనభాష్యాంకులు, మగ్గుతరగతి రైతులకుపయోగపడునేగాని, చిన్న రైతులకుపయోగపడవు. కనుక అట్టి వారికి తోడ్పడుటకు గూడ తగునేర్పాటులు చేయవలెను.

సందేశములు

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసానంతరము వేదాంత దేశికాచారిగారు, ప్రముఖులగు ననేకసహకార లంపిన సందేశములను జదివిరి. విమ్మల జి. శ్రీరాంబాబుగారి ప్రతిపాదనపై గత వత్సరకార్యక్రమనివేదిక మంగీకరింపబడెను.

డి. బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారు

రామచంద్రరావుగారు పిమ్మట నీ రాష్ట్రమున సహకారోద్యమమును గురించి ప్రసంగించుచు మన కిచ్చు ననేకవిషయములగు సహకారోద్యమముల గలవనియు, కాని వానిలో ముఖ్యమైనది, ప్రభుత్వమువారి సహకార కాసముక్తింప సాగింపబడుచున్న సహకారోద్యమ మనియు నుడిచిరి. ఈ యుద్యమమున రిజిస్ట్రారు సర్వాధికారి. సభ్యులెవ్వరు రాజకీయములలో పాల్గొనరాదు. ఈ రాష్ట్రము నింతవరకును సహకారోద్యమము రాజకీయముల సమీపింప కుండగనే నడుచుచున్నది. ఈ యుద్యమములో నేయిన లోపమున్నయెడల నవి, అధికారలబంధనయందుగల వికారముగ సిద్ధాంతముల ప్రకారము నడచుకొన జాలక పోయిరను లోప మొక్కటియే గాని మరియు కటిలేదు. ఏ సహకార సంఘమైన నూలునడుకుట నేయుట మొదలగు గృహపరిశ్రమపై ననుబడించి. నిరాధరులగు కొందరు ప్రజలకు జీవనాధారముల కల్పించినయెడల, నట్టిచర్య చాల ఉపద్రవకరమైనదని ప్రభుత్వమువారు భయపడుచుండును. అది నాస్వాభవికము. ఇందు కొక యుదాహరణను చెలిచెదను. నేను మాడువర్షములు, చాల శ్రమపడి పనిచేసి, ఎట్టుకేలకు 45 గురు స్త్రీలు, రాట్నములొసగి నూలునడుకుటను వారికి జీవనాధారముగ గల్పించితిని. వారు 80 వత్సరములలోపు వయస్సులు అయినను, తినండి లేక పోవుటచే, కృశించి, ముడుతలుపడిన శరీరములతో వారు 60 వత్సరముల వృద్ధులుగ గన్పించుచుండును. కాని ప్రభుత్వమువారిపుడు, సహకార సంఘములు, రాట్నములు పరిశ్రమను ప్రోత్సహింపరాదని యుత్తరపుచ్చేయటవలన వారి జీవనా

ధారమును భంగము కలుగును. సత్యాగ్రహోద్యమమునలంబగు లు గూడ కద్దరును ప్రోత్సహించుచున్నారనుకారణముచే నిరుపేదలగు ననేకమంది ప్రజల జీవనాధారముల తొలగించుట ఏటివ్యాపారము? సహకారోద్యమములంబగు, రాజకీయోద్యమమున పాల్గొనమని వాదనమొనర్చిరి. కనుక, ఆటులనే ప్రభుత్వమువారుగూడ సహకారవిషయములందు రాజకీయముల చెచ్చిపెట్టకుండవలెనట వారివిధి. నూలునడుకుటను ప్రోత్సహించుట కొక బైలాగలదు. దానితోపాటు ప్రభుత్వమువారు నూలునడుకుటను ప్రోత్సహింపరాదని ఉత్తరపుచ్చేయటవలన యర్థమేమి? ఇక నీ సహకారులు చేయవలసినదేమియో చెలియకన్పడి. కనుక సహకారులవలెనే ప్రభుత్వమువారుగూడ రాజకీయముల నీ యుద్యమములోనికి చెచ్చిపెట్టవలసిని గట్టిగా పాచ్చరింపవలసియున్నది. ఆ రామచంద్రరావుగారు నుడిచిరి.

పిల్లపుడే సతిగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు భౌతికముగ నేగాక, మానసికముగగూడ, ప్రజలొకరిపై నొకరినోన్యము ఆధారపడియున్నారని నుడిచిరి. రామచంద్రరావుగారి వాక్యములను బలపరుచుచు, దేశీయ పరిశ్రమలను ప్రోత్సహింప జాలని యుద్యమము, నిరర్థకమని నుడిచిరి.

సభాంత్యమున (1) ప్రపంచమునందలి సమస్తమానవ జాతిని ఏక మొనర్చి, మానవసౌభ్రాతృత్వమును వ్యాపింపచేయుటకు సహకారోద్యమమే సాధనమనియు (2) ఇంగుళగాను, విక్రేతలకును, ఉత్పత్తిదారులకును గల అన్యోన్యలాభముల నభివృద్ధిపరచి సమన్వయ మొనర్చుటకు అంతర్జాతీయ సహకార మండలివారొనర్చుచున్న ప్రయత్నముల నీసభవారు ప్రశంసించుచున్నారు. అనియు తీర్మానములు గావించబడెను.

అధ్యక్షునకును, అతిథులకును కృతజ్ఞతా వందన సమర్పణలతో సభ ముగిసెను.

రైల్వే రాబడి

ప్రభుత్వమువారి నిర్వాహకముక్తింప నున్న రైల్వేలో జూలై 14 వ తేదితో ఆంధ్రమయ్యే వారమునందు రూ 187 లక్షలు రాబడి వచ్చెను. అంతకు ముందువారము కన్న 4 లక్షలు, నిరు డీవారముకన్న 5 లక్షలు తక్కువ.

కేంద్ర వైద్యవశోధనగూర్చి సభ

ఉదయముండు, జూలై 5:— కేంద్ర వైద్య పరిశోధన సంస్థ గూర్చి యాచించింప ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కిమాలో 21 వ తేదిన ఒక సభ చేయుదురని యివివరము తెలిపియుంటిరి. దానిగూర్చి యెక్కువ వివరములు తెలిసినవి. ఆసభకు మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా లక్నో, పంజాబు, రంగూను, పాట్నా, విశ్వవిద్యాలయముల ప్రతినిధులు, అధికారతర మహమ్మదీయ ప్రతినిధి, వైద్యోతర శాస్త్రజ్ఞులు, సుప్రసిద్ధుడొకడు, భారత వైద్యసంఘ ప్రతినిధి భారతకాసనసభ ప్రతినిధులు రి, ఇండియా వైద్యశాఖ డైరెక్టరు, ఆరోగ్యశాఖ కమిషనరు, కేంద్ర పరిశోధనసంస్థ (కానలి) డైరెక్టరు ఆహ్వానింపబడుదు. తద్వారా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి అధ్యక్షత వహించును. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు అధికారతర ప్రతినిధిని ఎన్నుకొన కొరబడిరి. (స్వ. వి.)

ఇద్దరుపిల్లలు తప్పిపోవుట

ప్రథమమున తెలిసినవారికి నూరురూపాయలు బహుమానము.

ఇద్దరిలో చిన్నవాడైన కృష్ణమూర్తి, సుమారు 13 సం॥ వయస్సు, 4 1/2 అడుగుల పొడుగు, పసుపువచ్చుకొలును ధరించియుండును. కమ్మకులగు, మచిలీపట్నముందు 4 వ వార్డుము సమీపమున్నాడు.

రెండవవాడు వి. రామలింగం, వయస్సు 15 సం॥ లు, సుమారు 5 అడుగుల పొడుగు, విశ్వ బ్రాహ్మణకులగు, బంగారపు ముక్కుపోగు కట్టి ధోవతి ధరించియుండును.

ఇద్దరుగూడ చక్కని యాకృతిగలిగి, కృష్ణ జిల్లా, దివితాలూకాలోని కోనూరుగ్రామనివాసములు.

యస్. వి. చౌదరి, వకీలు, బెజవాడ.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

- పారిజాతాపహరణము:—శ్రీమత వాగపూడి శుభస్వామయ్యగారిచే విరచితమగు పరిమళోల్లాసము చక్కని వ్యాఖ్యానముతో గూడినది. ధర రు. 3-0-0
- శ్రీరామ పట్టాభిషేకనాటకము:—శ్రీయత విద్వాత్ పాతాళభేరి సుబ్రహ్మణ్యకవిగారిచే రచింపబడినది. ధర రు. 1-0-0
- నల్లవత్తుపాఖ్యానము:—సుల్లింపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుత కల్పములతో నిండియున్నది. 1-0-0
- గురుబోధామృతము:—(వేద సార గ్రంథము) శ్రీమతి కట్టచుంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితములగు పాటలు 0-4
- తెలకు మహాశయుని సంపూర్ణముగ జీవితము:—మానిండి సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారు. డిమ్మి 204 పుటలు. 2-4-0
- తత్వమచంద్రికా:—(ప్రథమభాగము) సన్నిధానం మాత్య వారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0
- సంగీత శమంతకమణి 0-8-0
- మహర్షి దేవేంద్రనాథ తాకూరుగారి స్వీయచరిత్రము:—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. పరిశీల్యక్తియు ముఖ్యముగ జనువలసినది. ఛందర్పెట్టుకాగితము. పుటలు 214 క్యాతికోతైండు (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0
- ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి:—(సటికము) పారనంది రామాశాస్త్రిగారు 0-12-0
- రాష్ట్రభాషాహిందీ ప్రథమ పుస్తకము:—రామానందశర్మగారు 0-8-0
- శ్రీరామవిజయము:—(నాటకము) కే. వెంకట రమణరావుగారు. 0-8-0
- శారదాంబ:—(స్త్రీధర్మతోధిని) నాటకము టి. శ్రీనివాసరావువార్యులుగారు. 0-4-0
- శబ్దకొముది (నిఘంటువు):—శిరోభూషణము, వేంకటరంగాచార్యులుగారు. చాలఉపయోగకరము. చేబులో నిముడును 1-4-0
- ఆంధ్రోద్యమము:—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహా జనసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు, చిత్రములు గలవు 1-8-0
- ఆత్మజిజ్ఞాసాసంఘము:—పారనంది జగన్నాథ స్వామిగారు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితిగూర్చి చెప్పినది 0-8-0

పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము, నెం 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

మద్రాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

9, 10 జూలై 1930 తేదీలలో మచిలీపట్నముందు సముద్రస్నాన సహాయత్వము

9, 10 జూలై 1930 తేదీలందు బెజవాడనుండి మచిలీపట్నమునకు "సముద్రస్నానము" నిమిత్తమై వెడలు రైలు ప్రయాణీకుల సౌకర్యాధమై ప్రత్యేక రైళ్లు యేర్పాటు చేయబడును.

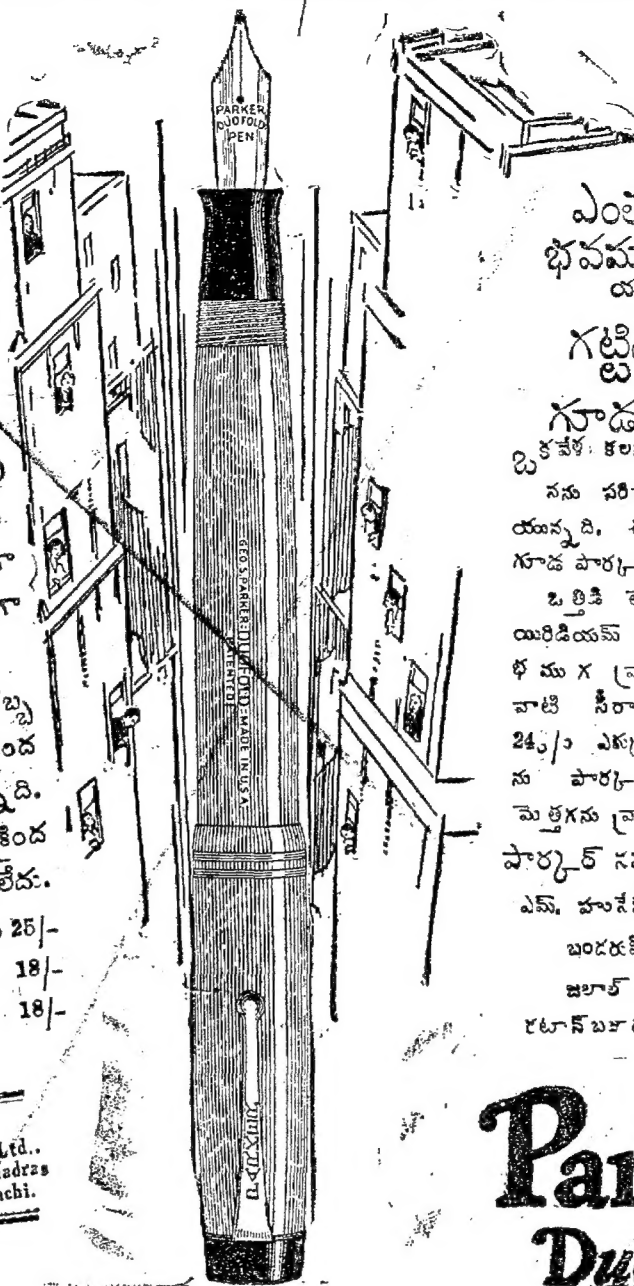
9, 10 జూలై 1930 తేదీలను జ్ఞప్తియొందుకొని రైలు ప్రయాణముచేసి కాలము, వ్యయప్రయాసలను లేకుండచేసి కొనుడు.

క్రిటికీ నుండి క్రింద పడినప్పటికిని

మీరు ఎప్పుడు పాన్ లెన్
పెన్ మనః పూర్వక
ముగ కిటికీగూడ క్రింద
వేయరు. కాని పాన్
రూ కలమును కి.000
అడుగుల ఎత్తునున్నవి
మానముండి పడవేయగా
ప్రమాదము లేక సరిగా
యున్నది.

పార్కర్ 280/౨ రబ్బరు
కంటే తేలికయై క్రింద
పడినను పగులకయున్నది.
మికలమెన్నిసార్లు క్రింద
పడినను ప్రమాదములేదు.
డ్యూప్లోల్డ్ ఎస్ ఆర్ రు 25/-
" శే ఆర్ 18/-
" లేడి 18/-

Distributors.
Bodge & Seymour, Ltd.,
Bombay, Calcutta, Madras,
Delhi, Lahore, Karachi.

ఎంత ఆను
భవముగలదో
యంతటి

గట్టిదనము

గూడ గలదు

కవేళ కలము పనిపాటుండి

నను సరిగా పనిచేయవలసి
యున్నది. ఈ విషయమును
గూడ పార్కర్ శ్రేష్ఠమొనరి.

ఒరిజిల్ లేక 14 క్యారెక్టర్స్
యిండియన్ పాల్ గలగి సల

భముగ వ్రాయును. ప్రతి
వాటి సీరా గొట్టు కంటే

240/౨ ఎక్కువ సీరా పట్టు
ను పార్కర్ స్వీకరించును

మెత్తగను వ్రాయును.

పార్కర్ సప్లైదుకాణములు

ఎస్. హుసేన్ ఆల్ అండ్ సన్స్

బందరుపేట, మద్రాసు

జలాల్ అండ్ సన్స్,

రటాన్ బజార్ రోడ్డు మద్రాసు

Parker

Duofold

మొసర్స్ పి. ఆర్. అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్, మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు. అసిస్ట్ అండ్ కో, లిమిటెడ్, మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

మహమ్మదీయుల సర్వపక్ష సమావేశము

నైపుకొనిపేడికను తిరస్కరించుట

మహమ్మదీయుల హక్కులనుగూర్చి తీర్మానములు

సిన్హా, జూలై 5:—మహమ్మదీయుల సర్వపక్ష సమావేశపు కార్యసంఘమువారి తీర్మానమువై అధికమగు చర్చ జరిగెను. రాజా గజ్పల్ అరీగారు కొంత ప్రతిభవించినందువలన, నైపుకొనిపేడికను తిరస్కరించుచు, తమ తీర్మానమునకు తొలి పలుకుగా, ఒకవాక్యమును మహమ్మదీయసభ్యుల లంగికరించిరి. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడిన తీర్మానము ఇది.

“నైపుకొనిపేడిక, మహమ్మదీయ సర్వపక్ష సమావేశమువారి కోర్కెలను తీర్చునందునను, ఇప్పటికన్నను వెనుకంజవేయుననై యున్నందునను మొత్తముమీద యీసభ వారి అంగీకారమున కర్హముకాదు. (1) నైపుకొనిపేడిక వారు, భావిరాజ్యాంగము ఫెడరల్ వ్యవస్థ నుండవలెననియు, రాష్ట్రీయ కాసనసభలకు ఎన్నికలు ప్రత్యేకనియోజకవర్గముల నుండా జరుగవలెననియు, రాష్ట్రీయులకు స్వతంత్రస్థానిత్ర్యముండవలెననయు నూచించుట మాకు సమంజసముగా కన్పట్టుచున్నది. అయినను, ఢిల్లీ మహమ్మదీయ సర్వపక్ష సమావేశమునం దేర్పరచబడిన కనిపాతములు కమిషన్ సమితిని బడయలేదని మేము రూఢిగా పలుకుచున్నాము. (2) ఆ ఆశయములను మరల బలపరచుచున్నను, ఫెడరల్ అసెంబ్లీకి ఎన్నికలు ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల మూలమున జరుగవలెనని మాయుద్దేశ్యము. ఫెడరల్ అసెంబ్లీని, స్టేటుకౌన్సిలువలన ఎన్నికలు ప్రత్యేకముగానా, ఒకరొకరుగానా జరుగవలయునను విషయము నిలఁచిరింపకయే, కమిషన్ నూచించిన తారతమ్యప్రాతినిధ్యము (Proportional Representation) ను తిరస్కరించుచున్నాము. ఫెడరల్ అసెంబ్లీ స్టేటుకౌన్సిలు లందు మహమ్మదీయులందు కనిష్ఠప్రమాణము నిర్ణీతమై యుండవలయునని నూచుభిప్రాయము.

(3) ఏ కాలమునగాని ఒక రాష్ట్రములోని మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము అవసరములేదని, 2/3 పార్టీ అధికసంఖ్యాకులగు తీర్మానించు నెడల, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను తీసివేయవలెను. అప్పుడు ఇతర కులముల భాగం పలదన్నను ప్రయోజన ముండుకొనెదరు.

(4) రాష్ట్ర స్వతంత్రపాలన నిజమైనదిగా నుండవలెను. గవర్నరుకు సంపూర్ణాధికారము నొసేసి, దానిని క్షిణిచింపట తగదు. మంగ్రలందరను ఎన్నుకొనబడిన అసభివారియందుండవలెను. మంత్రివర్గము ఏకముగా కాసనసభకు బాధ్యత గల్గి యుండవలెను.

(5) బేంగాలు, పంజాబు రాష్ట్రములందు మహమ్మదీయులకు ప్రాతినిధ్యమును అధికసంఖ్యాకు నిర్ణయము చేసువలెను. ఆరురాష్ట్రములలో హిందువులకు అధికసంఖ్యా నిచ్చి, బేంగాలు పంజాబులందు మహమ్మదీయుల కట్టి ప్రాబల్యము కమిషన్ వారి పక్షమైరి.

(6) సింధును ప్రత్యేకించుటకు ప్రబలకారణము లన్నవని కమిషన్ తో మే మేకీభవించుచున్నాము. కాని దాని నిర్ణయమున వారు ఎప్పటికో నెట్టివేయటము మేముంగీకరింపజాలము. ఆలస్యము లేకుండ సింధురాష్ట్రమును బొంబాయి నుండి వేరు చేయవలెను.

(7) కమిషన్ వారు పబ్లికాత్ర సరిహద్దు రాష్ట్రమునకు సంస్కరణముల ప్రసాదించినారు. కాని అవి చాలవు. ఇతరరాష్ట్రములకువలెనే, దానిని సంస్కరణము లీయవలెను.

(8) బెలూచిస్తానమునకు గూడ ఇతర రాష్ట్రములకువలెనే స్వతంత్రపాలన మొనగవలెను.

(9) కమిషన్ వారు ప్రభుత్వోద్యోగములందును, రాష్ట్రమంత్రివర్గము నందును, కేంద్ర మంత్రివర్గమునందును మహమ్మదీయుల ప్రమాణమును నిర్వచింపలేదు. ఎట్టి రాజ్యాంగముగాని జరుము గాంచుటకు మహమ్మదీయ సంఘమునకు పైవాటిలో ప్రాతినిధ్య ప్రమాణమును నిర్ణయించి, రాజ్యాంగమునందే చేర్చుటవలసినది నూచుభిప్రాయము.

(10) స్వతంత్రపాలన గల స్థానికసంస్థలు యూనివర్సిటీలు మొదలైనవానిలో మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును మహమ్మదీయుల విజ్ఞానము, భాష, శాస్త్రము, ధర్మములు మొదలైనవానికి రక్షణయు కమిషన్ చర్చించలేదని చింతించుచున్నాము ఈ విషయములనుగూర్చిన కట్టుదిట్టములు రాజ్యాంగము నందే ఇవ్వవలయుండవలెను.

(11) నైపుకొనిపేడిక కమిషన్ చేసిన సిఫార్సుతో మే మేకీభవించజాలము. నైపుకొనిపేడిక భారతీయుల వృద్ధిచేయుటగాని, ఈదేశముననే మిలిటరీ కళాశాలను స్థాపించుటగాని కమిషన్ వారు సరిగా పరామర్శించనందున మే కాకాభంగము కలిగినది. కమిషన్ వై విధమున భారతీయుల సక్రమావేయముల నెరవేర్చలేదని విమర్శించుచు ఇక వై నైపుకొనిపేడిక భారతీయ భిన్నభేదమునకు మహమ్మదీయుల కన్న తరగతులలోను

తగిన ప్రాతినిధ్య మివలెనని యిందెకముగా అడుగుచున్నాము. నాకాదగ్గరము వైమానిక దళములందుగూడ యిట్టి ప్రాతినిధ్యము మహమ్మదీయులకు కాసనపూర్వకముగా కలుగవలెను. కేంద్ర ప్రభుత్వమును అగ్రిక, వాణిజ్య, రైల్వే, తపాలా, తంతి కళాశాల బాధ్యతాయుక్తులైన భారతీయమంత్రుల కప్పగింపవలెనని మా దృఢోద్దేశ్యము. కమిషన్ వారు గవర్నరు జెనరలుగారి కిచ్చిన అధికారపు హక్కులు మే మొప్పుకొనము. అవి ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వముతో సరిపడుననిగావు. నైపుకొనిపేడిక వ్యవహారములు సంపానములు ఈమాడు విషయములందు లాత్మార్థికముగా కొన్ని కట్టుదిట్టముల చేర్చరచి మిగిలిన విషయములను కేంద్రకాసనసభకు మార్చవేయవలసిన కాలము అరుదెంచిన దని నూచుభిప్రాయము.

ఆగాఖాన్ గారి సందేశము

హెచ్. హెచ్. ఆగాఖాన్ గారు మహమ్మదీయసర్వపక్ష సమావేశపు ఎన్నికృతిపు బోర్డును పంపిన సందేశము సభలో చదువబడినది. అం దిట్లున్నది:—మహమ్మదీయుల సామాన్యభిప్రాయమును పట్టించుకొనుట తెలియజేయు రానుబారిగా నన్నెళ్లడును నేను బావించుకొందును. పూర్వము మింటోమార్షెకాలమునను బాల్కన్ యుద్ధము లష్టమును, బర్మీకారకైన లుసానీ సాధింపనుచునను ప్రవర్తించి, ఎట్లే యిష్టమును హిందూదేశమున మహమ్మదీయ మత స్వాతంత్ర్య స్వైక్తిక్యముల సురక్ష బాధ్యతను అధికసంఖ్యాకులెట్టి నిబంధన లవసరమని తలంకతో చానిగూర్చి యుంటాననికముగా ప్రచారము గానింట్లను నేను సంగీధుడను. నే నీయదగిన హితవు కొంచెము గలను. మహమ్మదీయులలో అధిక సంఖ్యాకులు వారి రాజకీయ ప్రాబల్యమును ప్రభుత్వము కొంచె పరుపకుండునట్లును చిన్న చిన్న అల్ప సంఖ్యాక జన ప్రతినిధులు రాబోవు సమావేశమునకు రాకుండునట్లును ప్రవర్తించదలను. చిల్లర కలహము లటుంచి ఏకాభిప్రాయము గలగి మహమ్మదీయుల హక్కులన్నియు లుచితము. నేను అధిక సంఖ్యాకుల యభిప్రాయము ననుసరించును.

రాబోవు సమావేశము

సిన్హా, జూలై 5:—రాబోవు మహమ్మదీయ సర్వపక్ష సమావేశమును లక్ష్య పురమున జరుపుటకు ఎన్నికృతిపుబోర్డు వారు తీర్మానించిరి. ఇది ఆగస్టునెలలో జరుగను. మాలావా మహమ్మదాలీగారు అగ్ర్యక్షత వహించెదరు. కొండు పేటిలు సమావేశమునకు భారతీయ ప్రతినిధివర్గమును మూడవపాలు మహమ్మదీయులందవలెననిమాడ బోర్డు తీర్మానించెను. ఇంతటితో సమావేశము యగిగెను.

(ఆ. ప్రె.)

వ్యవసాయము

రాజమండ్రి

ఈత చెట్లు నరికినందులకు 18 మాసములకఠినశిక్ష

(న్యాయవిలేఖరి)

జూలై 5:-జూలై 28, 24 తేదీలలో రాజమండ్రి తాలూకా కోర్టులో జరిగినవి, యిటికాయల పల్లి గ్రామములో ఈతచెట్లు నరికినందులకు దోషకాయలపల్లి కాపురస్తులైన (1) మారిన సత్యనారాయణమూర్తి (2) నంగల పూడి కాపురస్తులగు నీరుకొండ వెంకటరామారావు, (3) రాఘవపురం కాపురస్తులగు ముంద్రు రంగారావు, (4) నందరాడ కాపురస్తులగు అనుమమ్మి సుబ్రహ్మణ్యం, (5) కోర్టుపేటరం కాపురస్తులగు ములగాడ చిన్నయ్య, (6) కోర్టు పట్టాభిరామయ్యగారు గోకవరం పోలీసువారు జూలై 27 వ తేదీన అరెస్టుచేసి మొదట గోకవరం తీసుకొనివెళ్లి, అప్పటి నుండి రాజమండ్రి తీసుకొనివచ్చి ఈనెల 5 వ తేదీవరకు రాజమండ్రి సబ్జైల్డ్ కోర్టులో నుంచి. ఈనెల 6 వ తేదీన రాజమండ్రి సబ్జైల్డ్ కోర్టులో యెదుట నీరందరు 28 వ జూను తేదీన కేసువంటి ఈతచెట్లు నరికినందులకు పీనలుకోవలసిగా 148, 425 క్షేత్రములకింద విచారించబడిరి. వీరెవ్వరను వాదము చేయలేదు. మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలందరిని దోషులని తీర్పుచేసి వీరికి యె 6 మాసముల కఠినశిక్షయును, రూ 200 జరిమానాయును విధించిరి. జరిమానా చెల్లించనియెడల 6 వారములు కఠినశిక్ష చేసిరి.

జూలైలో 8 వ వారైన ముంద్రు రంగారావుగారు గాక మిగిలినవారిని 24 వ జూను తేదీన బొత్తపాలెం, యిటికాయలపల్లి గ్రామములలో ఈతచెట్లు నరికినందులకు మరి రెండుకేసులు పెట్టబడి 5 వ తేదీన రాజమండ్రి సబ్జైల్డ్ కోర్టుగారిచే విచారణ చేయబడెను. ప్రతికేసులోను ప్రతి ముద్దాయికి 6 మాసముల కఠినశిక్షయును, రూ. 200 జరిమానాయును, జరిమానా యివ్వనియెడల 6 వారములు కఠినశిక్షయును, విధించిరి. వీరిలో ఎవ్వరికిని, ఎక్కడుగాని, విక్కాసుగాని యియ్యలేదు. వీరందరును ఈ తాలూకాలో మోతుబడలేన కమ్మకలములు.

కుందూరి వెంకటరత్నంగారు

మా పురమందు గత 26 సం॥ లనుండియు 2 వ క్లాసు ఆనర్లతో ఔచితమేజిస్ట్రేటుగానున్న గత 20 సం॥ లనుండి ఔచితమేజిస్ట్రేటుగానున్న పనిచేసిన కుందూరి వెంకటరత్నం సంతులుగారి ఉద్యోగకాలము 5 వ తేదీతో ఆంక్షమొందెను. 2 వ క్లాసు ఔచితమేజిస్ట్రేటులందరు ఈదినమున వారిగౌరవాధ్యక్షుల సభ జరిపి వెంకటరత్నంగారిని స్తుతించుచు ప్రసంగించిరి.

విలేఖరివివాహము

నేడు ఆనందరావుమహల్ ఆనకాపల్లి కాపురస్తులగ్రీయుత అయ్యల సోమయాజుల రామమూర్తిగారికిని, విలేఖరి కృణాల యమందున్న క్రిమతి కులశేషమూర్తిగారికిని వివాహము జరిగెను. పురకెడ్డు చాలమంది విచ్చేసి వహువరల నాభిర్యదించిరి.

గోదావరివరదలు

గోదావరివరద గొప్పవరదలు వచ్చినవి. 60 అడుగుల నీరున్నది. భవశేషరపు ఆనకట్ట దిగువనున్న ఊలంక ఆన గ్రామమువద్ద గోదావరి ఒడ్డు తెగిపోయినదియు కొన్ని గ్రామములు మునిగిపోయినదియు తెలియుచున్నది.

రంధి అప్పలస్వామిగారు

మాపట్టణములో గొప్పవరదలును మిల్లయజమానియు, పురపాలక సంఘసభ్యులును, కొంతకాలము పురపాలకసంఘము యొక్క ఉపాధ్యక్షులును అగు గ్రీయుత రంధి అప్పలస్వామి గారు తూర్పుగోదావరిజిల్లాపత్తమున మద్రాసు శాసనసభకు అభ్యర్థిగా నుండునట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

జాతీయపతాకము

త్రివర్ణ జాతీయపతాకములు 14-6-30 సం॥ తేదీ నుండి రెండునెలలవరకు రాజమండ్రి గ్రామములో ఎ.రవేంద్రుడని 14-6-30 సం॥ నుండి రాజమండ్రి సబ్జైల్డ్ కోర్టుగారు క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోర్టుయొక్క 144 వ సెక్షను ప్రకారము జారీచేసిన ఆర్డరురద్దచేయవలసినదని మ-రా-శ్రీ దేవత్రైరామమూర్తిగారు 16-6-30 సం॥ తేదీన దాఖలుచేసిన పిటిషను గ్రంథములో జూలై 24, 27 వ తేదీలను ఈనెల 1, 5 తేదీలను విచారణ జరిగెను. జూలై 24 వ తేదీన దేవత్రైరామమూర్తిగారి సాక్ష్యము జరిగెను. జూలై 27 వ తేదీన మ-రా-శ్రీ దాక్షిణ్య శామమూరి వీరభద్రస్వామిగారు, పుష్పల కామరాజుగారు, ఆరవ తిరుపతిరాయుడుగారు, కందుల లక్ష్మీపతిగారు శ్రీరామమూర్తిగారిపక్షమున సాక్ష్యము ఇచ్చిరి. ఈ

గుంటూరు

మునిసిపలు జాతీయపతాకము

గుంటూరు మునిసిపలు భవనముపై ఇప్పటికి 5, 6 సం॥ వత్సరముల క్రిందు నిర్మింపబడిన సుప్రసిద్ధ జాతీయపతాక చరిత్ర కొంతవరకు తమ పత్రికలో యివ్వవలసి ప్రకటించబడినది. జాతీయపతాక నిర్మాణము శాసనరీతిసాగోద్యమమునకు సంబంధించినదని తెలియచేయు గవర్న మెంటువారి ప్రకటన వెలువడుటయు వెంటనే గుంటూరు కలెక్టరుగారు మునిసిపలు చైర్మన్ గారికి సభకు పతాకమును 28-6-30 తేదీలోగా తీసివేయుట సమచిత్రమని తెలియచేయుటయు, అటుపిమ్మట గుంటూరు మునిసిపలు సంఘమువారు 22-6-30 తేదీన సమావేశమై కలెక్టరుగారి లేఖకు గవర్న మెంటువారి ప్రకటనలను, సభకు పతాకమును నిరసరచుచు మునిసిపలు సంఘమువారు లోగడచేసిన తీర్మానమును, దీర్ఘముగా చర్చించి "గవర్న మెంటువారి జి. ఏ. ఇ. ఇ. వరకే నిర్మింపబడిన జాతీయపతాకములకు వర్తింపదనియు, ఈజాతీయపతాకము శాసనోల్లంఘనోద్యమమునకు సంబంధించినదనిగానియు, సభకు పతాకమును నిరసరచుచు యీ కౌన్సిలువారు లోగడచేసిన తీర్మానమును గవర్న మెంటువారు గెట్టచేసి ఆమోదించినదియు అందువలన సభకు పతాకమును ఇప్పుడు తీసివేయవలసిన ఆవశ్యము లేదనియు, ఎన్నుకొనబడిన మొదట్లు 11 మంది ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. ముగ్గురు వామనేపేడు మొదట్లు మాత్రము ప్రతిఘటించిరి.

ఆనంతరము:-గాంధీజీ నిషేధపుట తరువుకు ప్రకటించి యీసారి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు హోదాలో తిరిగి చైర్మన్ గారికి మరియొక లేఖను పంపిరి. ఆలేఖలో "ఆంధ్రరాష్ట్రము సంఘము జిల్లా సంఘములు మొదలై నవి ఆక్రమ సంఘములుగా ప్రకటించబడినవనియు జాతీయపతాకముల నిర్మించుట సభకు ఆక్రమ సంఘ చర్యలకు క్షిమింపబడినది ఆమెం.మెం. ఆర్డరు 17-(1) క్షేను ప్రకారము ప్రాప్తమయ్యెదముల యననినా ఆందువలన మునిసిపలు జాతీయపతాకమును తీసివేయుటకు అనుకూలముగా ఓటుచేయుని ప్రతిసభ్యునిపేరు చైర్మన్ గారు తమకు తెలియ చేయవలెననినా వారు పైక్షేక్షనసరించి ప్రాసీక్యూటర్ చేరుబడుటకు బద్ధులనినా తెలియజేసిరి. ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు వెంటనే చైర్మన్ గారు మునిసిపలు సంఘసభ సేర్పాటుచేసిరిగాని కొరం చానందున సభను నిలిపివేసిరి. తరువరి శ్రీ చైర్మన్ గారు తమ కష్టవిషయములను తెలియచేయుచు కలెక్టరుగారికి మునిసిపలు ఆర్డరు 87 శ్రీ ప్రకారము. తెండాను పీకివేసినవో అన్ని చిక్కులు నివారణయగుననియు మొదలైన సంకతులతో కలెక్టరుగారికి ఒక లేఖను వ్రాసిరి. కాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు హోదాలో కలెక్టరుగారు వ్రాసినలేఖ మునిసిపలు సంఘసభ్యులలో అత్యంతభీతాహము గలిగించినది. లోలోపల గుఱుగుటకు బయలుదేరినవి. చాలమంది సభ్యులు రాజీనామా నీయవలెనని యెంచిరి. కాని భాజీనామా నిచ్చినను వెనుక ఓటుచేసినందుకైనను ప్రాసీక్యూటర్ తప్పదని భయపడిరి. ఓటువల్ల సభచేసి సంఘసభ్యులు జాతీయపతాకమును తీసివేయుటకు ఓటు చేయకుండా నిషేధపు టుత్తరపు నీయవలెనని ప్రయత్నించిరి, కాని పట్టణమునందు 144 పుర్రక్ష ఆములులో నుండుటచే అదిగూడ విలులేకపోయెను. చివరకు

నెల 1 వ తేదీన గుర్తు వెంకట్రావు, తాడి నూరయ్య, ఆడల గోవిందరాజులు, ఆకుల సుబ్బారావు, బొల్లారెడ్డి సుందర గోపాలరావు, గరికిపేరి గణపతిలింగంగారావు శ్రీరామమూర్తిగారి తరపునాక్షులుగా వాగ్మూలమిచ్చిరి. వీరందరు త్రివర్ణ పతాకములు చాలకాలమునుండి రాజమండ్రిలో నున్నవనినా, ఆపతాకము భారతదేశమందున్న అన్ని మతములయొక్క సంఘి భావవిన్న మనియు, ఈపతాకమునెడల పోలీసువారికి దప్ప మర్యాదకి అయ్యునులేదనినా చెప్పిరి. జూలై 18, 14 తేదీలను పోలీసువారు రాజమండ్రి పట్టణములో జాతీయపతాకములను లోగివేయుటకుగూడించిని శుభ్రుడబోవలె లాగుకొనిపోవుట గురించిని ప్రజలను లాటెలో గొట్టుటగూడించిని చెప్పిరి ఆకుల గోవిందరాజులుగారు తనకు 13-వ జూను తేదీన పోలీసు లాటెలపై 12 రెబ్బలు తగిలిననని చెప్పెను.

ఈ నెల 5-వ తేదీన పోలీసువారితరపున జి. యల్. జాకబుగారును, సయ్యదు అహిసల్లాఖానుగారును, భవశేషరపు సోమలింగాచార్యులుగారును సాక్ష్యమిచ్చిరి. సోమలింగాచార్యులుగారిని క్రామపరీక్ష చేయుటకున్న 4-వ పోలీసు సాక్షియును సబ్బయ్యస్వామిగారిని పరీక్ష చేయుటకున్న ఈ నెల 7-వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను. చాలమంది ప్రిడెక్టును, యితరప్రజలను ప్రతివాయిదాకు కోర్టుకు వచ్చి చూచుచున్నారు. శ్రీ రామమూర్తిగారి తరపున చాలమంది ప్రిడెక్టు పనిచేయుచున్నారు.

27-6-30 తారీఖుతో 10 మంది సభ్యులు సంతకములుచేసి జాతీయపతాక తీర్మానమును పునరాలోచించుటకు 8-7-30 వ తారీఖున ఒక ప్రత్యేకపుసభ కావించవలసినదని చైర్మన్ గారికి ఒక వినతిపత్రమును పంపించిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారి ప్రాసీక్యూటర్ జాబును ఆంధ్రోరించి అందరి సభ్యులకు చైర్మన్ గారు పంచివెట్టిరి. 8-7-30 వ తారీఖున సభ యేర్పాటుచేయబడినది.

ఆఖరుసభ:-8-7-30 తారీఖున సాయంత్రము 6 గంటలకు సభ సమావేశమయ్యెను. మండరము ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసి పోయెను. గ్రామములోనున్న సభ్యులందరు ఒక్క గొల్లపూడి మల్లయ్యగారు తప్ప 25 గురు హాజరైరి. మొదట చైర్మన్ గారు పై విషయముల నన్నిటిని సభ్యులకు విశదపరచిరి. కర్తవ్యము నూహించుచునెరి. ఆ సమయమున జాతీయ నాయకులును మునిసిపలు సంఘాధ్యక్షులును అగు శ్రీ నడింపల్లి నరసింహారావుగారు లేని కొరంత సభికులకును ప్రేక్షకులకును తేటతెల్లమాయెను. చైర్మన్ గారు సభకు ప్రారంభించుటతోడనే పోలీసు విలేఖరులు ఇరువురు చైర్మన్ గారి ప్రక్కను ప్రత్యేకముగా వేయబడిన కుర్చీలపై నలంకరించిరి. చైర్మన్ గారి ప్రారంభోపన్యాసము ముగియగానే సుప్రసిద్ధ నాయకులును, ఇడిరకు వైస్ చైర్మన్ పదవిలోనన్న వాడు అగు శ్రీయ్యత పాటిబండ నూర్యనారాయణరావుగారు లేచి ఈ క్రింది తీర్మానమును పాదించిరి:-

ది 24-6-30 వ తారీఖున గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు మన చైర్మన్ గారికి పంపిన R. C. 6414-30 లేఖలో మన పురపాలకసంఘముయొక్క ప్రతి సభ్యును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు జారీన ప్రకారం ఓటుచేయనియెడల ప్రాసీక్యూటర్ చేరుబడుటకు బద్ధులని స్పష్టముగా వ్రాయుట, జాతీయపతాకమును తీసివేయు విషయములో అనుకూలముగా గాని ప్రతిఘటముగా గాని స్వేచ్ఛగా మన యిష్టానుసారము ఆలోచించి వోటుచేయుటకు ప్రతిబంధకముగా పుర్రుండున ఈవాటి సభకు వాయిదా లేకుండా ఆపుట చేయుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాను. ఈ తీర్మానమును ఇడిరకు ఈ తాలూకాలోని అధ్యక్షుని పదవిలోనుండి ఇప్పుడుజిల్లా జోర్డు సభ్యులుగా నన్న కమ్మ ప్రముఖులగు శ్రీపాటిబండ సీతారామయ్యచౌదరిగారు బలపరచిరి. పిమ్మట శ్రీ. వి. సి. హెచ్. జాన్ గారు మునిసిపలు జాతీయపతాకమును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి అభిప్రాయము ననుసరించి తీసివేయవలయునని మరియొక తీర్మానమును పాదించిరి. వైక్యేత్రముఖులగు తూనుకుంట్ల వాగరత్నముగారు ఆ తీర్మానమును బలపరచిరి. పిమ్మట శ్రీ నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు తమతీర్మానముపై గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. ఓటుయొక్క పరిత్ర తనుగూర్చియు స్వభావమునగూర్చియు విపులపరచి ప్రాసీక్యూటర్ భయములో ముగిసి లేలయన్న సంఘసభ్యులు తమ యిచ్చవచ్చినట్లు విషయమును చర్చించి వోటుచేయుటకు సమర్థులు గానందున సభకు ఆవివేయుటకు తమ ఆత్మకారవదిన్నామనియు తమ అభిప్రాయము జాతీయపతాకమును తీసివేయవలెనని గాని కూడదనిగాని తెలియచేయుటలేదనియు, స్వేచ్ఛగా ఓటుచేయుటకు ప్రతిబంధకము లేర్పకనందున యెట్లా ఓటుచేయకపోవుటకు గౌరవప్రదమనియు ఓటువిషయములో కాస్త్రీయమైన ఆక్షేపణ తెగపుటయే తమ మఖ్యోద్దేశమనియు, ఏ క్షణికైనను బలవంతపెట్టిగాని భయపెట్టిగాని ఓటుచేయించుట ఓటుచేయు ప్రధానమార్గమగు మూల క్షేపదమనియు మొదలగు విషయములు గంభీరమగు సభికులకు తెలియజేసిరి. శ్రీ జాన్ గారు ఘట్టముగా నుపసన్నించి తమతీర్మానమును బలపరచిరి. శ్రీ చైర్మన్ గారు మొదటి తీర్మానమును ఓటుకుపెట్టిరి. తరువాతెట్లు స్ఫూరించెను. విగతావారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా వోటుచేసి తీర్మానమును ఓడించిరి. పిమ్మట పోలు తీసికొనిరి. వెంటనే శ్రీ నూర్యనారాయణరావుగారును సీతారామయ్యగారును లేచి చైర్మన్ గారితోచెప్పి తమ అసమ్మతిని నూదించుటకు సభ నుండి వెడలిపోయిరి. గుంటూరు ప్రతిఘటనాటికి యంతవరకు నిలువబెట్టిన ధీనులు వీరిద్దరే అని ప్రేక్షకుల లానందించిరి. గాని వీరిద్దరును తమ తీర్మానసభితముగా ఆవాడు ఇల్లుచేరుగోపలనే ఆరెట్టుచేయబడుచుండెడి ఆని గుఱుగుటగా చెప్పుకొనసాగిరి. గాంధీజీ పుత్తర్యపుట్టినతరువాత ఎట్టి వింతవంత ఆర్డరువచ్చినను ప్రజలకు ఆశ్చర్యమును గలిగించునట్లు లేదు. ఆనంతరము అనుకూలము సభవారు శ్రీ జాన్ గారి తీర్మానమునకు అనుకూలముగా ఓటుచేసిరి. శ్రీ దేశరాజు హనుమంతరావుపంతులుగారు మాత్రము తలనుటుగా నుండిరి. ఇంతటితో మాజాతీయపతాక చరిత్ర ఆంతరించినది.

(బి. సి.)

గుంటూరు

గుంటూరు, జూలై 5:— దాక్టరు చలపతిరావుగారికి మొదటి, క్లాసు యిచ్చి దరిమిలా ఏ, క్లాసుకు మార్చిరి. మొన్న సాయంత్రము వారిని శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారిని రాజ మండ్రెకి పంపిరి.

2. వింజమూరి వరదాచార్యులు, శ్రీ వింజమూరి భావ నాచార్యులుగారి మొదలు కుమారుడు 143 కేల క్రింద విచారిం పబడి 2 సంవత్సరములు బోర్డర్ స్కూలులో వుండునట్లు శిక్షింపబడిరి. ఈ కుర్రవాడు వాలంటీరులలో చేరియుండ లేదనే కారణమున శిక్షపై అపీలు చేయగా శ్రీ జిల్లా జడ్జిగారు యీ రోజున తీర్పు చెప్పి 562 కేల క్రింద శిక్షను రద్దుచేసి సత్ప్ర వర్తనకొరకు 2 సంవత్సరములు జామీను కోరిరి. ఇదివరకే జామీనుపై విడుదల కాబడియుండెరి.

3. లాలాపేటలో రామమ:దిరమును పశగొట్టినందుకు కొందరు మహమ్మదీయులను అనుమానమువీడ ఆరెస్టుచేసి రిమాండులోనుంచిరి. ఇంకను దర్యాప్తు జరుగుచున్నది.

4. గుంటూరువకీళ్ల సంఘముతరపున గాంధీబోపీ సిపేధ ప్తులు త్తరువును రద్దుచేయవలసినదిగా జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారివద్ద పిటీషన్ దాఖలు చేయబడి 8 వ తారీఖున విచారణనిత్తము వాయిదా వేయబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆత్మకూరు శిక్షలు

శ్రీయుత నూరి ఆదినారాయణయ్య (వోవ్వేరు)
,, కనుమెల్ల వెంకటసుబ్బయ్య (మోలూరు)
,, టంగుటూరు సుబ్బారెడ్డి (బుచ్చి)
,, మన్నెం పెంచెలురెడ్డి (మట్టిపాడు)
,, పుళూరు చెంగారెడ్డి (వెంకటగిరి)
,, వైవారిపేన ఆత్మకూరు డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట 143, 426, 117, ఐ. పి. సి. క్రిందను, 74 ఉప్పుశుల్కము క్రింద నిన్న (5-7-80) లేదీ విచారణ జరిగినది.

ప్రథమసాక్షి హెచ్.కాన్స్టేబుల్ రామకృష్ణయ్య గారు:—వై ముద్దయలు ఎవవరి గ్రామమునకు 21-6-80 లేదీ సాయంత్రము వచ్చినారనియు, 22-6-80 లేదీ ఉదయమున 7½ గంటలకు గ్రామరచ్చన 50 మంది జనము కూడియుండగా మనదేశములో సమస్తపునీటిని తీసుకొనివచ్చి మరిగించుకొని, మనము ఉప్పుతయారు చేసికొనవచ్చుననియు, తయారుచేసిన ఉప్పును ఉపయోగించుకొనవచ్చునని గ్రామస్థులకు చెప్పినారు. కల్లు గ్రామములో యుండకూడదనియు, అట్లు తీసికొని వచ్చినవో పారబోయవలయుననియు, నీరుగుడ్డలు కట్టకూడ దనియు, ఖద్దరు కట్టకలెననియు, 1, 2 ముద్దయలు వుపన్యసిం చిరి. మిగిలిన 3, 4, 5, ముద్దయలు ప్రజలను ప్రాగుచేయు చుండిరి అని చెప్పిరి.

పల్లెకు ప్రాసిక్యూటరు:—వారిదగ్గర యేమి యున్నది?

సాక్షి:—వాీ తలపైన గాంధీబోపీ కలదు. వారివద్ద నలుపు, యెరుపు, తెలుపు గల జాతీయపతాకము కలదు అని చెప్పిరి.

రెండవసాక్షి:దిరమన గ్రామమునను గారైన శ్రీ ఆయిల రాఘవులు నాయుడుగారు. కాంతిసైనికులు యెవ్వరును క్రాసు చేయలేదు.

శ్రీయుత నూరి ఆదినారాయణయ్య బుచ్చిరెడ్డిపాలెం కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారి వాగ్దాతము:—మేము కాంగ్రెసు ఆజ్ఞాప్రకారము, ఖద్దరునుకూర్చియు, మద్దపానమును కూర్చి యు, ఉపన్యసింపినాము. అయితే కల్లుకుండలను పారబోయ మని చెప్పియుండలేదు. ఉప్పుచేయమని ఆదినము చెప్పలేదని చెప్పిరి. మిగిలినవారు అందరను వైమోస్తగనే చెప్పిరి. ఆదినారాయణయ్యగారు నేరస్థుడనే అని వొప్పుకొనిరి.

మిగిలినవారు నలుగురు నేరముచేయలేదనియు, క్రాసు చేయమనియు, డిఫెన్సు పెట్టుకొనమనియు చెప్పిరి.

తీర్పు

వై విచారణ అయినతరువాత శ్రీయుతులు నూరి ఆది నారాయణయ్య, కనుమెల్ల వెంకటసుబ్బయ్య, టంగుటూరు సుబ్బారెడ్డి, మన్నెం పెంచెలురెడ్డి, పుళూరు చెంగారెడ్డిగార్ల కు 426, 143 ఐ. పి. సి. క్రిందను ఉప్పుశుల్కము 74 క్రిందను మూడు మాసములు కఠినశిక్షయు 117 ఐ. పి. సి. క్రింద ఆరు మాసములు కఠినశిక్షయు విధించిరి. ఒకటితరువాత ఒకటి అనుభవించవలెను. మొత్తము లొమ్మిదిమాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి. సి. క్లాసులో చేర్చిరి.

ఆత్మకూరినుండి నెల్లూరునకు 82 మైళ్లు కలదు. వారిని మోటారుబస్సులో నెక్కించుకొని నెల్లూరునకు వచ్చుచుండగా ధాధిపాడుకునా గాంధీజీ ఆనుకట్టములే విడదనుపందెను.

తొరమునకు సిద్ధపరచుట

రైల్వేకోల్టూర్ పేవింగ్ సబ్బయ్యయొక్క మీగడవంటి నురుగగడ్డముపై మోడ్రుక లను మృదువుపరచి, త్వరితముగ తొరము నకు సిద్ధపరచును.

రైల్వేకోల్టూర్ పేవింగ్ సబ్బయ్య ఉష్ణ ప్రదేశములకు తీసియున్నది. ఏలనగా, దీనియందు గల తైద్యగుణముల వలన కోతగాయములు చిముపోసి మిక్కిలి బాధ కలుగకుండ జేయును.

నేడే మీ రొక రైల్వేకోల్టూర్ సబ్బయ్యను కొనిన, మీ నిత్యతొరముయొక్క శ్రమ లొలగగలదు.

ఇండియా, బర్మా, సిలోను దేశములకు సోల్ ఏజెంట్లు:—

టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్

ప్రొచాన్ హౌస్, గ్రహంరోడ్డు, బొంబాయి.
17 ఎ, ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

గుంటూరు

గుంటూరు, జూలై 5:—గుంటూరులో సత్యాగ్రహ వుత్సవము జరుగుచునే యున్నది. రోజును 3 లేక 4 ఆరెస్టులు అగు చునే యున్నది. గుంటూరు సబ్ జైలులో ఇపుడు మొత్త మున్న సత్యాగ్రహుల సంఖ్య 42. వీరిలో ముఖ్యులు, మాధవ పెద్ది లక్ష్మీనరసయ్యగారు, కన్నెగంటి సూర్యనారాయణ చౌదరిగారు, ఉన్నవ బాలసుందర రావుగారు, తదితరులు. ఈ జిల్లాలో జైలుకు వెళ్లినవారి మొత్తముసంఖ్య 603. రోజును గాంధీబోపీని ధరించి రెండువీధులలో తిరుగునడి పట్టుకొని తీసికొని పోవుచున్నారు.

ఈపట్టణములో నరసింహారావుగారు స్థాపనచేసిన జాతీ యపతాకమును మనిసిపల్ సభ్యులు కల్తరుగారి వెవరింపులకు లోనై తీసివేయవలసినదిగా తీర్మానించుకొని తీసి పారవైచిరి. దీనికి అసమ్మతిని తెలుపుచు పాటిబండ సూర్యనారాయణ, సీతారామయ్య చౌదరిగార్ల సభ విడిచివచ్చి రాజీనామాలను పంపిరి. ఈవూరి అంతటికి వైస్ర్య రెంతయు అపఖ్యాతిని తెప్పించిరి.

వింజమూరి వరదాచారిగారు క్షమాపణ కోరిన తరువా తనే 2 సంవత్సరములు బోర్డర్ స్కూలు పాఠశాలకు వెళ్లునట్లు శిక్ష విధింపబడెను. వైకి అప్పీలుచేయగా వీరిని సెక్యూరిటీవీడ వదలివేసిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

తెనాలి శిక్ష

ఈ వుత్సవం శ్రీయుతులు రావూరి రంగారావు (తెనాలి పట్టణ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి), పోమాచి సుబ్బా రాయ గుప్తగార్లు ఆరెస్టుకాబడిరి. రెండవ వారిని తెనాలి మేజిస్ట్రేటువారు విచారించి 1 సం॥రం కఠిన శ్శైదు విధించిరి. సి క్లాసు యివ్వబడెను. క్రి. పా. కో 143 సాల్వ ఆప్టుప్రకారం వీరికి శిక్ష విధింపబడెను.

29-6-80 లేదీని తెనాలి సబ్ మేజిస్ట్రేటువారు యీ క్రింది సత్యాగ్రహులను విచారించి చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

- (1) తూములూరు సుబ్బారావుగారు.
- (2) దినాకరుని కృష్ణమూర్తిగారు.
- (3) తూములూరు సాంబశివరావుగారు.

యీ ముగ్గురు పినపాడుగ్రామ కాపురస్థులు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

భీమవరములో ఆరెస్టులు

జాతీయగీతములను పాడినందులకు

భీమవరం, జూలై 7:—శ్రీయుతులు మం తెన వెంకట నరసింహరాజు, కారుకొల్లు, కొత్తపల్లి నరసింహరాజుగార్లను యీ నెల 5 వ లేదీని భీమవరములో పిధులలో జాతీయగీత ములను పాడినందులకు వీరి నిర్దేశిని ఆనాడు ఆరెస్టుచేసిరి.

శ్రీయుతులు అల్లూరి సూర్యనారాయణరాజు, అల్లూరి వెంకటపతిరాజు, అల్లూరి నరసింహరాజు, చేపల సూర్యనారాయణగార్లను యీ నెల 6 వ లేదీని దిరుసుమర్రలో ఆరెస్టుచేసి భీమవరము తీసికొనివచ్చిరి. (స్వ. వి.)

కుందుర్తి వెంకటకృష్ణయ్యగారి ఆరెస్టు

జూలై 6:—మహారాజరాజశ్రీ కుందుర్తి వెంకట కృష్ణమూర్తిగారు నర్సారావుపేటతాలూకా వాగరాజుపల్లి గ్రామములో నిన్నటిదినమున గంభీరోపన్యాసమా గావించిరి. నేటిదినమున వాగరాజుపల్లి గ్రామమునందు ఆరెస్టు కాబడిరి. నర్సారావుపేటకు తీసికొనిపోవబడిరి. పురజనులు వర్తకులు వార్తాల్ గావించిరి.

పెనుమర్తి శీతారామాంజనేయులు

తణుకు-ఆరెస్టులు-శిక్షలు

దివి 5-7-1980 వ లేదీని తణుకులో నగరసంకీర్తన ము చేసినందులకు ఉదయము 10 గంటలకు 1 కఠింది రిఫు నాగరాజుగారు, పాలమూరు 2 దుడు తాతరాజు అనే చంద్ర రాజుగారు, పాలమూరు, యిద్దరు వాలంటీయర్లు 144 వ శే త్తుకుక్రింద కలసు సము ఇన్ స్పెక్టరుగారు ఆరెస్టుచేసి మేజిస్ట్రేటుగారిచే చెరి యొక 6 మాసములు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను. ఇప్పటికి తణుకు తాలూకా ఆరెస్టులు కుమారు 70 మంది వా లంటియర్లు.

మంగు యతిరాజు.

నరసాపురం

శిక్షలు

జూలై 7—ఇప్పుడు క్రిమినల్ లా అమెండ్ మెంటు ఆక్టు ననుసరించి యీ జిల్లాలో శిక్షలు జరుగుచున్నవి. క్రింద టి నారములో తణుకు జైలు మేజిస్ట్రేటుగారిచే నిచ్చట బాయిం టు మేజిస్ట్రేటుగారివద్దకు పంపబడిన బాలరందరకు ఒక్కొక్క రికి రెండు సం॥ ముల చొప్పున శిక్ష విధింపబడెను. ప్రస్తుతము నరసాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీ యుత కొల్లా వెంకట్రామయ్యగారిని ఆరెస్టుచేసి తీసికొనిరాగా పా సబు మేజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసములు విడితైదును వారికి వేసిరి. వెంకట్రామయ్యగారి వయస్సు సుమారు 70 సం॥ లుం డును. వృద్ధులైనప్పటికి నిష్కలంక దేశసేవాశక్తుగలవారు. వీరు పాలకొల్లులో సుప్రసిద్ధ వైదీలు మెడికల్ ప్రాప్తివన రగు డాక్టరు గణపతిగారి లండ్రీగారు.

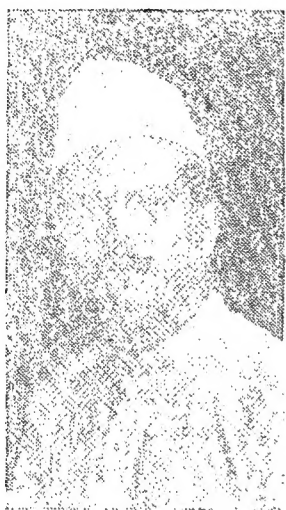
తైలవోన్నత పాఠశాల

ఈ నిషయమై నాచే వెనుక చెప్పబడ్డ చందాలుగాక యీక్రింది రెండు ఆంశములనుగూడా వ్రాయవలసియున్నది.

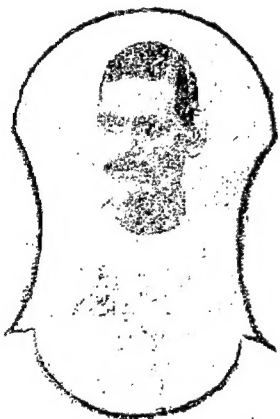
(1) శ్రీయుత వోవ్వేరు సుబ్బారావుగారు 1981 సం జనవరి 15 వ లేదీ మొదలు పది సం॥ల పర్యంతము సాటుకు 100 ల చొప్పున విరాళమిచ్చెనని కార్యదర్శిగారికి ఖరారు పత్రమును వ్రాసియిచ్చిరి. (2) మా గవర్నర్ మెంటు ఆనుపత్రిలో అన్విష్టాంటు సర్దునుగానన్న డాక్టరు ఉదయాచలరావుగారు పాఠశాలలోని పిల్లల మెడికల్ ఇన్స్పెక్టర్ ను నిమిత్తము తమకు రావలసిన మొత్తమును యావత్తును తామిచ్చట సన్నంతకాలము పాఠశాలయొక్కనిధికి విమూలీచ్చెన మని ఖరారు వ్రాసిరి. ఈ సాక్షి రు 200 లకుపైగా సుండును.

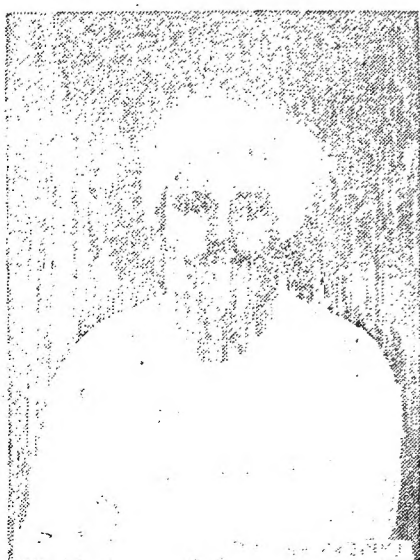
బి. రు. శ్రీనివాసులు గారు
చాప్రాలో శనివారమునాడు అరెస్టుకాబడిరి.

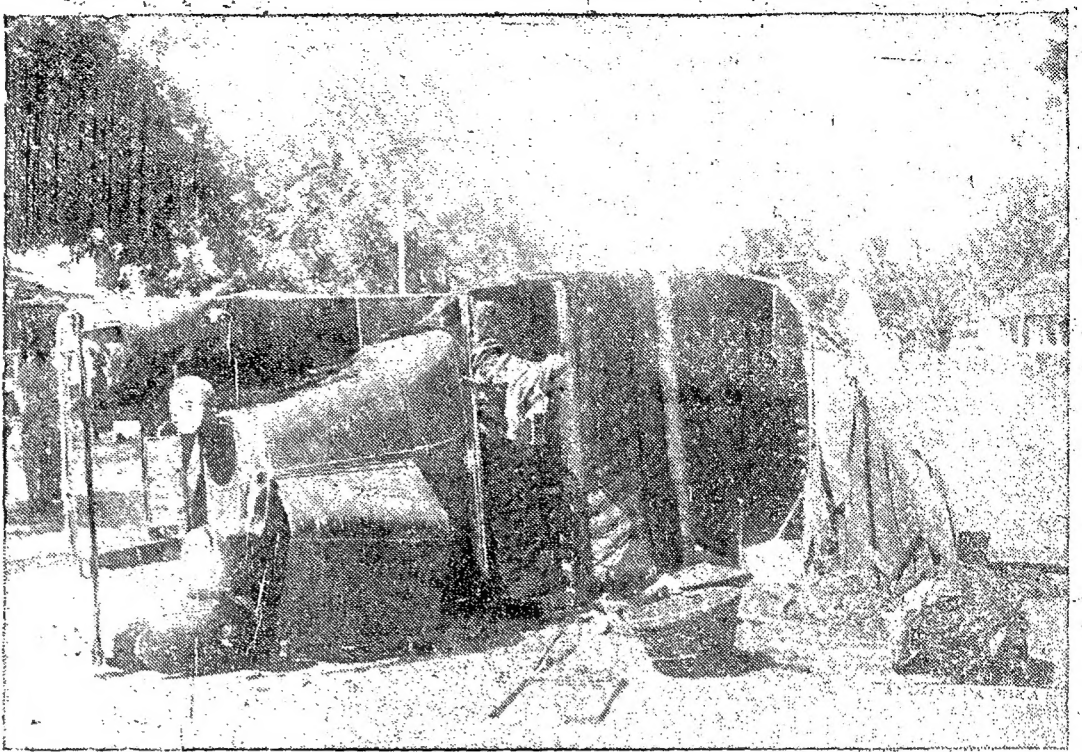
మసలాల గాంధీగారు
మహాత్ముని రెండవ కుమారుడు దర్శనవాడిలో 1 సం॥
కఠినశ్రమ విధించబడెను.

శ్రీయుత శనివారపు సుబ్బారావు గారు
కేసులు 4 సంవత్సరము ప్రకారము 6 నెలలు శిక్ష
విధించబడెను.

జొన్న విక్రమ కుటుంబము బృహద్రావు గారు
గొడవర్ర గ్రామవాస్తవ్యులు. చెవూరులో సత్యాగ్ర
హోద్యమమునందు 2½ సం॥ కఠినశిక్ష పొందిరి.

మదరాసులో తండ్రియారు పేటయందు మోటారుబస్ బోర్లపడెను. చాలమంది ప్రయాణికులకు
అపాయము కలిగెను. (పి. ఎ. ఎ.)

జస్తిపక్షమువారి ప్రచారము

శ్రీయుత బి. మునుస్వామినాయుడుగారు
బుచ్చినాయుడుకండ్రెగలో నుపన్యసించుట

తిరుత్తనీ, జూలై 7:— నిన్న జస్తిపక్ష నాయకు
లగు శ్రీయుత బి. మునుస్వామినాయుడుగారు బుచ్చినాయు
డు కండ్రెగ వచ్చిరి. వారికి గొప్ప స్వాగత మొసగబడెను.
సాయంకాలము 8-30 గంటలకు ఒక గొప్ప బహిరంగ సభ
జరిగినది. శ్రీయుత బి. కె. పార్థసారథినాయుడుగా రంగ్య
త్వత వహించిరి. తిరుత్తనీ తాలూకాలోని రైతులు చాలమంది
సభకు వచ్చియుండిరి. సభలో శ్రీయుత మునుస్వామినాయుడు
గారికి స్వాగతపత్ర మియ్యబడెను.

శ్రీయుత పరుమారి సుందరవరములు చాదరిగాను నా
యకుగారిని ఉపన్యసించవలసినదని కోరుచు రాబోవు ఎల్లె
నలను గూర్చి ప్రసంగించిరి. జమీందారీ రైతుల యిబ్బందులు
తొలగజేయుటకుగాను 1908 సం॥ నాటి స్టేట్ ల్యాండ్స్ ఆఫ్
శ్రీఘముగ సవరింపబడవలయునని వారనిరి. తుంగభద్ర నీటి పా
రదల దొర్నాటు శ్రీఘముగ ముగింపవలయుననిరి. జస్తిపక్ష
ములో ఈ సదుచు జరిగిన మార్పులకు సంకృప్తి చెలిపిరి.

శ్రీయుత మునుస్వామినాయుడుగా రుపన్యసించుచు
భారతదేశము అర్ధశతాబ్దముగా, రాజకీయముగా స్వాతంత్ర్య
మును బడయుటయే తమ పక్షమువారి యాశయమనిరి. సత్యా
గ్రహముపట్ల ప్రభుత్వమువారు చలించించిన చర్యలను నిరసిం
చుచు, రాండ్ టేలిట్ సభ దొమినియో ప్రతిపత్తి విధానమును
చూపుచుటకే సమావేశమగునని శ్రీఘముగ ప్రభుత్వమువారు
ప్రకటించవలయుననిరి. మాపక్షమువారు, రైతులతరపునను
దురు, కాన్సిల్లో చేయదగిన పనియంతగా లేకపోయినను,
స్వార్థపక్షులందు ప్రవేశించకుండజేయుటకే వానిని మనమంటి
పెట్టుకొనియు యుండవలయును. అందుచేతనే మా పక్షము
వారు కాన్సిల్లకార్యక్రమములో పాల్గొనుటకు నిశ్చయించిరి.
కావున మా పక్షముపక్ష మురియొకసారి అవకాశమియ్యవలయు
నని మిమ్ములను కోరుచున్నాను. సుందరవరములుగారు నూచిం
చినకార్యక్రమముపట్ల మేము శ్రద్ధవహించెదము అని నాయు
డుగారు రినిరి. (శ్రీ. వి. తంరి)

సిల్హా సమావేశనలు

సంస్థానాధిపతులును, గవర్నరును
సిల్హాకు రానుండుట

సిల్హా, జూలై 7:—కాశ్మీర్ వికాసీర్ మహారాజులు
ను భూపాల్ నవాబుగారును 13-వ తేదీనాడు సిల్హాకు వచ్చెద
రు. వారందరను వైస్రాయిగారి యతిథులుగ నుండురు.

బొంబాయి మదరాసు బీహార్ ఒరిస్సా బర్మా వర్గ
రాష్ట్రములు ఆస్సాం రాష్ట్రముల గవర్నరు 20-వ తేదీనాడు
వచ్చెదరు. వీరందరను గూడ వైస్రాయిగారి యతిథులుగా
నుండురు.

ఇర్వినునతిగారి ఇంగ్లండు ప్రయాణము

ఇర్విన్ ప్రభువున భార్య ఈ నెలముగ్గున బయలుదేరి ఇం
గ్లండుకు బోవును. మరల అట్టోబరునెలమొదటిరోజులలో ఆమె
సిల్హాకు రిరిగి వచ్చును. (ఆ. రె.)

వి. ఎ. రంగస్వామిగారు
మాంచెట్లకు ఒక్కవిద్యాలయమునను సానెటరీ ఇంజనీ
రింగు బి. ఎ. సి. డిగ్రీయందు ప్రథములుగ నుత్తీర్ణులైరి. వీరు
మదరాసు ప్రభుత్వపు అసిస్టెంటు అక్కౌంటెంటు వి. ఎస్.
నారాయణస్వామయ్యగారి కుమారులు. (ప్ర. పో. వీ.)

శ్రీయుత ముట్నూరికృష్ణారావుగారు
కృష్ణాత్రైక సంపాదకులు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు పరి
పూర్వకము, 2 సం॥ కఠినశిక్ష విధించబడెను.

సానికవార్తలు

ఒకబహిరంగ సభ:—మద్రాసు యువకసంఘము నకు సంబంధించిన స్వదేశీమతీవారి యాజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 5-30 గంటలలోపు బహిరంగసభ జరిగెను. హిట్లాడెట్టుపతి అయ్యప్పామినాథమనది కజిన్సుపతి గార్లు, శ్రీయుతుల కే. భావ్యం ఏ. ఆర్. వి. ఆచార్యులు, నానాయకస్వామి కే. నారాయణలయ్యరు యిద్దరు యితరులు, “విద్యార్థులు, స్వదేశీ” అను విషయమునుగూర్చి ప్రస్తావించెదరు.

స్వదేశీ వ్రాతపుస్తకములు
మద్రాసు, జూలై 8:—మద్రాసు యువకసంఘము యొక్క స్వదేశీమతీ కార్యదర్శి యిటుల వ్రాయుచున్నారు. భారతదేశములో తయారుచేయబడిన కాగితములతో కట్టబడిన మంచి వ్రాతపుస్తకములు మహాజనసభలందు అమ్మబడును. ఈ నోటుబుక్కులు వైజావారిగ వారకును. విద్యార్థులు యీ స్వదేశీ వ్రాతపుస్తకములనే కొనవలెనని కోరబడుచున్నారు. ఈ అమ్మకమువలన వచ్చేదులాభము స్వదేశీ ప్రోత్సహించుటకు వ్యయపరచబడును.

రాకపోకలు:—శ్రీ యం. ఏ. ముత్తయ్యచెట్టిగారు ఉడకమండలము నుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చిరి. మేజరు కే. ఆర్. కే. అయ్యంగార్ గారు నిన్న రాత్రి కూచురుకుడి, ఎన్. ప్రాగ్జీగారు ఉడకమండలమునకు వెళ్లిరి. హెచ్. డి. సింక్లెగారు యం. యస్. యం. రైల్వే జనరలు ట్రాఫిక్ మేనేజరు చెంగురూరునుండి నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

చెన్నపురి శాసనసభ రాబోవు ఎన్నికలు:—జనబ్ కే. మహ్మదుర్ హిమతుల్లాసాహెబు బహదూర్ గారు యం. యం. అనంతపూరుజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులు రాబోవు ఎన్నికలలో చెన్నపురి శాసనసభకు అభ్యర్థిగా దత్తమండలముల మహమ్మదీయ నియోజకవర్గముకర్రపున నిలుచు నటుల తెలియజేయుచున్నారు.

జుస్టిస్ మహమ్మదు ఖాన్ బి. ఖాదిర్ నవాజ్ ఖాన్ దక్షిణఇండియా మోటారు కంపెనీ యజమానులగారి కనిష్టపు ట్రుడు చెన్న నగర మహమ్మదీయ నియోజకవర్గముకర్రపున స్థానిక శాసనసభకు అభ్యర్థిగా నిలిచెదరు. శ్రీ. వి. బాలకృష్ణమొదలియార్ గారు స్థానిక శాసనసభయందు చెన్నపురి మహమ్మదీయ నియోజకవర్గము నకు ప్రత్యేకింపబడిన వాలుగు స్థానములలో నొకదానికి అభ్యర్థిగా రాబోవు ఎన్నికలలో నిలిచెదరని తెలుపుచున్నారు. రాడికలు లీగు తరపున వీరు నిలుచునటుల తెలియజేయుచున్నారు.

చెన్నపురి స్వదేశీసంఘము
మద్రాసు, జూలై 8:—గత 6 వ తేదీన జరిగిన స్వదేశీసభ సభ్యులందఱు యీ క్రిందితీర్మానములు ఆమోదించుటచేసెను.
(1) స్వదేశీసభకు రాజగోపాల మోటారువర్క్సు యజమానులు, శ్రీ యం. ఆర్. రాజగోపాలనాయుడుగారి సంగి న మోటారులారీని యీ సంఘమువారు కృతజ్ఞతతో సందు కొనుచూ, నాయుడుగారి, దేశభక్తి, బౌద్ధాధ్యమును కొని యాదుచూ సంఘమువారు తీర్మానించిరి.
(2) డి. బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారు నేలంపందు గ్రామపునః నిర్మాణ కార్యముల న చేతి పూర్తిగానుండుటచే మద్రాసు స్వదేశీసభ సభ్యులగుందులకు తోవకాశము లేదను కారణముబట్టి స్వదేశీసంఘ సభ్యత్వమున కొనగిన రాడినానును యీసంఘమువారు ఆంగీరించుచున్నారు.
(3) రాబోవు 15 వ తేదీనుండి 30 వ తేదీవరకు గో. తోపాల్గూ జరుగబోవు స్వదేశీ ప్రదర్శనమునకు ప్రవేశమును పెద్దవారికి 4 అంటలుగను పిల్లలకు 2 అంటలుగను నిర్ణయించబడినది.

భీమవరం అరెస్టులు తిరులు
భీమవరం, జూలై 8:—ఈనెల ఏడవతేదీనడు శ్రీయుతులు పెనుమర్రి నరసింహరాజు (సత్యవాడ) దండులూరి కుబ్బరాజు (తిరుగుమర్రు) గార్లును అరెస్టుచేసిరి. 5 వ తేదీనాడు అరెస్టుయిన శ్రీయుతులు మంలేన వెంకట నరసింహరాజు, (గోదగొల్లు) గార్తల్లి నరసింహరాజు (పొలగోడేరు) గార్లును నెరి 6 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడినది. (స్వ. వి. తంతి)

న మ్మ క ము గ వ ని చే యు ట
మా కారాదార్లును సత్తా చేయునగలు పెండిసాముగులందు మా పూర్తి విశ్వాసముంచి వనులుచేయుదుము. మా బేరముబట్టి యు మాపూచీపైననే యాధారపడియున్నవి. దీనివలన తమకు యిష్టములేని నష్టలన వాపసిచ్చు సౌకర్యము కలదు. మాకు వ్యజములు, సగలయోగము గల 36 సంవత్సరముల యనుభవమును వినియోగించుకొనుటవలన మీకే లాభము కలుగగలదు.
నూరాజ్ మల్ లల్లాఖాయి అందుకో.,
వ్యజముల పరిమితిబాద్, పెండిసాము ఆడూరు దేవయ్యుల నిపుణులు
818, ఎన్.వై.సేట్,
మద్రాసు.

మా త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొత్త చికిత్స
URSOL (యూరిసాల్)
అను జీవద్రవమును వాడుటచే తప్పక నిజమగా కుదురును
9 మొదలు 12 కాన్సల్సు ఉపయోగించిన చాలును
అన్ని వలదుల దుష్ఫలము, యితర రుకాణములందు విక్రయమునకు వారకును.
ప్రాప్తియు ఈవలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

స్వామిస్థాన వార్తలు
బార్జి టాను పోలిసుకోర్టు
రామకృష్ణ, గోపాలచెట్టి, రంగయ్యచెట్టి, కొండల్ చెట్టి యువారలు 28.6-30 తేదీన కన్పియప్పనాయుడు అను వాతనిపైబడి కొట్టి ఆపాయమును కలుగజేసినందు అందు లకుగాను ఆక్రమసమాజేశముగ నేర్పడిన నేరముపైని 836 బి. పి. సి. తక్షణక్రింద ప్రాసెక్యూటు చేయబడిరి. దు 800 లు స్వంతజామీను మరి అంతము త్రమనకు కెస్ట్యారిటీపై నల్లరకు ను విడుదలజేయబడిరి. ఈ నెల 18-వ తేదీకి కేసు వాయిదా వేయబడినది.

కలక్టరు జబ్బులు
దిగుమర్తి జానకీబాయిగారి రాడినామా లేఖకు
శ్రీయుత దిగుమర్తి జానకీబాయిగారు విశాఖపట్నం అప్పటి గౌరవ ప్రేక్షకులారీగ నుండెను. ఈమె తమ పదవికి రాడినామా లేఖను వ్రాసినంతక దానికి జవాబుగ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు యీదినవరతి ప్రత్యక్షతర మొనరిరి :—
కలక్టరు కార్యాలయం, విశాఖపట్నం
సి. 2. ఆర్. పి. నెం. 1950/30. 16-6-1980
మీరు 7.5-80 తేదీన విశాఖపట్నం మొదలు అప్పటి గౌరవ ప్రేక్షకుల బాధితానుండి తనమే తొలగించవలెనని పట్టు జనరలుగారిని కోరుదు ప్రాసెక్యూటర్ అందుకొంటిని. ఆ లేఖను వాసికంపుట ఆనందరమని నిశ్చయించితిని. మీరు ఆక్రమప్రవర్తనల కొందరి తీవ్ర నేరములు చేయబోవునని చిరు (నోటోరియస్) అసభ్యులిగావించిన కారణమున మీ ప్రేమ సదకు ప్రేక్షకుల బాధితానుండి తొలగించవలెనని నేనే కోరినందుకొంటిని. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు.

శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మగారి అరెస్టు
4 నెలల దిడిఖయిదు విధింపబడుట
శ్రీమతి తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మగారి క్రిమినల్ లా కేసుండి మొదలు నెట్టును 17 నెక్సుక్రింద నేరుదము అరెస్టు చేసిరి. ఆమెకు 4 నెలల విడిఖయిదు విధి పడినది. ఈసాయం కామె ఆమెను శ్రీమతికామోత్తెల్లూరు వీసిగోపానగారు. శిశువుచెరువుగారు నాగిల్లు ఆలేరు స్థాపించిన శ్రీయుత మసింహేశ్వరారి భార్య శిశువారింకముందే తెలుగు శిశు సంభవించుచున్నాడు ఏలూరులో శ్రీమతి అరెస్టుచేయుట కిది కీ మొదలు.

14 వ నెక్సునును ధిక్కరించుట
నిన్న ఏలూరులో ఆరుగురు వాలంటీర్లు 144 నెక్సును ధిక్కరించిరి. వెంటనే పోలీసువారు వారి నరెస్టుచేసిరి. ఈ సాయంకాలము వారి కేసువిచారణ జరుగును.
స్వస్థర్యప్రకాశిని:—స్వస్థర్యప్రకాశిని ప్రతిక్షయం క్ల. జాన్ బాబులు మామమల సంచికను కృత్రిమతతో నందు కొంటిని.

తిరుచనాపల్లి జస్టిస్వత్సనభ, రాబోవు ఎన్నికలకు అభ్యర్థులను ఎన్నుకొనుట
తిరుచనాపల్లి, జూలై 8:—తిరుచనాపల్లిలోని దక్షిణ ఇండియా లిబరల్ ఫోరేవ్ గాంధీ సమాజేశము నేడు జరిగినది. శ్రీయుత కే. సి. యం. వెంకటాచలరెడ్డియార్ (విశంఖలి జమిందార్) గారిని మహమ్మదీయతస్థానములలో నొక దానిని, తిరుచనాపల్లి పట్టణ స్థానమునకు శ్రీయుత పి. రత్నమేలు దేవగౌరిని జస్టిసు పక్షము తరపున నుదరాను శాసనసభకు అభ్యర్థులుగా నియమించుచు సభవా లేక గ్రీనముగ తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

బందరువ్యాంకులకు నోటీసు
రాష్ట్ర మండలకాంగ్రెసుసంఘముల బాపతు
దేవోజిత్ ధనమును బ్యాంకులవారు
తిరిగి వారి కీయగూడనటు
బందరు, జూలై 8:—బందరు సబ్ డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు, 144 నెక్సుక్రింద బందరులోని ఆంధ్రాబ్యాంకు, ఆంధ్ర లక్ష్మీబ్యాంకు, ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ, కృష్ణాజిల్లా కో. ఆపరేటివ్ బ్యాంకుల పై నెట్టుపై ఒక అర్డరు నములు పడిచిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమును, కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమును, అకాశ్రీయసంఘములుగా ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుటచే ప్రెరకున సంఘమును జేసిన అన్యత్తులుగాని, కార్యదర్శులుగాని, శోకాధికోలుగాని వానికేసు, ప్రెసి వివరింపబడిన వాలుగుబ్యాంకులలోను ఇకముందు రెండు నెలలవరకు నిలువయుంచబడిన సనమునవారికి తిరిగి యిప్పికేయ గూడదు. అని పై అర్డరులోగలదు. ప్రెబ్యాంకుల అన్యత్తులపై నే నోటీసు అనులు జరుపబడినది. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ
వాలంటీరులు పికెటింగుచేయుట
పూనా, జూలై 7:—కాంగ్రెసువాలంటీరులు నేడు మంజులయాండ్లవద్ద శాసనసభ్యుల బడలవద్దను పికెటింగు ప్రారంభించిరి. నేడు శాసనసభ ప్రారంభదినమునకు వారిని భోగ పోషించుటచేయించిరి. శాసనసభవద్ద పోలీసువారు కాపలా యుండుటచే 100 గవారుల దూరమున వాలంటీరులుండిరి. 25 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. 15000 మంది ఉత్సాహంతో బంబాయిలో కాంగ్రెసుమొదలునెట్టిన పోవుచుకి మిలిటరీవారు చెరుగొట్టిరి.
శాసనసభ సమావేశముల బొంబాయి కఠినస్థితిపై సర రు బిల్లు రెండవసారి ఆమోదించెను. (అ. ప్రె.)

ఇరువురు వైమానికులు చాల అపాయకరమైన సిటిలోనుండుట
రంగూణ్, జూలై 7:—మార్క్, మాన్యూస్ (వైమానికులు) వార్ల విమానముల మూడు తేదీనాడు టూకూరావ్ కు ఉత్తరమున 10 మైళ్ల దూరమున లెక్కున రెండులో బోవు చుండెను. విమాన మున్నుల పడిపోయినలో వారు బ్రతికివచ్చుట దుర్లభమ, అదొటి బోవుట కెస్ట్రోకిని చేసినారు. అక్కడి ఆంగ్లములో వాడుకలోకామో యిది సమయమిచ్చును. (అ. ప్రె.)

మెక్కానల్లు, ఇర్విను ప్రభువుగార్ల ప్రకటనలు

రేపు 9-వ తేదిని జరుగనున్న ప్రకటనల, సూచనలవదంతులు

గాంధీమహాత్మునికడకు నిదివరకే ప్రధానమంత్రి ప్రత్యేక యాచారీని పంపుట

రాండుటేబిలుసభలో నిర్ణయించబడినవిధానమును పార్లమెంటువారుగూడ ఆమోదించుటకు
కార్యక్రమమువారు సర్వశక్తులను వినియోగించెదరు

రాండుటేబిలుసభనుగూర్చి

దొరతనమువారు చేయదలచిన ప్రకటనలు

జయకర్, జిన్నాగార్లు మున్నగువారి కిదివరకే తెలిసియుండవచ్చును

సిద్ధా, జూలై 7:—9 వ తేదిని లండనునగరమున ప్రధానమంత్రి రామ్మోమెట్టోనాల్లుగారు సిద్ధాలో రాజప్రతినిధి యిర్వినుప్రభువుగారును చేయదలచిన ప్రకటనలలోని విషయములనుగూర్చి పలువురు పలువిధములగు నభిప్రాయములను వెల్లడించుచున్నారు.

జిన్నా, జయకర్గార్లు మున్నగువారును కొందరికి రాజప్రతినిధి పీఠానిగూర్చి యిదివరకే సూచించియుండునగాని వారు వానిని వెల్లడించుట కిష్టపడుటలేదు.

8 వ తేదిని శ్రీ బార్ని సార్వభౌములవారు భారతదేశమును గూర్చి ప్రేమపూర్వకముగా ప్రకటన నొనర్చెదనగా 9 వ తేదిని రాండుటేబిలు సభను గూర్చి రామ్మోమెట్టోనాల్లుగారు ఇర్వినుప్రభువుగారుగూడ ప్రకటనలను చేసెదరు.

1. రేపు రాండుటేబిలుసభలో చర్చింపబడునట్టి ప్రకటనలలో నొకటిని నివేదికగూడ నొక సత్యముగా మాత్రమే యుండునగాని వీనికెట్టి ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యతయు నియ్యబడదు.

2. భారతదేశమునందలి కాంగ్రెసు పక్షము, జాతీయ పక్షము మున్నగు వివిధ రాజకీయపక్షములవారు రాండుటేబిలు సభకు వెళ్లి భావికాలమునందు భారత రాజ్యాంగవిధానమును గూర్చి యుద్దేశ నొక సత్యమునుబట్టి కాగ్రెసులో వానిని పార్లమెంటువారుగూడ నామోదింపజేయుటకు కార్యక్రమమువారు సర్వశక్తులను వినియోగించెదరు.

3. రాండుటేబిలు సభయొక్క ఫలితము లేకుండునను సత్కారమును పొందవలెనని ప్రకటించుటకు కాంగ్రెసువారు సమ్మతించినచో ఆసభకు వెళ్లుటకు కాంగ్రెసు వారు యిష్టపడినను మాననగూడ వెంటనే రాజకీయవైదింపదరును విడుదల చేయబడుదురు.

చిదంబరం

వాలంటీర్ల అరెస్టు

కడలూరు, జూలై 7:—శ్రీయుత మురగేశ్వరు మరి యిద్దరు వాలంటీర్లు పోలీసువారికి తాము చిదంబరం లాలాజీ చౌకులో ఉత్పాదకము చేయబోవుచున్నట్లు తెలియబరచి యచ్చటికి వెళ్లినట్లు తెలియుచున్నది. వెంటనే యిచ్చటండి దివ్యుట్టి నూపరిం బెండెంబుగారు కొంతమంది రిజర్వుపోలీసులతో చిదంబరమునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. అచ్చట లాలాజీ చౌకును పరీక్షించిరి. నేను మురగేశ్వరుగారిని మరయొక వాలంటీరును అరెస్టుచేసిట్లు తెలియబరచినది. (ఫీ. ప్రె.)

కడలూరులో బహిరంగసభ

కడలూరు, జూలై 7:—ఇచ్చటి వాలంటీర్లందఱును ఆరెస్టుయిపోయినందున ఇచ్చట భాల్లీ చేయబడినందున ఇంక నెట్టి సభలు జరగరాని బహిరంగసభలుగాని యుండరాని అందఱును తెలుసుకొనిరి. ఇప్పుడు సామంతాలను ఈ తాత్తుగా శ్రీయుత మురగేశ్వరు గారును రామచంద్రులు గారు యెండ్ల కట్టరాదును గలిసి యొకయుత్సవమును జరుపబోయిరి. తరువాత నాటకపాట్లుగూడ యధ్యక్షత్వక్రింద బహిరంగ సభజరిగినది. రామచంద్రులు ఆసభనింపెను. (ఫీ. ప్రె.)

“రావల్లిండి” మెయిల్ బోటు

బొబ్బిలి, జూలై 7:—“రావల్లిండి” మెయిల్ బోటు టిపా తీసికొని జూలై 28 వ తేదివారు లండనులో బయలుదేరి ఈ 8 వ తేది వాటికి ఏడేడు వచ్చినది. ఆ సాయంతాలకే రిజిస్టరు అర్జుమండి బయలుదేరిన మామూలు పద్ధతిని 11 వ తేదివారు ఉదయ 8 గంటల కడి బొబ్బిలి చేరవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మునికడకు ప్రత్యేక యాచారీని పంపుట

4 ఈవిషయములన్నిటిని వివరించు ప్రధానమంత్రి రామ్మోమెట్టోనాల్లుగారు గాంధీమహాత్మునికి వ్రాసిన లేఖలను లండను నగరమునుండి గొనివచ్చిన ప్రత్యేక యాచారీ యిది వరకే మహాత్ముని సందర్శించి ఆలేఖల నందజేసెననిగూడ తెలియుచున్నది. ఆతడు మిత్రసంఘ (ఫ్రెండ్స్ సొసైటీ) సభ్యుడనిగూడ తెలియుచున్నది.

5 ఈప్రకటనలను గూర్చి మెట్టోనాల్లు వెడ్డింగు లెను, ఇర్విను ప్రభువు గార్లకు సంపూర్ణముగా సంగీకారము కలిగినదని గూడ తెలియుచున్నది. ఈప్రకటనలోని ప్రతివాక్యమును యిర్వినుప్రభువు ఆమోదించియే యుండెను.

6. బ్రిటన్ దేశమునందలి తిరుగుబాటు, కన్వెన్షన్లుపక్షముల నాయకులు మాత్రము యీప్రకటన విషయమున తమ తమ పక్షముల ఆమోదమునుగూడ వెల్లడించుటకు సమ్మతించి యుండలేదు. ప్రధానమంత్రి వారితోగూడ నాలోచించెను. గాని వారు దీనికి బాధ్యులగుటకు సమ్మతించలేదు.

7. ఇర్వినుప్రభువుచేసిన సూచన లన్నిటిని తాను గూడ నామోదించెదనని బాల్బునిగారు యిదివరకే యిర్వినుప్రభువుకు వాగ్దానముచేసియున్నారు. కాని అంతమాత్రమున కార్యక్రమమున కెట్టిబలమును కలుగజేరదు.

8. ఇచ్చి వాగ్దానము నియ్యబలపెట్టినచో 28—2—29 వ తేదిని గాంధీ మహాత్ముని రాజప్రతినిధిని కోరియుండెనగాని అప్పుడు రాజప్రతినిధి అట్టి వాగ్దానము నియ్యజాలకపోయెను. నేటి కట్టి వాగ్దానము నొసగుటకు దొరతనమువారు సమ్మతించిరి అని మామెట్టోనాల్లు కమిషనరు తెలిసెను.

ఇప్పుడు దీనికి కాలదోషము పట్టెనా?

ఇచ్చి వాగ్దానమునకు కాలదోషము పట్టెనని గాంధీ మహాత్ముని నిరసించునా లేక మహాత్ముడును కాంగ్రెసువారు దీని నామోదింతురా? (ఫీ. ప్రె.)

ఉదకమండల వార్తలు

అభివృద్ధికాఖిలో క్రాంత ఉద్యోగము

(స్వేచ్ఛియివితేఖరి)

ఉదకమండలము, జూలై 7:—మెట్టూరుదాము, పైక రా ఎల్వీక్ స్కీ-ము, దిగువభాగి, కుంగభద్రా స్కీ-ములు మున్నగు పెద్ద విషయములు తలపెట్టినందున పనియెక్కువయిన దని ప్రభుత్వమువారు కోరినందున ఇండియా మంత్రిగారు తేలిక అందరు సెక్రటరీని నియమించుట కంగీకరించిరి. అభివృద్ధికాఖి అసిస్టెంటు సెక్రటరీ నోకరిని యీ ఉద్యోగము నందు నియమింతురని తెలియుచున్నది.

వెల్పూరు మునిసిపాలిటీ

ఈ మధ్య ప్రభుత్వమువారిచే రద్దుచేయబడిన వెల్పూరు మునిసిపాలిటీకి యొక నూతన వెల్పూరు అసెంబ్లీచేయవలెనని వెల్పూరు టౌన్షిప్ యేజిలరు కోరినట్లు. కాని ప్రభుత్వము వారు అంగీకరింపని తెలుసుకొన్నది.

పైనును సిఫార్సులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము

పైనును నివేదికను గూర్చి మహాత్ముని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములను కోడికరించుటకు నియమింపబడిన ప్రత్యేక ఉద్యోగి జి. టి. బోనగారు తెలిపివేసిన పనితీరునున్నారు. 21 వ తేదిని గవర్నరు ఆ సభలో చర్చనబట్టి యేమైన మార్పు పలికి యున్నచో మార్పుచేయును. పిదప నచ్చే నెల మధ్యను ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి బంపెదరు. ప్రభుత్వ ఆధికారాధికారము గూర్చి రాష్ట్రముయొక్క ఆధిక నితినిగూర్చి తేలిక నివేదిక తయారుచేయుచున్నారు. పైనును నివేదికయందు సూచించబడిన అధికము సమ్మతుల వనూలు చేసినచో యొక సమ్మతిని బాగుపడునని ధరించుచున్నారు. గవర్నరుగారు 17 వ తేదిని ముగిసినట్లు. ఈ లోపున ప్రభుత్వమున కిది తెలియించుటకు రేపు కాంగ్రెసు సమావేశము యుద్ధాటు చేసి మంత్రులను రమ్మని వ్రాసిరి. (తం. రి.)

రాండుటేబిలు సభనుగూర్చి ప్రేటుమును పత్రిక వ్యాఖ్య

కలకత్తా, జూలై 8:—రాండుటేబిలుసభ వేర్వేలు సభ వలె నండవలెను అనగా బ్రిటిషువారు తాము పరాజితులమైతిమని యొప్పుకొనవలెను. అప్పుడు మేము ఆసభకు బ్రిటిషువారితో సక్షిగా ఆ సభకు వెళ్లి రాజ్యబారములను జరిపెదము” అని కాంగ్రెసువారు తెలుపుచున్నారు. కాన రాండుటేబిలుసభ యొక్క టికిని ఆ రీతిగానుండజాలదు. ఆసభలో రెండు పక్షములవారును కలసి ఆలోచించుటయొక్క చర్చించుచున్నాడ జరగవలెను. తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించుటకు అందరికీగూడ హక్కుగలదు. ఈ విషయమునమాత్రమే రెండుపక్షములవారు సమానులగుదురు. ఆ సభలో నిర్ధారణచేయుటకు బ్రిటిషువారికిని భారతీయులకునుగూడ నెట్టి అధికారము నుండదు. తనకుగల సమ్మతి తాదాకారమును పార్లమెంటుసభ నడలుకొనజాలదు అని ప్రేటుమును పత్రికాసంపాదకీయవ్యాసమున వ్రాయబడెను.

(ఫీ. ప్రె.)

స్వదేశీ ప్రచారము

ఎం. ఇ. కజిన్సు సతిగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—నాగరకోయిల రాజకీయేతర యువజనులసభకు అధ్యక్షులత నహింసపరిపాదనగా సదరు సభవారిచే నేను కోరబడియుంటిని. సదరు సభాకార్యక్రమముందు స్త్రీలహక్కులు, విద్యాభివృద్ధి, కరీరవ్యాపారము, నూలుపడుకుట, ఖద్దరు, స్వదేశీ మద్యనిషేధము మున్నగు విషయములు చేర్చబడియుండెను. సదరు సభ వారు నాకు పంపియుండిన కార్యక్రమముందు ప్రైవియము లన్నియును చేర్చబడియున్నందున నేను అధ్యక్షుడని సంగీకరించుచు తొలిమూలమున సభవారికి తెలియజేసితిని. జూలై 29 తేదిగల జాబాకటి సదరు సభవారినుండి నాకు చేరినది. ఈజాబు నందు స్వదేశీప్రచారము, మద్యనిషేధము, సభాకార్యక్రమము లో చేరబడుటవలన సభలో పాల్గొను ప్రభుత్వోద్యోగులకు హానికరముగా నుండవచ్చును అని వ్రాయబడినది. ఈకారణముబట్టి నేను సదరు సభ కధ్యక్షుల త నహింసపాల నని యీక్రిందిజాబులమున సభవారికి తెలియజేసితిని.

“మీరు ప్రకటించియుండిన సభాకార్యక్రమమునుబట్టి నేను అధ్యక్షుడని సంగీకరించితిని. మీరొప్పును స్వదేశీప్రచారమును చేర్చునప్పటికి నేను, మీ సభాకార్యక్రమమునుండి తీసికొని పాల్గొనక పరచిరి. కావున, నేను మీసభ కధ్యక్షులతనుండి జాబును. సభాకార్యక్రమమునుండి యీవిషయముల తీసికొని బయటకు విద్యార్థులకు తమ అభిప్రాయమును ప్రకటించునట్లు యెక్కువ హక్కు-తీసివేయబడినదనియే నేను భావించుచున్నాను. నిజముగా స్త్రీల హక్కులు మున్నగు విషయము లన్నిటికంటె పై రెండు విషయములే విద్యార్థులచే అధికముగా చర్చింపబడదగియున్నవని నా అభిప్రాయము.

ఈ రెండు విషయములను రాజకీయసంబంధ మగు విషయములని నిర్వచింపబడి యీవిధముగా వాని ప్రచారము నకు విద్యార్థు లాలంకపరుపబడుటకు నేను సమ్మతించజాలను. ప్రపంచములో నేదేలేదుగూడ యువకులు తమకీర్త్యమునచ్చిన వస్త్రములను ధరించుట కాలంకపరుపబడలేదు. మత్తుపదార్థముల నుపయోగించుటవలన కలుగు కీడులుగూడ ప్రతిదేశమును ను యువకులకు బోధింపబడుచునేయున్నవి. మీసభలో పాల్గొను ప్రభుత్వోద్యోగుల కేవిధమున హానియును కలుగకుండుటకు గాను యీరెండు విషయములను మీరు కార్యక్రమమునుండి తీసివేయబడె నని ప్రజలు గావించుచుండకు నేను పాల్పడజాలను. మరియు, ఈదేశముయొక్క ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితిపరీక్షల గూర్చియు, ఈ దేశమందలి యువకులు స్వదేశీవస్త్రులను యోగించి తమ దేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి తోడ్పడవలసిన యవసరము గూర్చియు, నేడు ప్రపంగింపబడు నుండుటకు సమ్మతించజాలను. యువకులకు మనంబులలో దాస్యభావమును పెంపొందించునట్లుగా మీసభవారు కార్యక్రమము నేర్పాటు చేయుటకు నాకు విచారకరముగా నున్నది. మీరు నానుకరముగా ఈ పోలికనుబాదుకొని నేను సందర్శించివచ్చెను. మీరు నాభావనలలో స్వదేశీ ప్రదర్శనమును జరుపుటకు అరెజే సర్దుముగా నా ప్రయత్నములను ప్రోత్సహింపగలముండెను. జాబట్టి, యిచ్చివేసినట్లులో ఆనవసరమున ప్రతిబంధకములతో నేర్పాటుచేయబడినసభ కధ్యక్షులతహింసచుట కంగీకరింపజాల నందుకు నేను విచారపడుచున్నాను.”

ఇ. జి. మాకు ఆరెస్టుగారు తిరువాంకూరు విద్యా కాఖిడైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి. ఆగస్టు 1 వ తేదిలోపున ఛార్జీవుచ్చుకొందురు.

తిరువాంకూరు తేలికము ఆర్థికము నిర్మించుటకు 400 ఎకరముల భూమి యొక్కము చేయబడెను. దానికి కోవ పుగాను 8 మైళ్ల రోడ్డు కట్టబడెను. దివానుగారు 4 వ తేదిని చూచివచ్చిరి.

పెపావరులో అల్లరుల

విచారణ సంఘ నివేదిక

ప్రభుత్వమువారి రేపరచిన సంఘమువారు నివేదికను ప్రకటించుట

న్యాయమూర్తుల ద్వారా భిన్నాభిప్రాయాల గురి

న్యాయమూర్తులు సులేమాను పాంక్రిడ్జిగార్లు ప్రకటించిన నివేదిక

ఇండియాదొరతనమువారు

నివేదిక నామోదించుట

సిమ్లా, జూలై 7:—పెపావరులో సినిమాలిటరీకా ఖల ఉద్యోగులు చేసిన కార్యక్రమాలను సమీక్షించుట అని యీ న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

“మొదట అర్హతకాదు” అని తేల్చిచెప్పిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

“సాక్షులను అర్హతకాదు” అని తేల్చిచెప్పిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

“రెండవవారి తుపాకులను కాల్చిన అనంతరము జరిగిన విషయములను అర్హతకాదు” అని తేల్చిచెప్పిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

“అటుల తుపాకులను కాల్చుట అసంభవమే” అని తేల్చిచెప్పిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

దొరతనమువారు న్యాయమూర్తుల పాంక్రిడ్జిగార్లు అభిప్రాయములను ఆమోదించిరి గాని న్యాయమూర్తుల సులేమాను పాంక్రిడ్జిగార్లు చేసిన సూచనలను గూర్చి కేంద్ర గౌరవనీయులను అంగీకరించిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

80 మంది చనిపోయినందున 85 మందికి గాయములు తగిలినవినియును సంఘమువారు ప్రకటించినవి.

55 మంది సాక్షులను విచారణ చేయుట

ఈ న్యాయమూర్తులు 85 మందికి సాక్షులను ప్రభుత్వం వారు నిర్ణయించిన సాక్షులను విచారణ చేయుట అని తేల్చిచెప్పిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

న్యాయమూర్తులలో భిన్నాభిప్రాయములు

“మొదట అర్హతకాదు” అని తేల్చిచెప్పిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

“అందును సాక్షులను విచారణ చేయుట అని తేల్చిచెప్పిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

మరణింగిని ప్రయోగించుట

మొదటిసారి గుండ్రము వదులుటనుగూర్చి న్యాయమూర్తుల తీరుల తెలిపిరి. (1) డి.పూ.క.మి.వ.న.రు అగ్రుత్తు కారుల వగరముననుగుణముగా ప్రజలు అధికారమును చెందియుండిరి. (2) అతడు కాబూలీగేటులో ప్రజలచేసిన పిచ్చుల ప్రజలు కారులపై రాళ్ళు దువ్వరి, డి.పూ.క.మి.వ.న.రు కొట్టిరి, సినిమాలిటరీ ఉద్యోగులపైను అగ్రుత్తు కారుల పైను రాళ్ళు దువ్వరి, డి.పూ.క.మి.వ.న.రు బుద్ధిపూర్వకముగా తగులబెట్టిరి, కాన ప్రజలు దొంగుగావించినందు కట్టి సంతకమును లేకు (3) ప్రజలు పుట్టినింటులు గాయపడుట మున్నగు అసంభవములు కలుగకుండ చేయుటకు డి.పూ.క.మి.వ.న.రు మొదటినుండియును కోరుచుండెడి. ఆరడంకపురపురము గుండ్రము వదులుట బుద్ధిపూర్వకముగా తగినకారణము లేరని యుండినను తనకు అపాయము కలుగ నుండినందున జననపు ములు కలుగకుండ చేయుటకే అతడు చాలనేపు వోదనినిబూని యుండెను. (4) ప్రజల నెటులనైనను చెదరగొట్టుట ముఖ్యకర్త వ్యమె యుండెను. అందులకు గుండ్రమువదులుట యొక్క టే డ్లై తు పై న పద్ధతి, ఆ తర్వాత రక్షణ కార్యము గుండ్రము వదులుటగూడ న్యాయమే యగును, (5) ప్రజలసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెను, వారిలో నుండెడి మిక్కిలి తీవ్రముగా నుండెను. కాన వారిని చెదరగొట్టుటకు 20 బారులను వదులుట అసంభవమే యగును గాన కానలసిన దానికంటె హెచ్చుగా నతడు పశుబలమును కనుబరచియుండలేదు అని న్యాయమూర్తులు ప్రకటించిరి.

రెండవసారి గుండ్రము కాల్చుటనుగూర్చి న్యాయమూర్తుల తీరుల తెలిపిరి.

“ప్రజలనుకొంతింపజేయుటకు చేయబడిన ప్రయత్నము లన్నియును ఫలించినవి. మరల వారు దొర్లవ్యమునకు గడంగిరి. పోలీసువారిని సైనికులను ప్రజలు చుట్టవేసి రాళ్ళతోను లాట్లతోను వారిని కొట్టసాగిరి. సైనికుల చేతులలో నన్ను తుపాకులను లాగి వేయటముగూడ వారు ప్రయత్నించిరి. కాన రెండవసారి మరగుండ్రము వదులుటగూడ తప్పనిసరియై యుండెను. 1 “సీమాంధరముగాని సైనికులను ప్రజలను మధ్యగా నిలువబడి తనకు కలుగనన్న అపాయముననుగుణముగా తేల్చిచెప్పిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

సంఘమువారి సరిహద్దులను

యిండియా దొరతనమువారు ఆమోదించుట

ఈపై కేరాలలో వివరించబడిన సంఘమువారి సరిహద్దులను సైనికులు యిండియాదొరతనము వారి ఆమోదించిరి. అది విషయమును సైనికుల సవరించినవిని మిలిటరీ కాఖల ప్రధాన అండరము మాసిన వైద్యము, టి.సి.వి, ఉచితజ్వర, వివేకము సయమునూర్తి మున్నగువానినిగూర్చి సంఘమువారు చేసిన ప్రశంసతో దొరతనమువారుగూడ యోగింపబడుచున్నాడు.

“ప్రజలలో ఉండే కమనసు విరోధభావమును మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండినపుడు ప్రజలకు నేపలు కడు చేరువగా” నుండగూడదు. అను విధానము నందరను గూడ ఆమోదించియున్నాడు. ఈ సందర్భమున సరిగా అనుసరించక పోయినచో అపాయము కలుగగలదు. 28-4-80 వ తేదీని పెపావరులో బాగుగా పుట్టిన మొదటి అని యిండియా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

రెండవసారి గుండ్రము వదులుట

“రెండవసారి గుండ్రము వదులుట మిక్కిలి జరిగిన చర్యలను చట్ట యుద్ధకర్మలపై నుండి ప్రజలపై నవిగాముముగా అనగా అనియోగి 44 సింగిలం కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను నిర్ణయించెను. గుండ్రము వదులుటకు ఉత్తమమైన పద్ధతి ప్రజలు వెదలి పోగానే గుండ్రము నిలిచియుండెనని సిగ్గులుచేసి యుండ దనును గత్యంతరము లేనపుడు తప్ప యిండ్లమీద గుండ్రము వదులుట కనుమతి నిచ్చియుండగూడదు. అది అసంభవమే యగును మేజిస్ట్రేటు గాని మరెవరికైనా కమిషన్లు ఆఫీసరు గాని అచటనుండియే అట్టి ఉత్తరపు నిచ్చి యుండవలెను.” అని న్యాయమూర్తులు సులేమాను పాంక్రిడ్జిగార్లు రెండవసారి యిండియాదొరతనమువారు ఆమోదించిరి. 28-4-80 ని పెపావరులో రెండవసారి గుండ్రము వదులుటగూడ అధికారులు వివేకమున పరిశీలనను చూపించియుండిరి. కాని న్యాయమూర్తులు సులేమాను పాంక్రిడ్జిగార్లు విషయమున చేసిన సూచనలనుగూర్చి చాల క్రోధగానీ ఆలోచింపబడును” (అని యిండియాదొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

(1) 80 మంది చనిపోయినందున 85 మందికి గాయములు తగిలినవినియును సంఘమువారు నామించిరి ఈ అంకెలు చాలవరకు సమీక్షించిన న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

సైనికులు ప్రజలపై గుండ్రము వదులుట తలపించినపుడు వైద్యసహాయము యింకను చాల హెచ్చుగా నుండవలెను. 28-4-80 పెపావరులో వైద్య సహాయము చాల తక్కువగానే యుండెను” అని సంఘమువారు ప్రకటించిరి. ఈనూచనను దొరతనమువారు గూడ నామోదించిరి గాన అవసరములను సత్తావులు త్వరలోనే చేయబడును.

పెపావరులో 28-4-80 ని యేర్పడిన సినిమాలిటరీ కలిగినపుడు అగ్రుత్తుకారులను పంపుట చాల ప్రమాదకరము కాన వీనిని పంపుటనుగూర్చి దొరతనమువారు బాగుగా నాలోచించుచుండవలెనని సంఘమువారు నామించిరి. ఈనూచనను గూడ దొరతనము వారి ఆమోదించిరి గాన త్వరలోనే సైనికుల దొర్లవ్యమున నాలోచించెదరు, తగిన యోచనలు త్వరలోనే చేయబడును.

ఈ న్యాయమూర్తుల ద్వారా నిర్ణయించిన నివేదిక

కలకత్తాలో గొప్పవర్షము

బుద్ధరాకపోక లన్నియు నిలిచిపోవుట

కలకత్తా, జూలై 8:—నిన్నటినుండియు కలకత్తాలో వర్షపు గాలి యెక్కువగా నుండినది. నిన్న పగలుంతయు మునురు పట్టి యుండి రాత్రియంతయు గొప్పవాన కురిసెను. బ్రాంబండ్లను, తక్కిన బుద్ధ రాకపోకల ప్రమాదములు నిలిచి పోయినవి. డెల్టానీ నీటిలో నన్ను మెదనమును, వ్యాపారస్థులనులను పూర్తిగా నీటిలో నొడిచిపెట్టినవి. గాలి యింకను తీవ్రముగ వీచుచున్నది. ఇండ్లు కదలి బయటి కెక్కినవి వచ్చుట లేదు. (ప్ర.పె.)

వర్షము

ఉత్తరకాండూర్లో వర్షపుగాలులు

ఎక్కువగా వీచుట

పూనా, జూలై 7:—దక్షిణబంగాలెగాల్ వీచుట ప్రాంతములలో వర్షపుగాలులు తీవ్రముగా వీచినవి. ఉత్తర బంగాలెలో హవాగామాను సంయుక్త ప్రాంతములు మధ్యకాండూర్లో వర్షపుగాలులలోను పంజాబు ఆగ్నేయ భాగమునను గూడ వీచి యెక్కువగా చేయుండెను. ఉత్తరహిందూస్థానమునను, బంగాలెలోనుగూడ సాధారణమైనవర్షములు నుండినవి. అస్సాం, జోహాయి, గుజరాత్, డక్కన్, మరాఠ్, ప్రాంతములలోను, మధ్యరాష్ట్రముల తూర్పుభాగమునను గూడ వర్షపుగాలులు వీచినవి.

ఉత్తర బంగాలెలోను, హిందూపట్టణ వర్షములు ఎక్కువగా వీచియ సారంబింది పంజాబ్ విషాద కొండలపరకును వ్యాపించియున్నాడు.

లెగాల్ ఆగ్నేయ భాగమునను, అరాకాన్ పెగులలోను వర్షము తక్కువగా కురిసి విశ్వకోజులో తూర్పు అస్సాము నుండి అపరింపబడును. (అ.పె.)

ఇంగ్లండు:

ఎన్నికలు

ఇంగ్లండులో ఎన్నికలు త్వరలో జరుగునని ప్రస్తుత సందర్భములబట్టి యూహించవచ్చును. నార్థ్ డివిజనుకు జరిగెడి తాత్కాలికపు ఎన్నికలలో, సామ్రాజ్యవాణిజ్యప్రశ్న వైకివచ్చెను. దీని మూలకారకులగు బీవర్ బ్రూక్ ప్రభువుగారు కన్సర్వేటివు అభ్యర్థి లగు కుక్కుగారిపక్షమున ప్రచారము నలుపుచు, తమసిద్ధాంతమును ప్రజలకుబోధించుచున్నారు. లేబరుమొత్తు లగు హెడ్డరుననుగారును, మిస్ బాండుఫీల్డుగారును, లేబరుపక్షపు అభ్యర్థిని యగు నీలుబక్సుటనునతిగారి తరపున ప్రచారము నలుపుచున్నారు. బాల్టువీనుగారు కుక్కుగారి విజయము గోరుచు లేఖ వ్రాసిరి. బీవర్ బ్రూక్ ప్రభువుగారికి, బ్యాంకరుల తీర్మానము మరింత తోడ్పడుచున్నది. సామ్రాజ్యవాణిజ్యాభిమానము జాపవలయు ననియు, సామ్రాజ్యపు వెలుపలివస్తువులపై సుంకములను విధింపవలయు ననియు, పరిశ్రమలను వాణిజ్యమును రక్షించుట కింతకన్నను వేరుమార్గము లేదనియు, బ్యాంకరులు నిర్ణయించిరి. ఆర్థికవిషయములలో వీరు నిపుణు లని ఎంచబడుటచే, వీరితీర్మానమునకు ఎక్కువ విలువ యుండుట సహజము. దీని సవకాశముగ గైకొని, కన్సర్వేటివులు విజృంభించుచున్నారు. రాబోవు ఎన్నికలలో నీవిషయమును ప్రధానాంశముగ బెట్టవలయునని, వీరు సంకల్పించిరి. బాల్టువీనుగారుగూడ ఇందుల కంగీకరింపక మానరు. ఏతీరున నయినను నిరుద్యోగము తొలగిపోవలయు నని కోరుచున్నవారి నీసమయమున ప్రోద్బలపరచుట సులభమే యగును.

రాబోవు ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు ఈ ప్రశ్ననుగూర్చి చర్చ జరుగును. వారిచే సామ్రాజ్యవాణిజ్యపద్ధతి అంగీకరింపబడుచో, కన్సర్వేటివులకు మిగులలాభము గలుగును. ఆర్థికనిపుణు లగు బ్యాంకరు లిందు కనుకూలించిరియు, ఇంపీరియల్ సమావేశమువారిందు కంగీకరించి రోయు చెప్పి, వీరు తీవ్రాందోళనము గావింప వీలగును. లేబరు ప్రభుత్వమున కిందువలన నందిగగ్గితి ఏర్పడుచున్నది. ప్రస్తుత సమస్యగూర్చి దేశమువందు తీవ్ర వాదోపవాదములు జరుగుచున్నచో, పార్లమెంటు సభలో గూడ నీ విషయమై చర్చలు బయలుదేరికమానవు. లేబరుపక్షమువారికి, లిబరలు పక్షమువారి సమయమున తోడ్పడెదరు గావున, పార్లమెంటు సభలో త్వరితముగ నోటమి గలుగక పోవచ్చును. కాని, యిలావున దేశపరిస్థితులలో నెట్లమార్పు గలుగునో తెలియదు. లిబరలు లేబరుపక్షముల

కలయిక, కృత్రిమ మయినది. సహజసఖ్యము గనుపింపదు. ఇయ్యది ఏనియునమున నయినను నడలిపోవచ్చును. లిబరలు పక్షమువారు ఇదివరకు పెక్కుపర్యాయములు లేబరు పక్షమువారినుండి విడిపోయి, వ్యతిరేకముగ పోటుచేసి యుండిరి. అందుచే సత్రకాయగ వలించియున్న లిబరలుపక్షము ఎప్పుడు విడిపోవునో చెప్ప వీలుండదు. కన్సర్వేటివులలో చీలిక యుండుటచే, వీరినుండి యుపద్రవము లేదనవీలు లేదు. బీవర్ బ్రూక్ ప్రభువుగారును, బాల్టు వినుగారును ఇదివర కొకమారు కలసి, మరల విడిపోయిరి. ఇప్పుడు, మరల నార్థ్ డివిజను ఎన్నికల సందర్భమున చేతుల గలుపుచున్నారు. రాబోవు ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు, వీరిరువురు గలసి సామ్రాజ్యవాణిజ్యపు ఏర్పాటులను అంగీకరింపజేయుటకు ప్రయత్నింపకమానరు. అందుచే, బ్రిటిషు రాజకీయపక్షపరిణామము త్వరలో మార్పు జెందునను సూచనలు గన్పట్టుచున్నవి.

విషావరు విచారణసంఘపు రిపోర్టు

విషావరు సంఘటనల గూర్చి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు జస్టిసు సులేమాను, జస్టిసు పాక్ క్రిడ్జిగార్లను నియమించియుండిరి. ఇప్పుడు వీరిరిపోర్టు ప్రచురింపబడినది. న్యాయాధిపతు లిరువురలో భేదాభిప్రాయములు గలవు. మువ్వసు న్యాయాధిపతులను నియమించిన మేలుగ నుండెడిది. పటేలు గారు అసభికారవిచారణ జరిపియుండిరి. వీరిరిపోర్టు గూడ త్వరలో ప్రచురింపబడును. సులేమాను గారి యభిప్రాయము ప్రకారము, సాయుధశకటము ప్రజలమీదుగ బోవుటచే, తీవ్రమగు గందరగోళము ప్రారంభమయ్యెను. ఇది జరిగియుండనిచో, పిమ్మట గందరగోళము జరిగెడిదిగాదని, వీరు సూచించిరి. కాని, జస్టిసు పాక్ క్రిడ్జిగారు మాత్రము, సులేమానుగారితో నీ విషయమై ఏకీభవించుటలేదు. సాయుధ శకటము ప్రజలమీదుగ బోయిన పిమ్మటనే ద్రౌవరు కొట్టుబడెనో, లేక పూర్వమే కొట్టుబడెనో చెప్ప వీలులేదని, పాక్ క్రిడ్జిగారు దెలుపుచున్నారు. మరియొకవిషయమున గూడ వీరిరువురు భేదాభిప్రాయము తెలిసిరి. మొదటిసారి కాల్పుటకు కారణమున్నను, రెండవమారు కాల్పుట కవసరము లేదయ్యెనని, సులేమానుగారు భావించుచున్నారు. పాక్ క్రిడ్జిగారు రెండవమారుగూడ అవసరము గలదనియే యూహించిరి. ప్రజలు చెల్లాచెదరయినపిమ్మట, ఇండ్లకప్పులపై విడిచియున్నవారిపై కాల్పుట భావ్యముగ లేదనియు, ఇటులగావింపదలచినచో మేజిస్ట్రేటుయొక్కగాని, కమిషన్లు ఆఫీసరుయొక్కగాని అంగీకారముపై నటుల చేసియుండవలసినదనియు, సులేమాన్ గారు సూచించిరి. సులేమాన్ గారు తెలిపిన విషయములగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తేస్సగ నాలోచించెదరని, ప్రకటింపబడెను. ఇండియగాక, దెబ్బలు తగిలినవారికి వైద్యసౌకర్యములు సరిగ లేనని, న్యాయాధిపతు లిరువురును భావించిరి. ఇంతకన్న నెక్కువసౌకర్యములవసరమని వీరియుద్దేశ్యము. ఇండియా ప్రభుత్వము వారివిషయమై తగిన ఉత్తరసపులను పంపెద మనిరి. ప్రజల అల్లురుల నబద్ధివైచుటకు సాయుధశకటములనుపయోగించుటభావ్యముగాదని, న్యాయాధిపతులు భావించిరి. ఈవిషయమై సమగ్రమగు విచారణ

సలుపవలెనని, వీరు గోరిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారివిషయమై మిలిటరీ అధికారులతో గలసి సంప్రతించెద మని చాటిరి. అధికారవిచారణసంఘము ప్రకార మయినను, వెషావరు సంఘటనలనందర్భమున అధికారులలోపములు చాల గలవని, తేలేను. పటేలుగారి నివేదికద్వారా ఇంకను ఎట్టిలోపములు బయల్పడునో తెలియదు. మొత్తముమీద, ఇట్టి సందర్భములందు ఎటుల మెలగవలయునో యోచించి, తగిన కట్టుదిట్టముల గావించనియెడల, ప్రజలలో నిరాశగలుగుట సహజము. సులేమాన్ గారు చెప్పిన విషయముల గూర్చి తుద కెట్టి నిర్ణయము జరుగునో చూడవలయును.

బొంబాయి : కల్లుపాటలు

పికెటింగువలన కల్లుపాటలు తగ్గు నను విషయము, బొంబాయిలో జరిగిన సందర్భములవలన తేటపడుచున్నది. ఈమారు బొంబాయిలో జరిగిన కల్లుపాటలవలన చాల తక్కువడబ్బు వచ్చెను. బొంబాయి నగరమునందుమాత్రమే మూడులక్షల రూపాయలనష్టము గలుగునని యూహింపబడినది. బొంబాయి రాజధానిలో నితరప్రాంతములలో నెంతనష్టము గలుగునో తెలియదు. గతసంవత్సరపు రాబడిలో మూడవవంతుమాత్రమే యీ సంవత్సరము చేకూరెను. ఇంతతక్కువ మొత్తమును అంగీకరించుట, తిరస్కరించుట యనుప్రశ్న వచ్చెను. బొంబాయి కలెక్టరుగారి విషయమును ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేసిరట. మద్యపాననిషేధముగూర్చి దావాపుగ నన్ని రాష్ట్రముల శాసనసభలును అనుకూలముగ తీర్మానించియుండెను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములుగూడ ఆదర్శము నంగీకరించెను. దీనిని చేరుటలులను ప్రశ్న గలదు. ఇందు నిమిత్తము ఫలప్రదమగు మార్గముల నవలంబించినగాని ప్రయోజన ముండదని తేలుచున్నది. నిషేధపట్టమును గావించుట ముఖ్యవశ్యకము. స్వల్పప్రతిక్రియలవలన అనుకూల ఫలము చేకూరదు. ప్రజలు మద్యపానమును మానుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నటుల, పరిస్థితులు దెలుపుచున్నవి. కాని, పికెటింగు గూడ నిషేధింపబడుటచే శాసనము గావించుట తప్ప వేరుమార్గము గనుపింపదు. కాని, ఇక్కాద్యము, స్వరాజ్యలభి గళంగువరకు సాధ్యమను నని తోచదు.

సర్వపక్షసమావేశము

సర్వపక్షసమావేశ సంఘసభ లింకను జరుగుట కెట్టియపకాశము లేదని, పండిత మాళవ్యామున్నగు నాయకులు దెలిపినను, సర్ పాత్రో ప్రభుత్వము వీనినింకను జరుపుచునేయున్నారు. ఇంతవరకు జరిగిన సభలలో నెట్టి నిర్ణయము జరుగుటకు వీలులేకబోయెను. నీన్నటిదినము సిమ్లాలో ప్రారంభమయిన సభలో, సాంఘికసమస్య విషయమై ఎట్టి పరిష్కారము జరుగుటకు వీలులేదని సభ వారెంచిరి. హిందువులతరపున ప్రముఖు లేవరును హాజరుగా లేద గావున, తాము సమాధానపడుటకు తగిన వా రెవరును లేని, జన్నా గారు దెలిసిరి. షెడ్యూల్ విధానము గూర్చి ఎట్టి నిర్ణయము జరుగలేదు. సాంఘిక సమస్య గూర్చి విచారించుటకు సాధ్యమడదని తెలుపబడెను. తుదకు సభ చాలింపబడెను. స్వరాజ్యమును ప్రజలు స్వతః క్రిమూలమననే సంపాదించగల రను విశ్వాసము రానురాను ప్రజల

మగుచున్నది. ప్రజాప్రముఖు లగు గాంధీమహాత్ముడు మున్నగునాయకులు లేకుండ హైందవ సమస్య పరిష్కారముగాదని, పలువు రంగీకరించిన యున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో, సర్వవత్సనమావేశ సభ ముము నికను శాసనాగించి, రాండుటేలిలు సమావేశమునకు బోవలయు నని ప్రయత్నించుట వ్యర్థమనుటకు సందియములేదు. ఈ సంగతిని పలువురు ముంజే చెప్పియుండిరి. సర్వవత్సనమావేశమువారి సంగతిని గ్రహించుట కింతకాలము వట్టెను.

రాజకీయనిర్బంధితులు : పత్రికలు

రాజకీయ నిర్బంధితులలో పలువురు విద్యాధికులు. వీరికి అనుదినము పత్రికలు చదువు అలవాటుగలదు. ఇట్టివారలు నిర్బంధింపబడినపుడు, వీరికి వెలుపల నేమి జరుగుచున్నదో తెలిసికొనుటకు సాకర్య ముండవలయును. భారతీయపత్రికలు, అధికారులకు రుచింపని అభిప్రాయములను తెలుపు ననుచో, ఆంగ్లో-హైందవపత్రికలనయినను వారికి అందజేయవచ్చును. ప్రభుత్వానుకూలప్రచారము వీనియందు జరుగుటచే, ఎట్టిభయ ముండజాలదు. నిర్బంధితులకు, ముఖ్యముగ గావలసినది వార్తలుగాని, అభిప్రాయములు గావు. వారి అభిప్రాయములు వారి కుండనేయుండును. చెన్నరాజధానిలో (ఏ) క్లాసు ఖయిదీలకు "టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా" వారపత్రిక మాత్రము అందజేయబడునని, తెలియుచున్నది, ఈపత్రికయందు వార్త లుండబోవు. కేవలము చిత్రపటముల గాంచి, నిర్బంధితులు తృప్తిపడజాలరు. రాజకీయ నిర్బంధితుల శరీరస్వేచ్ఛ నిరోధింపబడినను, వారిమనోవ్యాపారముల నరికట్ట నవసరము లేదు. వారికి చదువను వ్రాయను, బాహ్యప్రపంచమున జరిగెడి వార్తలను గ్రహింపను అవకాశ మిచ్చుట, కనీసధర్మ మగును.

భారతశాసనసభ

భారతశాసనసభ నిన్నటిదినము ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షుని ఎన్నిక ఇంకను జరుగలేదు. డాక్టరు మూంజీగారుగూడ రాజీనామా నిచ్చినటుల తెలియుచున్నది. మొత్తముమీద దీనియందు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరుపగల ప్రముఖు లెవరును లేరని చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసుపతినిధు లిదివరకే రాజీనామా నిచ్చిరి. మాళవ్యా, కేల్కార్, ఆసీమున్నగు ప్రముఖులుగూడ చాలించుకొనిరి. ఇప్పుడు మిగిలియున్నవారితో, ప్రభుత్వతీర్మానము లెట్టివయినను నెక్కడును వీలుగలదు. క్రొత్తగ సంస్కరణముల కార్యాలయ మొకటి స్థాపింపబడెను. దీనికిగాను ముప్పది రెండువేలరూపాయలను ప్రత్యేకింపవలె నని సబ్సిమెంటరీ గ్రాంటు కోరబడెను. ఇంతఖర్చు కేమియవసరము గలిగెనో ప్రభుత్వసభ్యులగు హెయిగు గారు చెప్పరయిరి. అమరనాధదత్తుగారు తప్ప మిగిలిన సభ్యులందరును ఈ గ్రాంటు నామోదించిరి. భారత శాసనసభ మరొకంతకాలము జరిగినను, నిష్పవముగనే యుండు నని యూహింపవచ్చును.

కీ॥ శే॥ సర్ ఆర్థు కాన్ డాయలుగారు

సర్ ఆర్థు కాన్ డాయలుగారు నిన్నటిదినము చనిపోయి రను వార్త, ఆధ్యాత్మికతత్వవాదులకు మిగుల సంతాపము గలిగింపకమానదు. మరణానంతరము జీవులు గూడ సంతరించెద రను

అవిశ్వాసము ప్రబలుచున్న యీ కాలమున, సుప్రసిద్ధ ప్రవృత్తిశాస్త్రజ్ఞు లగు సర్ ఆలివరు లాడ్జిగారును, ప్రసిద్ధగ్రంథకర్త యగు సర్ ఆర్థు కాన్ డాయలు గారును సూక్ష్మశరీరులతో సంభాషించి, తమ యనుభవములను ప్రచురించి, శాస్త్రోత్పన్నంచమునందు విశేష చలనము గలిగించిరి. శాసన డాయలుగారు తమ విశ్వాసమును పొందుపరచుచు, చక్కని నవలలనుగూడ రచించి, ఆంగ్లవా జ్ఞయమునకు మేలొనర్చి, తద్వారా ప్రబోధము గలిగించిరి. వీరిమరణమువలన ఇంగ్లండులో ఆధ్యాత్మికవాదులకు తీరని నష్టము గలుగకమానదు. వీరు భౌతికశరీరమును విడిచినను, సూక్ష్మ శరీరముతో సూక్ష్మ ప్రపంచవిశేషములను మానవకోటి కెరుకకరచుటకు పాటుబడుచుండు రని నమ్మెదము.

యం. సి. సి. క్రిక్కెట్టు జట్టు

యం. సి. సి. క్రిక్కెట్టు జట్టు కొంతకాలము క్రిందట హిందూదేశమునకు వచ్చి, తమ వైపుణ్యమును ప్రదర్శించి యుండిరి. వీరు మరల వచ్చుటకు కొంద రేర్పాటుల జేయుచున్నారు. బొంబాయిలో నీ ఆటయందు ప్రీతి యధికముగ గలదు. కాని దేశస్వాతంత్ర్యసంపాదనయందు నిమగ్ను లయిన బొంబాయి పౌరులు, ప్రస్తుత సమయమున ఆటలతో ప్రొద్దుబుచ్చు స్థితిలో లేరు. అందుచే పందెములందు తాము పాల్గొనజాల మని తెలిపిరి. కలకత్తాలో గూడ నిట్టి విముఖతయే ప్రబలెను. ఈ కారణముచే, యం.సి.సి. క్రిక్కెట్టుజట్టు రాక ఆగిపోయెనని యిప్పుడు ప్రచురింపబడెను. హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యము ననుభవించునపుడు, యం. సి. సి. క్రిక్కెట్టు జట్టు కు తగిన స్వాగత మొసగునని నమ్మెదము. అంతవరకు వీరు ఓపికతో వేచియుండవచ్చును.

హిందీ ఉపాధ్యాయశిక్షణ

మద్రాసుహిందీప్రచారసంఘమువారు, హిందీ భాషావ్యాప్తికై చేసిన నేవను మరువ వీలు లేదు. పెక్కుశాఖల నేర్పరచి, వీరు హిందీభాషకై ప్రచారము నలుపుచున్నారు. స్కూలుస్థానలు పరీక్షకును ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకును హిందీభాష నొకశాఖగ నంగీకరించినది మొదలు, హిందీ నేర్పడేపాధ్యాయులు చాలమంది గావలసినవచ్చిరి. ఈకారణము దీర్చుటకు, హిందీప్రచారసభవారు చెన్నపురిలో ట్రైనింగు పాఠశాలను స్థాపించిరి. దీనియందు సమస్తులగు ఉపాధ్యాయులు గలరు. ఆంగ్ల లీ పాఠశాలయందు శిక్షణ నొంది, హిందీభాషను వ్యాపింపజేయుటకు తోడ్పడగలరు. ఈవిషయమై హిందీ ప్రచారకార్యదర్శిగారు పుసిన విశ్వప్రి నల్లాంతరమున ప్రచురించితిమి. వీరి విజ్ఞానసఫలత గాంచుగాక యని కోరెదము.

తూర్పుఆఫ్రికాతెల్లవారల విజృంభణము

కెనియాలోని తెల్లవారు స్త్రీ పురుషులు నభల గావించి, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను నిరసించుచున్నారు. వీరితరపు డిలామరీ, ప్రభుత్వము ఇంగ్లండుకు రాయబారము వెడలుచున్నది. నేటిపులక్షేమము నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలు వీరి కెంతమాత్రము సరిపడలేదు. సామాన్యనియోజకవర్గపు ఏర్పాటును

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
నా రాష్ట్ర మా బా స ము
నేటికి 79 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

తరాం పనికిరాదని వీరు గోరుచున్నారు. తూర్పు ఆఫ్రికా సమాఖ్యను బలపరచి, దీనిని శ్వేతసమాఖ్యగ చేయవలయునని వీరియుద్దేశ్యము. తుదకు వీరి ఆందోళనము నెగ్గిన వింతిగ నుండదు. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు, ఇతరదేశములలోని భారతీయులస్థితి చక్కబడు నని తోచదు.

లిబరలుపక్షము : సైమను కమిషను రిపోర్టు

లిబరలుపక్ష సభలో, రీడింగుప్రభువుగారును, సైమనుగారును, లాయడుబార్డెగారును, మున్నగు ప్రముఖులు కూడి కమిషను రిపోర్టును చర్చించి, దీనిని త్రోసివైచుట కేమాత్రము ప్రయత్నము జరిగినను, అట్టి ప్రయత్నమును నిరోధింపవలె నని తీర్మానించినటుల, విదేశవార్తలు వెలుపుచున్నవి. కన్నర్యేటిపు లిబరలుపక్షములవారు సైమనుకమిషను రిపోర్టునే, రాండుటేలిలు సమావేశమునకు ప్రాతిపదికగ నేర్పరుపవలయునని, పట్టుబట్టెదరు. కన్నర్యేటిపులు వీరితో తప్పక చీకేభదించెదరు. లేబరుపక్షము వారు గూడ తమ యునికిని నిలుపుకొనుట కీమార్గమునే అనుసరించుట సహజము.

హైదరాబాదు నిర్బంధములు

హైదరాబాదు సంస్థానములోగూడ నిర్బంధములు ప్రారంభమయ్యెను. వైజాముగారు ప్రకటించిన ఫర్మానాప్రకారము, నేవాదళసంఘములన్నియు అక్రమసంఘము లని ప్రకటింపబడెను. కొందరు ప్రముఖులను సంస్థానములనుండి వెడలగొట్టవలయునని, కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు సిఫార్సు జేసిరట. దీని కనుగుణముగ మహమ్మద్ గాసుగారు సంస్థానమునుండి పంపివేయబడిరి. వీరు చెన్నపురికి బయలుదేరిరి. బ్రిటీషుఇండియాలో ప్రారంభమయిన నిర్బంధము లీ సమయమున సంస్థానములలో గూడ ప్రతివ్యవించుట వింత గాదు.

బొంబాయిమేజిస్ట్రేట్టుతీర్పు

బొంబాయిలో, కాంగ్రెసు వాలంటీరులను గొంపోయెడి కాంగ్రెసు మోటారులారీని నిలుపుదల జేసి, పోలీసువారు వీరిని అరెస్టుజేసి, లారీని స్వాధీనపరచికొనిరి. మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్టు గా రీకేసులో తీర్పుజెప్పచు, వాలంటీరులు చేసిన తప్పుమియు లేదని, అభిప్రాయపడి వీరిని వదలిపెట్టిరి. లారీని కాంగ్రెసువారి కిచ్చివేయవలయునని గూడ నిర్ణయించిరి. ఇట్టి కేసులలో పరియగు తీర్పునిచ్చుటవలన, లా-యొక్క గౌరవము పెంపొందును.

బెంగాలు గవర్నరుగారు కలకత్తాకు మరలి వచ్చుట

ఈ సమయ దాక్షిణిక్ హిమాలయకా కై శ్వేతానంద భట్టి డిక్షన్రీయను యుపాధ్యక్షుని ఆధ్వర్యమున ఆంగ్ల స్వవారిని మామిటకై సర్ హ్యూ స్టీవన్సన్ గారును సతీయ వెల్లియుండిరి. నిన్న వారిద్దరను కలకత్తాకు పంపి

విదేశవార్తలు

నైమకమిషను నివేదిక

త్రోసివేయబడ కుండుటకు లిబరలుపక్ష ప్రయత్నములు (రూబరు)

లండన్, జూలై 7:—లిబరల్స్ సమావేశమున రీడింగు ప్రభువు, సర్ జార్జ్ సైమన్ లాయిడ్ జార్జ్ గార్డును నైమక నివేదికను పూర్తిగ చర్చించిరి. లండనుపథలోగాని మరితరత్రాగాని దానిని పూర్తిగా ఆలోచించునటుల చేసితిరద మనిరి. దానిని త్రోసిరాజుచేయకుండ యావచ్చుకని వినియోగించెద మనిరి. రౌండుటేబిలుపథము గూర్చి ప్రభుత్వ ప్రకటనము 9 తేదీని చెలువడు ననుకొనుచున్నారు. ఇన్వెన్యూప్రభువు ఢిల్లీపథ లో జేయు ప్రకటనము వాడే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు గూడ జేతురనిరి.

కామన్సునభలో ప్రశ్న

లండనుపథలో నైమక నివేదికనే ఆలోచించెదమని అభియాయించు బ్రాకెనుగారు కామన్సునభలో నడిగిరి. మరి కొందరు రౌండుటేబిలు పథ్యుల పేర్లను, కార్యక్రమమును చెలువగోరిరి. 9 వ తేదీనరకు వేచియుండిన కృతజ్ఞుడ నని తెన్ను గారు నడిచిరి.

శీ॥ శే॥ సర్ ఆర్థరు కానకడాయిలు

(రూబరు)

లండన్, జూలై 7:—సర్ ఆర్థరు కానకడాయిలుగారు చరిపోయిరి.

సామ్రాజ్య వర్తక సంబంధములు

(వైరెస్)

దెల్లీ, జూలై 7:—14 నురు లండను బ్యాంకరులు మరీకరులు, సామ్రాజ్యవర్తక సంబంధములను గూర్చి గావించిన ప్రకటనమును శీవారమువాడు పెక్కు రాజకీయ సభలయందు చర్చించిరి. చివరకు న్యేచ్ఛావ్యాపార స్థానమును ఈ ప్రకటనము చెలువుచున్నది. బ్రిటిషు సరుకులు విక్రయమునటటు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముందున్న జాతులవారందరను పరస్పర వర్తకపు బడంబడికలను జేసికొనవలెను. దీనితోబాటు లాయిడ్ జార్జ్ గారు ప్రేమయూనియనులను గూడ జేర్చెను.

ఈ ప్రకటన మొత్తయు ముక్తియని సర్ ఫిలిప్స్ నిపు విప్రుగారు చెలిపిరి. ఈవిధానము వలంబించిన, వర్తకము చాల అస్థిరముగనుండు వనియు ఆహారవదార్థముల ఖరీదు హెచ్చిపోవునని. పరస్పర వర్తకపు బడంబడిక చిక్కులను చెలిపిరి.

ఈ ప్రకటనమును కారణమేమియో తనకు తెలియదని సర్ జోమయస్ట్రాంగుగారు నడిచిరి. ఈ పదునలుగురు ఆర్థిక కేంద్ర ల యజ్ఞప్రాయమును చెల్పుచున్నారనను ఆయ్యడి అహంభావ మనిపించుకొనునని ఆగరు హెండర్సను గారనిరి. ఈ ప్రకటనను అమెరికా జగ్మగోళి ఉత్సాహము కలగ జేసెను.

సోవియటు రషియా

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువా రషియరు

(వైరెస్)

దెల్లీ, జూలై 8:—రషియా ప్రభుత్వ విధానమున ఎట్టిహద్దు లేకపోవుటచే బ్రిటిషు ప్రజల కీడునలర పాము తీగ్గుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారెంతమాత్రము రషియాను అప్పు ఇవ్వాలనుకొనలేదని విదేశాంగముంత్రి హెండర్సను గారనిరి.

నౌకాదళ బడంబడిక

(వైరెస్)

దెల్లీ, జూలై 8:—లండను నౌకాదళ బడంబడిక కు సరించి సామ్రాజ్యపథలో ఆలోచించెదరు. ఇండొచైనా కుర కాముండునని. ఇన్నిటన్నుల బడువుల నౌక లండనుకేసని ప్రక్కను ఏదీమనియను ప్రభుత్వమువారె నను చర్చించవచ్చును.

నైమక నివేదిక విక్రయము

(వైరెస్)

దెల్లీ, జూలై 8:—ఇంతవరకు గేటుబిటులలో మొదటి నివేదిక 38000 పుస్తకములు, రెండవ సంపుటము 28000 పుస్తకములను విక్రయముయినవట.

భారతదేశ పరిస్థితులు

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

(వైరెస్)

దెల్లీ, జూలై 8:—ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెస్ పరిగంగు కమిటీని నిషేధించిరి. ఈకమిటీలో 15 నురు సభ్యులున్నారు. ఇందులో చాలమంది కాసనోల్లంఘనను కెంతయు తోడ్చుచున్నారు. కాసనధికారమును ప్రోత్సహించుటయేగాక పన్నులను ఎగబెట్టునలెనయు కాసనోల్లంఘనమును అడంచుటకు సైన్యములు పోలీసువారు అడంచుటకు వారిని తమలో కలియు నటల వీరు లేఖలను వ్రాసిననియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చెల్పుచున్నారు. దీనితోబాటు ఈసంఘాధ్యక్షులు, కార్య దర్శియునగు మోతీలాలు, డాక్టరు అహ్మదుగార్లు అరెస్టుచేయ బడి 6 మాసములు శిక్షితులైరి. వివిధపట్టుములను హత్రాళములు సాగెనుగాని అయ్యది సమగ్రముగ జరగలేదు. అధికారలతో సంఘర్షణలేదు. బొంబాయిలో ప్రజలు తమ ఆసక్తి తిని విస్తారముగ చెలిపిరి. ఇట్లు పరిస్థితులు అనంత్య పీకరముగ నున్నవి. కాంగ్రెసువారు ప్రచారము సల్పుచున్న పరిస్థితులు చాలచోట్ల నుండి రముగ ఏర్పడుచున్నవి. సరిహద్దు పరిస్థితులు ముఖ్యము ధోరణిలో బడుచున్నవి. గుజరాతులో కొన్ని చోట్ల కాంగ్రెస్ యుద్ధమునుండి కొంత జగ్గుచున్నది. కేక్కురాష్ట్రములందు వీరి ప్రచారము మందగించుచున్నది. కాసనోల్లంఘనము పెగ్గదని నన్నాక మేర్పడుచున్నది. కాసనోల్లంఘనము సాగుచో అపర్యక్ మేర్పడునని పోర్చుగీసుక వర్తకసంఘమువారు ఆతరతను భావుచున్నారు. రాజకీయ సమస్యలను కాస్త్రసమ్యతముగ పరిష్కరించుటకు ఎక్కువగా నిర్మాకకార్యక్రమము సాగుచున్నది. ముఖ్యముగ మహమ్మదీయులు లండనుపథలో తమ యభిప్రాయములను చెలువ పరిగిద్దు లగుచున్నారు. ఇంకను పరిస్థితులు చాల అస్థిరముగ నున్నవి. కాని కొద్దివారములక్రింద ఉన్నటుల అంతవిస్తారముగ గన్పించవు.

వ్యా యా మ క్రి డ లు

క్రి కెట్ వం దె ము లు

3. వ టెస్టు పం దె ము లు

లండన్, జూలై 8:—ఇంగ్లాండును ఆస్ట్రేలియాను జరుగునట్టి 3 వ. టెస్టు క్రికెట్ పోటీ రాజోపు 11 వ తేదీని రీష్యునందు ప్రారంభమగును. ఈ క్రిందివారు ఇంగ్లాండు జట్టు తో ఆడెదరు.

- (1) ఏ. పి. యస్. చాన్ మాన్ గారు (కెప్టెన్) (2) కే. యస్. డులిపుసింగుగారు (3) కే. రి. హేబుగారు (4) హెచ్. ఫట్స్ లిఫ్ గారు, (5) యం. డబ్ల్యూ. టేటుగారు (6) హెచ్. లాక్వెడ్డుగారు (7) జి. డక్లర్ గారు, 8. డబ్ల్యూ. ఆర్. ఈ మండుగారు, 9. జి. లేలాండుగారు, 10. ఆర్. టిల్టెన్సీగారు 11. జి. గియరీగారు, 12. పి. హెన్ డ్రెగారు, 12. వ. మి. మి. గునుం డెదరు.

యం. సి. సి. హాకీ పం దె ము లు

యం. యస్. యం. రైల్వే స్టాన్సు క్లబ్బువారు కేటులుజట్టును ఓడించిరి

మద్రాసు, జూలై 8:—యం. సి. సి. హాకీ పం దె ము లు సందర్భమున నిన్న సాయంకాలము యం. యస్. యం. రైల్వే స్టాన్సు క్లబ్బు జట్టును కేటిలు క్లబ్బు జట్టుకును పోటీ జరగెను. ఈ యుర: జట్టులకు గత శుక్రవారము పోటీ జరిగెను. కాని యుగ జట్టులను సమానముగ గోలులు జేయుటచే అట ఫలితము లేలేదు. మరిల నిన్న సాయంకాలము యూ యుర: జట్టులు ఆడిరి. యం. యస్. యం. జట్టువారు గెలిచిరి. ఈ జట్టువారు మునుపటివలె బాగుగ నాడుటచే 4 గోలులు జేయగల్గిరి. వీరి ప్రత్యేకము 1 గోలు మాత్రము చేయగల్గిరి. చంద్ర కేశవ్ గారు మరిల నిన్న ఆడిరి. జవార్డును, రోజామోగార్లు అయ్య తిముగ నాడిరి. వీరును కేటులు జట్టు ఆటగాండు ప్రతిఘటించుటకు అసమర్థులైరి. ఓడిపోయిన కేటులు జట్టులో ఓహోహా, డెవన్ పార్థుగార్లు తమ శక్తికి వంచనలేక చాలా ప్రయత్నము తో నాడిరి.

ప దార్ధ విజ్ఞాన శాస్త్ర ము

5, 6 స్థానములకు, 2-0-0

వేముని శ్రీరాములు, నర్సారావుపేట.

బెంగుళూరులో క్రి కెటుపం దె ము లు

సి. కె. నాయుడుగారు 20 నిమిషములలో

52 రన్నులు చేయుట

బెంగుళూరు, జూలై 8:—నిన్నటిరోజున బెంగుళూరులో పెంటుబోసపు కాలేజిజట్టుకును, విజయనగరంజట్టుకును క్రికెటుపోటీ జరిగెను. విజయనగరం జట్టులో నాడిన కెప్టెను సి. కే. నాయుడుగారు మిగుల అద్భుతముగ నాడిరి. వీరు 20 నిమిషములలో 52 రన్నులు చేయగల్గిరి. విజయనగరం జట్టువారు పోటీ ప్రారంభించిరి. ముస్తాకు, మహబుద్దీన్ గారు ప్రభుమును ఆడిరి. వీరిరువురు బాగుగ నాడిరి. ఆట ప్రారంభించ బడిన 25 నిమిషములకు 50 రన్నులు ఆయెను. కొంతసేపైన పిదప వీరిరువురు 74 రన్నులు చేసియుండిన సమయమున మహబుద్దీను గారు అవుటుఅయిరి. పిదప చే వ రా జా గా రు ఆ డి రి. వీరి రువురు చేరి రన్నులను 107 వ రకు సాగించిరి. పిదప కెప్టెను సి. కె. నాయుడుగారు ఆడిరి. వీరి ఆట అద్భుతముగ నుండెను. విజయనగరం జట్టు 7 నురు అవుటు అయి వారు 257 రన్నులను చేయగల్గిరి.

పిదప కాలేజి జట్టువారు తమ ఆటను ప్రారంభించిరి. ఈజట్టువారు రందరు 11 మంది కూడ కలిసి 123 రన్నులను మాత్రము చేయగల్గిరి. ఈ జట్టుకు సంబంధించిన బట్టరుగారు 48 రన్నులు చేసిరి. రీప్రుగారు 40 రన్నులుచేసిరి.

ధిల్లీలో విచిత్ర మగు దొంగతనము

రొక్కము మాత్రము తిసికొని ఆభరణములను దొంగలు నిడిచిపెట్టి వెళ్లుట

ధిల్లీ, జూలై 7:—నిన్న రాత్రి నేట్ లక్ష్మీనారాయణ గడ్డిడియాగారి స్వచ్ఛే స్టాన్సులో దొంగతనము జరిగినది. లక్ష్మీనారాయణ గారు ప్రముఖు లగు ధిల్లీ పారులలో నొకరు. మునిసిపల్ కాన్సిల్ సభ్యులు. కాంగ్రెస్ వారులు. వారిభార్య యా నడును పిటింసు కార్యక్రమములో పాల్గొని యుండెను. మహమ్మదు ధిల్లీకి వచ్చినప్పుడు లక్ష్మీనారాయణ గారి కతిగా నుండెను. అందుచే ఈ దొంగతనము ప్రజలలో చాల అలజడి గలిగించినది. పోలీసువారు విచారణ సాగించుచున్నారు. కాని యంతవర కెవ్వరిని అరెస్టుచేయలేదు.

నిన్న రాత్రి 10 గంటల వేళ విరుగురు యువకులు క్లాక్ టవర్ దగ్గర నున్న శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ గారి స్వచ్ఛే స్టాన్సుకు వచ్చిరి. వారిలో ఇద్దరు బెంగాలీవలె నుండిరి. ఒకడు సిక్కువలె గన్పించెను. వారు ఖజానాదారును పిలిచి రివాల్వరులను గురిచేసి పెట్టె తాళం చెవుల నీయవలసిన దని యడిగిరి. పెంటునే యాతడు దాని నిచ్చివేసెను. తరువాత వారు నోట్లు వాడెములు అన్నియు గలిపి రు 16100 ల రొక్కమును తీసికొని, టెలి ఫోన్ పాడుచేసి యచ్చటనుండి పారిపోయిరి. అచ్చట నెన్నియోవలె రూపాయలవిలువగల యాభరణము లుండినవి, కానివారు దానిని తీసికొనలేదు. అచ్చటనున్న వారిని ధ్వనిచేయవలసి రివాల్వరులతో భయపెట్టిరి. దొంగలు కొంతదూరము పోయినతరువాత స్టాన్సులో నున్నవారు దొంగతనము జరిగినదని కేకవైచిరి. అందువై కొందరు ఆ సాయమునం దంతట నుడుగునాడిరి గాని దొంగలు రివాల్వరులను కేల్పుచు పారిచేసికొని పోయి కీవ్వస్సు గార్డెన్సులో తిసుకొనుము వేచియున్న మోటారుకారులో నెక్కి పారిపోయిరి.

వైసంగరినిగూర్చి విచారించగా, శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ గారికి ఎవ్వరో దేశనేపకై తమకు రు 2000 లు అప్పీయ నలసినదని ఉత్తరములు వ్రాసినట్లు తెలియవచ్చినది. మొదటి ఉత్తరములో ఖాల్సాహోలర్ ను, రెండవ దానిలో పాట్ల మెంట్ వీధిలోనున్న ఒక దేవాలయమును తా ముండుచోటని వారు వ్రాసిరట. ఉత్తరములకు చివర లాంగ్ లిట్ రిజిస్ట్రారుకొ (చిట్టము చిరకాల ముండుగాక) యనునాట లుండెను. చూచి దేశనేపకై జీవితము సర్పించుచున్న యొకసంఘము. మేము జయించినచో వడ్డీతో సహా మిధనము మికిచ్చివేసెనము. లేక పోయినచో, మిధనమును మీరు నష్టపడవలసియే యుండును, కాని భారతదేశమునకే మేము జీవించుటచే యర్పించుచున్న పుష్టి మొక లెక్కలోనిది కాదు, అని యూ యుత్తరములలో గలదు.

వై దొంగలలో శ్రీయుత లక్ష్మీనారాయణ గారివద్ద నుండి విద్యార్థి వేతనము బొందుచున్న భిషంబదయ్యలో అను నొకవిద్యార్థి కూడ నుండె నని తెలియుచున్నది.

(అ. వె.)

హిందీవిద్య నభ్యసించుదు

చెన్నపురి హిందీప్రచార సభాకార్యదర్శియగు శ్రీ యాత ఎం. సత్యనారాయణగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

దక్షిణ భారతదేశముందు హిందీభాష గత పండ్రెండు సంవత్సరము కాలములో త్వరితగతినై అభివృద్ధిచెంది ఇప్పుడీ ప్రదేశముందు స్థిరముగా నాటుకొనినది. భారతదేశముయొక్క యొకమత్యము దేశమునకు నొకసామాన్యభాష యేర్పడుట యందే గలదని యెల్లరంగీకరించిన విషయమే. హిందీవిద్య మను మనలో జాతీయభావమును పెంపొందించుట మాత్రమే గాక, ఉత్తర హిందూస్థానముందు ఉద్యోగములను సంపాదించు గోరుయువకు లెందరికైనా చాలసహాయపడుచున్నది. హిందీప్రచార సభయొక్క టే తనయొక్క వివిధకార్యాలలో 50 కంటే నెక్కువ మంది ప్రచారకులను నియమించియున్నది. ఈసభచే శిక్షణము పొందిన యువకు లెక్కువ వివిధప్రాంతములలో స్వతంత్ర జీవనమును గడుపుచున్నారు.

స్కూలు వైసలు కొత్తవందును ఇంటర్మీడియేటు కొత్తవందును హిందీభాషకు తగినస్థాన మేర్పడిన నాటినుండియు సమర్థులగు ఉపాధ్యాయు లవసరమగుచున్నారు. ఈ యవసరమును దీర్చుటకు ప్రస్తుత ప్రచారకులు చాలకవాపుటవలన మద్రాసు నగరముం దొక ట్రయినింగుస్కూలు తెతవబడినది. హిందీభాషయందు దెక్కువపాండిత్యమును హిందీవిద్యాబోధన యందెక్కువ యనుభవమును పొందియున్న వారే యీ ట్రయినింగుస్కూలునందు నియమింపబడియున్నారు. హిందీ ప్రచారము మూలమున జాతీయసేవయొక్కగోరు యువకు లందఱును ఈ ట్రయినింగు స్కూలులో చేర్చుకొనబడుటకు తమ దరఖాస్తుల పంపుదురుగాకయని విన్నవించుచున్నారు.

ఈసభవారు విద్యార్థులందఱకును ఉచితముగానే బస యేర్పాటుచేయుదురు. విద్యకూడ ఉచితముగానే బోధింపబడుచు మరియు, పదిరూప్యముల చొప్పున నయిదు విద్యార్థి వేతనముగూడ యేర్పాటు చేయబడును. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ముఖ్యముగా హిందీప్రచార కార్యభారమును వహించి తమ రాష్ట్రగౌరవమును కాపాడెదరుగాక. ఈవిద్యాలయము జూలై 15 వ తేదీన తెతవబడును. దరఖాస్తులు 10 వ తేదీవరకు అందుకొనబడును. 9 మాసముల కాలము వరకు శిక్షణము గరుపబడును. అత్యున్నత విద్యార్థులు యీసభచే జరపబడు ఉన్నత పరీక్షలకు రాష్ట్రభాషామితీకారద, హిందీప్రచారక, పరీక్షలకు హాజరకావలసియుండును.

ఈ విద్యాలయము ఆక్రమణద్రుల ప్రకారము నడుచుచున్నది. విద్యార్థులు తమ పాఠ్యగ్రంథముల ఖర్చుగాక నెల ఒక్కంటికి రూ. 15 కంటే నెక్కువఖర్చుచేయ నవసరముండదు. విద్యార్థులు తమ కవసరములకు యితర సామగ్రికముల తామె తెచ్చుకొనవలెను. తరీరవ్యాయాను విద్యలోన, జాతీయ గీతములుగూడ బోధింపబడుట కేర్పాటు చేయబడియున్నది.

దక్షిణ భారతదేశ యువకులు పెక్కు యితరమార్గముల మూలమున జాతీయసేవ యొనర్చుటయేగాక, హిందీప్రచారమున కవసరమును శిక్షణమును పొందుటకుగూడ ముందంజవేయుదురుగాక. తాము హిందీ యుపాధ్యాయు లగుటవలన తమకును, తమజాతికిని, గూడ సేవయొనర్చినవా రగుదురు.

శ్రీ రామకృష్ణపరమహంస పటము

ఎమ్. ఎస్. శర్మ అందు నన్ను ఆర్జునబ్లిషరుస్సు, 2-34 తులసింగ పెరుమాళ్ళకొయిలుట్టిలు,

ట్రెప్పి కేను, మదరాసు
14 X 20 పైకాగు శ్రీ రామకృష్ణపరమహంస రంగుల పటమును శర్మ అందునన్ను వారు మాకార్యాలయమునకు పంపిరి. జగద్యుక్తాక్షులగు శ్రీ వివేకానందస్వామివారు శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసల వారి ముఖ్య శిష్యులు. శ్రీ రామకృష్ణ మత ము చాలా కాలము తిరుగు ప్రతిష్ఠాభావమునందు కలవు. ఈ మహనీయుడు పర్యజన పూజ్యుడు. శ్రీ రామ శ్రీకృష్ణాద్వైతాతమలను ధరించిన సాక్షాత్ శ్రీ గుహావిష్ణుస్వరూపు అంకితే శ్రీ రామకృష్ణులుగా నవతరించినవారూడ చాలామంది నమ్ముచున్నారు. మోక్షార్థులకు వారు శ్రీరామకృష్ణుల పటములను తమగృహములందుంచుకొని భక్తితో పూజించుచుండుదు. ఈపటము చాల అందముగ నున్నది. దీనివలె రెండురూపాయలు. పలయువారు పైని తెలుపబడిన ఆడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

బెన్గల్ లో వాలంటరీ జామీనుపత్రము
వ్రాసియుచ్చుట
బెన్గల్, జూలై 7:—ఇదివరలో ఉత్పన్నత్యాగహీనులై అరెస్టు చేయబడినవాలంటరీదరు ఇటుపై రెండేండ్లవరకు తాము రాజకీయోద్యమములో పాల్గొనమని జామీనుపత్రము వ్రాసియుచ్చుగా, వారికిద్దరిని జైలునుండి విడిచిపెట్టిరి.
(ఆ. వె.)

నెల్లూరు శిక్షలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత కొప్పొలు-సుబ్బారామిరెడ్డి
" శ్రీకొలను దశరథరామిరెడ్డి.
" నెల్లూరు-చెంకయ్యనాయుడుగార్ల
అరెస్టులు

నిన్న (5-7-30) జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి గారగు శ్రీయుత కొప్పొలు-సుబ్బారామిరెడ్డిగారు 144 సెక్షన్ క్రింద రెండవ కరణ ప్రభులను పంచిపెట్టుచుండగా దారిలో వారిని అరెస్టుచేసిరి.

శ్రీకొలను దశరథరామిరెడ్డి, నెల్లూరు చెంకయ్యనాయుడు (బాబుడు) వీరు యిరువురును జాతీయపతాకమును చేబూని కాంగ్రెసుకార్యాలయమునుంచి బయలుదేరిన వెంటనే అరెస్టు చేసిరి.

కడివెటి హనుమా రెడ్డిగారి అరెస్టు
నిన్నటికొక (5-7-30) తేదీ సాయంకాలము ట్రంకు కోర్టుపూర్వ యుండగా విజ్ఞాపనపడవలయిననీ నెల్లూరు రూల్స్ సెక్షన్ తీసుకొనిపోయిరి. అప్పటి వారంటుమాపి అరెస్టుచేసి నామని చెప్పిరి. వారంటులో వి. పి. సి. 109, 148, 426 సెక్షన్లు గలవట. తేదీ (6-7-30) తేదీన సబ్ మేజిస్ట్రేటువారివద్ద హాజరుపరచెదరని తెలియుచున్నది.

చతుర్వేదుల వీర రాఘవయ్యగారికి శిక్ష
నిన్న (5-7-30) తేదీ చతుర్వేదుల వీర రాఘవయ్య (హిందూభాంధవి సంపాదకుడు)గారు మైసూరులో 11-4-30 ఉత్పాదకీకారని నేరమునుమోపి 148 సెక్షన్ క్రింద 5 (అయిదు మాసములు) కఠినశిక్షయు, 74 ఉత్పాదకీకారముక్రింద 50 రూపాయలు జరిమానాయును, జరిమానాచెల్లించనిచో ఒకనెల విడి శిక్ష, నెల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు విధించిరి. కొద్ది ఆవరణ మంతయు ప్రజలచే నిండియుండినది.

కనుమూరు శేషురెడ్డిగారు
వీరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట అపాలిటీకోరి గాని దేవుటిమేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట కోరని చెప్పిరి. అందులకు గాను కనుమూరు శేషురెడ్డిగారిపై 148 వి. పి. సి. క్రింద ఆరు మాసములు (6)ను 426 వి. పి. సి. క్రింద మూడు మాసములును (3)ను కఠినశిక్ష విధించిరి. ఒకటితరువాత ఒకటి అనభివృద్ధి వలెను. తొమ్మిదిమాసములు పై వారితో మానా పుష్కలపల్లి నుం దరరామిరెడ్డిగారు కలరు. వీరికి 148 క్రింద మూడుమాసములును, 426 క్రింద మూడు మాసములును శిక్షవిధించిరి. ఒకదానిలో రెండవది కఠినపాత్రను. మొత్తము మూడుమాసములు.

విశ్వబ్రాహ్మణసంఘము - ఖద్దరు
పూర్వకాలమునుండియు భరతఖండముందు ప్రతిష్ఠితి స్ఫుటికి మూలకారణముగ మనసంఘమువారు మనచే స్ఫుటింపబడిన రాట్టమవిద తయారచేయబడిన నూలుబట్టలను ధరించుట కెంతయొకవ్యవస్థమగుచున్నది. 107 సం||రములనుండి దిగుమతి అయిన యీవిదేశీవస్త్రములు అన్ని మతములవారిని వధరింపి కాని మనజాతివారినిమాత్రము చుట్టుకొని నేటికిని వధరింపుచు వి. "స్వదేశీవస్త్రములు చాల సొగసుగా నున్నవనియు అందువలన విశిష్టవస్త్రములు మనదేశీయులకు నచ్చు లేదనియు 1812 సం|| రంలో వారెను హేస్టింగ్సుగారు పార్లమెంటునెదుట సాక్ష్య మిచ్చిరి." ఇంతకన్న తక్కియిందున్న ఖద్దరుపరీక్షను తీసింపచున్న మీహృదయములు మరల్చబడుచున్నామి? ప్రపంచము అన్ని వర్ణములవారును యేకాద్విగోష్ఠ్యులనో వాడుచున్నారనాని మనవారు 100కి 1 రై నను వాడుటలేదు. దీనికి కారణమేమనగా విదేశీవస్త్రముల అందము, అకట్టుసొగసు, ఆ తెలుపుమాయలకు లోనై ప్రాణ, ధన, మానములకు మొదలంట చెడవన్న యువకులకు పెద్దలు నిశితఅవకుంటయే. అన్ని వర్ణములతో విశిష్టముతో ముడివలెనంటే ప్రస్తుతభావికాలపరిస్థితులట్టి యైన తప్పక ఖద్దరు ధరించుట ముఖ్యవిధియై యున్నది. లేనిచో నిడివరకే మనలో సంఘభావము లేనివారు ఇట్టి పరిస్థితులలో మాత్రము మామూలై ప్రొక్కక ఉత్తమమార్గ సహనంతురాయని అన్ని మతములవారును నేనొళ్ల చెప్పుకొనుట కకకాత హేర్వడగలదు. ప్రభుత్వవారు మాత్రము ఖద్దరు కట్టినవ్వనిరా? ఖద్దరువల్ల సంసార వృద్ధిచెందును. మీరు సంసారము సోదరీమణులకాస్తంబుల తయారైవ ఖద్దరుబట్టలను ఉపయోగించి విడిబట్టలకు మీరు వెచ్చించిన సొమ్మునకన్న తక్కువ ఖర్చు అని మీకు తోచినచే అటులసాగింపుడు. వనలో ఒక్కనికి సం||రమునకు జామాయిమాను బట్టలనిమి త్రం అయ్యేఖర్చు రు 15లు. మనయింటిలో స్వముగా వడికినఖద్దరునే వాడిన రు 8 లు అగును. కావున భారతవంశావసరసోదరసోదరీమణులార యీ ఆక్రమ ముకుంటుంబము త్రముమీద సాలీనా ఎంతలా భమా గ్రహించి నేటినుండియు తప్పక ఖద్దరునే కట్టుటకు ప్రయత్నింతురుగాక అని చెప్పకొనుచున్నాను. ఇట్లు కొమ్మోజు చిదంబరం.

వైశ్యయువతీవిద్యాలయము, గుంటూరు

1. వై విద్యాలయము వైశ్యబాలికలయొక్కయు, యువకులయొక్కయు, విజ్ఞానాభివృద్ధికి 1926 సంవత్సరమునందు స్థాపించిన విషయము నెల్ల రెంగియే యున్నది.

2. విద్యాలయము స్థాపింపబడిన విద్యుసంవత్సరముల నుండియు గుంటూరు వైశ్యులును, తదితర జిల్లాల వైశ్యులముఖులను మాసపందాల మూలమునను, సంవత్సర పందాలముల మనను, విరాళములమునను, వస్తువుల మూలమునను, సహాయము చేయుచు, విద్యాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడి యున్నది. ఇప్పటికి విద్యాలయమునకు పదివేల రూప్యములు వ్యయపరపబడినవి.

3. విద్యాలయములో మూడు 100 మంది బాలికలు వివిధతరగతులలో విద్య నభ్యసించుచున్నారు. సంగీతము కుట్టు పనులు మొదలగునవి గూడ నేర్పబడుచున్నవి.

4. అయిదుసంవత్సరములనుండియు నిరంతరము కష్టపడి విద్యాలయమునకు సేవజేసియున్నారు. సేను మహాత్మునిపిలుపు నాలకించి, రెండునెలలనుండి జిల్లాయుండంటిటు ప్రచారమునల్పి, ఒకసంవత్సరము కారాగృహవాసము ననుభవించుకొనుచున్నాను.

5. విద్యాలయమునకు, ఇదివరకు ధనసహాయము చేయుచున్న వైశ్యదాత లెల్లరు పూర్వముకన్నను, రెట్టింపుగ ధన సహాయముచేసి తమవిడ్లు విద్యాభివృద్ధికి స్థాపింపబడిన యీ విద్యాలయాభివృద్ధికిని తోడ్పడి విద్యాలయము చిరస్థాయిగా నుండుటకై తగుసహాయము చేయవలయు నని ప్రార్థించుచున్నాను.

మకాం, తెనాలి. } కాళంగి శేషమాంబ, కార్యదర్శి.
2-7-1930 }

ఆంధ్రరాష్ట్ర కరణముల కొకవిజ్ఞప్తి

ఆంధ్రరాష్ట్ర కరణముల మహాసభను జరుపుటకుగాను ఆహ్వానసంఘమును ఏర్పరచి స్థలనిర్ణయము ద్రవ్యసహాయము మొదలగు విషయములను చర్చించుటకుగాను రాష్ట్రములోని కరణము లందరిని కడపజిల్లా కమలాపురమునందు 6-7-30 తేదీ పగలు 8 గంటలకు చేరవలసిందిగా కడపముండల గ్రామోద్యోగముల సంఘము నెక్రిటరీగారగు కోడూరు యల్లప్పకర్కగారు 27-6-30 తేదీన "ఆంధ్రపత్రిక"లో ప్రచురించి యున్నారు.

సేను 6-7-30 కనులాపురం వెళ్ళిచూడగా శర్మగారు తప్ప మరెవ్వరును కాన్పించరని. అప్పట్లనే శర్మగారికిని వారు 90 నిరుత్సాహము ముందు గ్రహించురుగాక. ల్లెదను ముల నుండంచేయు ఆంధ్రులు ఈనిన్ని విషయమున నేను కంజ చేసిరిని వ్రాయుట తొలగించినందుకు చాల విచారముగా నున్నది. ప్రకృతిస్థితిలో గ్రామకరణములకు గల కష్టముల నుండి మహాసభను జరిపి విషయముల చర్చించి గర్భవ పెండు వారికి నివేదిక పంపుకొనవలసిని ఆహ్వానము గలదని సేను ప్రత్యేకించి వ్రాయకనే, అందరికి తెలిసినవిషయముగా నున్నది. శర్మగారును సేనును యొచించి మరల యీ మాసమునందే మాడవారమున కడపలో చేరుటకు ఏర్పాటుచేయుట అవసరమని నిశ్చయించినాము. త్వరలో తేదీని నిర్ణయించి శర్మగారు పత్రికలమూలముగా తెలియజేయ బోవుచున్నారు. కావున ఉపేక్ష చేయక ఆంధ్రరాష్ట్రములోని సంఘభిమాను లందరు ఆహ్వాన సంఘమున చేరి మహాసభను జయప్రదముగా జరుపుటకు శృషి చేయవలయు నని ప్రార్థన.

ఇట్లు, విన్నవించు
7-7-30 } యం. నత్యనారాయణ, కరణం.
ఖాజీపేట, కడప. }

రావుగారి అరెస్టు, విడుదల

"హిందూయిలో వార్త" వద్ద అరెస్టుయిన రావుగారు (ఆంధ్రులు) సేను విడుదల చేయబడిరి. వీరి అనవసరపు అరెస్టునుగూర్చి చెప్పమనగా నిరాకరించిరి. అవిషయమున ప్రభుత్వమువారికి గూడ వ్రాయవలను కొవలేదనిరి." (ఒక విలేఖరి.)

ఎస్. ఎస్. రైల్వే ఇంజను డ్రైవర్లు

అనభివృద్ధిచున్న కొంతమంది ఇంజను డ్రైవర్లు, రైల్వే ఇంజను యాంత్రికములను విజ్ఞానము, అభివృద్ధిచేయుటకు డ్రైవర్లుగా పనిచేయుటకు 1 కి దు 10 మందిను రు 140 వరకున్నా, వైర్ మనులకు నెల 1 కి రు 18 లు మొదలగు 60 ల వరకును, ఓవర్ టైమ్ ఆలివెన్సులకు ప్రత్యేకము నున్నవియు. వైస్మియు యోగ్యతగలవారిని యొందును. దరఖాస్తులను లోకో అండ్ ఇంజనీరీ సూనిరిం తెల్లము. రావు. యి. హెచ్. ది నైజామ్స్టేట్ రైల్వే లోనుండి అని వ్రాసిప్రదవలెను. డ్రైవర్లు స్వయమగవచ్చి దరఖాస్తు చేయవలెను. ఎస్. యస్. రైల్వే సేనమాత్రము ఇంజనీ ప్యాసు లాసంగబడును.

భారతదేశాభివృద్ధి

సర్ ప్రాన్సీ రీమగారు

(రూటరు)

లండన్, జూలై 7:-ప్రపంచపాలనము వచ్చుచో ఇండియాలో పాశ్చాత్యపద్ధతులు అదర్శమువల్ల వీగింపు గల్గునని కొందరు భావించుచున్నారు. కాని దేని నమ్మకాడనుగాను, వీలన ప్రపంచముతో ఇండియాను సంబంధము విస్తారముగ నున్నది. భారతీయులు తమ ఆత్మములను బ్రతిష్ఠ పార్లమెంటు పద్ధతులతోనే చెలియజేసిరి. బాబయిలో స్త్రీ చట్ట విద్యాలయమును సాగించు మిషనరీ సెటిల్మెంటువారి క్రైస్తవ మతసంఘ ప్రచారకులు క్రొత్త ప్రభుత్వముతో జంటగా పనిచేయునని. ఆ ప్రభుత్వము యభివృద్ధి యగునని యీ భావము సర్వ నూతనభారతదేశాభివృద్ధికి తోడ్పడవలెనని సర్ ప్రాన్సీ రీమగారు బాంబయిలోను స్త్రీ విశ్వవిద్యాలయము కొరకు పాటుబడు క్రైస్తవమత సంఘమువారు ఇచ్చిన విందు పదార్థమున లండన్లో నుడిచిరి.

(రూటరు)

లండన్, జూలై 7:-1827 బొంబయి రెగ్యులేషను గుర్తి ఎట్టి చర్యన దినున చలవలేదని వెడ్జిక్ డిప్యూటీ గారు కామన్సులలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. కాన్సోల్ డిఫెన్సులో పనిచేసి చనిపోయిన పోలీసువారిపై ఆధారపడినవారి కట్టి ఆర్థికసాయమును చేయుచున్నది చెబుచుండెడి ఇండియా ప్రభుత్వము నడిగిరినది ఆధార ప్రభుత్వం బెన్ను గారు జెప్పిరి.

పంచమ అంతర్జాతీయ ప్రైడ్ యూనియను కాంగ్రెసుకు 500 ప్రతినిధులు 26 దేశములనుండి ఇండియా కోజ్పుటల నైయను దేశములనుండి నూడ నెల్లిరి.

భారతదేశ వ్యవహారములు

కామన్సులభ

(రూటరు)

లండన్, జూలై 7:-ఇండియను పేరిటో రియల్టు ఎక్సు కొనబడిన అధికారంలో 81 మందికి ఎక్స్-వరేడు కమిషనులు ఇవ్వబడినవనియు ఈ సిఫార్సులు చాలమందివారా పోవలసియుండుటచే ఇతర ఆలశ్యమైనదనియు విధానమును మార్చుటకు ఆలోచించుచున్నారనియు ఈసంవత్సరములోపుగ ఇంకను ఎక్స్-వరేడు కమిషన్లను ఊహించుచున్నాడనియు కామన్సులభలో ప్రెస్నె గారు గ్రాహంపోలుగారికి ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

రత్నాభేలుపై సర్వర దాడిని ప్రతిఘటించిన వివరము లనుబట్టియు అట్లు ఆ దాడిని ప్రతిఘటించుననిన సైనికుల వీలసక్తిగింపలేదని ఎడెనగా రక్షక ముఖ్యముగ ఆ విషయము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి యనియు వారు తమ ధర్మమును నిర్వహించుటలో అశ్రద్ధజేయరని బెన్ను గారు రినిరి. ఆ కోటను కాపాడిన భారత సైన్యాధికారి వైర్యముగనుండు గుర్తించవలెనని వింబర్గ్ గారు చెబుతాను వ్యతిరేకముగ జేయులందలేదనియు ఈ ప్రశ్నను ఇంకోకరూపముగ వేయవలెనని బెన్ను గారు చెలిపిరి. ఇండియా సైన్యములో పనిజేయు భారతదేశీయులు ఎప్పుడును ఎటులే సమర్థులగు నున్నారని కెన్సెర్టీ గారునగా అధ్యక్షుడు ప్రస్తావించ రాదనిరి.

కడప

శ్రీ సి. యల్. నారసింహారెడ్డిగారు

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకోబడుట

(ఒకవిలేఖరి)

గ్రాడ్డుటూరు, జూలై 7:-కడప జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక గత 5 వ తేదీ సాయంత్రము కడపలో జరిగెను. ఈ అధ్యక్ష పదవికి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు గా వసుక మాడేండ్లుగ నుండిన శ్రీ రంగారెడ్డిగారును, ఉపాధ్యక్షులుగ నుండిన శ్రీ సి. యల్. నారసింహారెడ్డిగారును పాటీ జేసిరి. శ్రీ నారసింహారెడ్డిగారు 18 ఓట్లును శ్రీ రంగారెడ్డిగారు 17 ఓట్లును సంపాదించిరి. శ్రీ సి. యల్. నారసింహారెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకోబడినట్లు ప్రకటింపబడెను. ఎన్నిక జరుగు సమయమున ఎన్నికధులను నందు జనులు గుమిగూడుకుండునట్లు పోలీసువారు కోపలా యుండిరి.

యస్. యస్. యల్. సి. పరిశోధనములు
కడప హైస్కూలులో యీ వత్సరము యస్. యల్. యల్. సి. పరిశోధనములు ప్రశంసార్హమై యున్నవి. ఈ పరిశుకు కూర్పున్న 82 విద్యార్థులలో 1 వ లీటునందు 10 మంది కృతార్థులైరి. మరల రెండవ లీటులో 5 గురు కృతార్థులైరి. గత వత్సరపు ఫలితములనూడా బాగుగ నుండెను.

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధవిధానము

కలకత్తా, జూలై 7:-నారినత్వాగ్రహసంఘ ఉపాధ్యక్షులు ఆకాలతాపేయిగారును, చిరిచాలరాయి, హేమేంద్ర విక్రమగారు మరి ముగ్గురు 144 సెక్షను ఉల్లంఘించి సభజేసినందుకు రిమాండులో నుండుటచేరి బామిన నొసంగ లేదు.

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకార్యాలయమును పోలీసువారు 9 గంటలకు పోదాచేసిరి. అధ్యక్షులకు లలితమోహనదాసు, కాన్యాలపాధికారి తిమ్మదనాథదేవస్థి శేషకాంతగారు మొత్తము 61 మంది సత్కామాల అరెస్టుచేయ జేసిరి.

చాందూరులో కాంగ్రెసుకార్యాలయము, జాతీయ పాఠశాలనెడక కర్రప్రయత్నము తీసుకొనిరి.

కోల్కత్తాలో కాంగ్రెసు ప్రచారకులు 10 మంది 157 సెక్షను ప్రకారము అరెస్టుచేయబడిరి.

రత్నగంజీలో రామకృష్ణశ్రమము కాంగ్రెసుఖాదీ ప్రతిఘటనమును పోలీసువారు వివరవారి పోదాచాచి జాతీయ పాఠశాలను, గాంధీబోపిలను, గ్రంథములను తీసుకపోయిరి. ఆ చట్టచేరిన జన సమాహమును చెదరగొట్టుటలో అరెస్టి చెబ్బలు తలిలెను.

చిటగాంసులో యిరివరకు జారీచేయబడిన 144 సెక్షను జూలై 5 వ తేదీ నుండి యింకను రెండు నెలపాటు ఉండునని గజెటులో ప్రకటించబడెను.

కోల్కత్తాలో ఉత్సవములు సభలు నిషేధించుచు 144 సెక్షను జారీచేయబడెను. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునికొక నోటీసు బిసంగబడెను.

కలకత్తా నేటిక కమినిమూడుదత్తుగారి తుపాకిరై నెన్ను రద్దుజేసి తుపాకి తీసికొనిరి.

మహానుభావదేవుగారు జెయిలులో యింకను కడు పునోప్పిలోను నిద్రలేమిచే బాధపడుచున్నారని తెలియుచున్నది. కొంచెము జ్వరముగూడ తగలుచున్నది. ఎప్పుడో పరీక్ష చేయగ నుండెనట్లు లేనట్లు తెలిసెను. కర్నూలు దేవహామలైటుగారు చికిత్స జేయుచున్నాడు.

నిరశనవ్రతము

బారిసాలు జెయిలులో నిరశనవ్రతమానిన రాజకీయ నిర్బంధితులు 10, 17 పానులు బరువు తగ్గిపోవుచున్నారని వారికి బలవంతముగ కోజాకి 6 చిటకులపాలు పోయిచున్నాడు.

హుగ్లీ జెయిలులోని ఆహారము బాగులేనందున 55 గురు రాజకీయ నిర్బంధితులు జూలై 4 వ తేదీ నుండి నిరశనవ్రత మానియున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

మద్యపానబహిష్కారము

బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు కి. లెటరునవ్రము

బొంబాయి, జూలై 7:-నేడు బొంబాయిలో మద్యకాలకు పెండల్లు పెట్టుటకు కడదినము, గిడ్డంగుల యజమానులు కలెక్టరువారి సమక్షమునకు రాయబారము చెడతి, తాము పూర్వమే పెట్టుకొనిన పెండల్లుకు మించి ప్రభుత్వమున కాదాఖ్యము మాఫుట తమవశము కాదని తెలిపిరి. పూర్వమే ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు వలంటీర్లుకు భయపడి, వేలంపాటు మానివేసి పెండల్లు పద్ధతి పెట్టియుండిరి. కాని, పెండల్లు సాధారణముగా వచ్చు పెంపులలో మూడవ పాలునకు మాత్రమే దాఖలు చేయబడెను. అందువలన జూన్ 30-వ తేదీతో నిర్మితకాలము ముగింపైనను దానిని కలెక్టరు 7-వ తేదీకి పొడిగించెను. ప్రభుత్వమునకు నష్టము మూడులక్షల రూపాయలందును.

కలెక్టరుగారు పెండల్లు సంకీర్ణంపక బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు యీ విషయమును పదలివేసివారు. లై సెన్సుదాహుగ ర్యూరకొద్దకు రాయబారము చెడలుచున్నారు. దేశీయ కలెక్టరు, కాంగ్రెసు వలంటీర్లుకు తీవ్రముగా పీడకంఠ చేయచున్నాడు. (స్వ. వి.)

కరాచీ బ్యాంకుడైరెక్టర్లపై కేసు

కరాచీ, జూలై 7:-నాలుగురోజులు విచారణ జరిగిన తరువాత సింప్ బ్యాంకింగ్ కమిషనరీ గారు కరాచీడైరెక్టర్ల నందరిపైనను మేనేజరుపైనను ఆడిట్లపైనను అమలు జరుపుటకు బ్యాంకు అప్పుదార్లకు ఇరదియన్ కంపెనీస్ అప్టు 282 సెక్షను ప్రకారము ఆహుతి నిచ్చిరి. ఒక శివరత్న మెహతాగారి విషయమున ఆయన ఒక్కసారి మాత్రమే 15 నిమిషముల మాత్రమే డైరెక్టర్ల సభకు జెల్లియుండుటచే పై నియమమును జడ్జిగారు వర్తింపజేయలేదు. అయన 1927 సం. నాటి అసత్వృత్త బాలెస్సుపీట్ పై సంతకము పెట్టియుండెను. కాని అప్పు దాహనకు బ్యాంకు నా ప్రవర్తననిగూర్చి యేమియు తెలియదు. (ఆ. ప్రె.)

భూకంపము

బెంగాలు, బొంబాయి రాష్ట్రములలో నష్టములు
కలకత్తా, జూలై 7:-దుప్రీనుండి వచ్చినవార్తనుబట్టి గురువారమునాటి భూకంపమువలన అప్పటి యెన్నియోభవనములకు నష్టముగలిగినదనియు గంగ్స మెంటు ప్రెజిడెంట్ భవనములు పడిపోవుటకు సిద్ధముగ నున్నవనియు తెలియుచున్నది. ఒక లక్షరూపాయలకిన్న ఎక్కువనష్టము కలిగియుండ వచ్చునని యూహింపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

జలంధర్ ఫిరోజ్ పూర్ కంటోన్మెంట్ కోఖ

భగ్నముగుట

గివార్సిండి, జూలై 6:-యల్. డబ్ల్యు. రైల్వే డివిజనల్ మాపరిం పెండెంటు గారిట్లు తంలి నిచ్చుచున్నారు.

జలంధర్ ఫిరోజ్ పూర్ కంటోన్మెంట్ కోఖపై 85, 87 మైళ్లందు చాలచోట్ల రైలుదారి పాడయిపోయినది. ఇతర బండ్లలోనికి ప్రయాణికుల సెక్కించుట అసాధ్యమైనవని. 9-వ తేదీనాటికి మరల రాకపోకల యేర్పాట్లు జరుగవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

సాంఘికబహిష్కారమునకు కేసులు

హుగ్లీ, జూలై 7:-గోపాలకృష్ణ మండోడగారును, మరి 18 మందియు యూనియన్ బోర్డు ఉద్యోగుల బహిష్కారమునకు పాటుపడినందులకై నర్మరకర్మంత ప్రమాణమునకు బదులు గావించబడినది. (ఫీ. ప్రె.)

మీ ఆడపిల్ల యేల వ్యాధిగ్రస్త రాలగు తల్లియు, శ్రమ గలిగించుభార్యయు గావలెను

17 సంవత్సరము వయస్సు వచ్చిన వెంటనే స్త్రీలు సంసారమునకు తగియుండురని తలచుటచే యీ సమయమునే పోలికి తన జాగ్రత్త యవసరమైయున్నది. ఇట్టి పరిస్థితిలో, గౌరవ సరిగా పనిచేయుక పోయిన కీరీర స్వస్థత లేక భవిష్యత్ జీవితమున కాటంకము గలుగుజేయును.

కోలదిలో చికిత్స నొనర్చుకలపద్ధతి యుండగా మీరేల స్త్రీలను బలహీనముగ కల్లులుగను శ్రమనిచ్చు భార్యలగాను పెంచవలయును. ప్రత్యేకముగ యీ మాతనపద్ధతి ఎవలంభించుడు. ఎట్టి స్త్రీయైనను నిరాశజెం దినవారు సహితము యీ పద్ధతివలన తమ యౌవనమును వృద్ధిచేసుకొనగలరు. వారికి ఫెల్లూనామాశ్రల నిచ్చి దాని గుణములను గమనించుడు.

Feluna

స్త్రీలకుమాత్రమే

ఫెల్లూనామాశ్రలు తయారు చేయునపుడుగూడ మానవసామ్యముతో స్వల్పకంఠ బడియుండలేదు.

ఇండియా, బర్మా, సిలోన్ దేశములందుండు ముందులమ్ము పావులవాడును, దుకాణ దారులను నీసా 1-కి రు. 2-4-0 చొప్పున అమ్ముచుండురు.

మీ స్త్రీల యారోగ్యముకొరకే

తిరుగుడుపెండి

శ్రీ వేంకటేశ్వరశివ విరచితముగు నవల
కారదా శాస్త్రీజ్వలమైన నవల. సాంఘిక విషయ విస్తరమైనవల. చిట్టిశివభావస్వరూపనవల. సరసార్థ భావరంజకమైనవల. ముఖ్యంగా తిరుగుడు-మనసులో తిరుగుడు-మతములో తిరుగుడు-తిరిగి తిరిగి తిరుగుడు పెండికి కలతిరుగుడే ఫలమైనది!

వల రు. 1-0-0 చందాదారులుగా చేరినవారికి రు. 1-0-0 చందాదారుగా చేరుటకు ప్రత్యేక రుణము రు. 4-0-0 ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, హిరపురము.

పాత్రోకమిటీ సమావేశము

నవంబరు ౧౧

సభ, జూలై 6:—సభ్యుల నివేదికలోని సాంఘిక సమస్యలపై మహమ్మదీయ సభ్యుల సమావేశమువారు తీర్మానములు గావించినవినుక పాత్రోకమిటీవారు, పాత్రోగారి యన్వేషణలకు సాయంలేదు సమావేశమైరి. సమావేశమున కేరళా చివరలో జిన్నా, సర్ కోవాన్జీజహంగీరు, కల్కత్తా గిడ్డె, ధైర్యండు ఛటర్జీ, ఉజ్జ్వల్ సింగు గారల కలన, అందేదర్ గారు రాబాలకపూరి, మహమ్మదాల్ గారింకను జయ్యగానున్నారు. సర్ తేజబహదూరుపూర్వగారు అవసరమయిన పరిమిత అలవాదాదునకు నిర్ణయించి బట్టి పథక రాలేదు. కాని, తమ యభిప్రాయములను లేఖములకముగా తెలిపిరి. ఆధ్యక్షుని ఆహ్వానమునందుకొని గాంధీ జోన్సయం, సి. రాజాగడ్డు వచ్చియుండిరి. సర్ పాత్రోగారు తమ కమిటీ బాంధాయిలో ఏర్పడిన పరిస్థితులను వివరించుచు జిన్నాగారి 14 వ ర తుల మీదను వచ్చి ప్రభుత్వ తరములను బట్టి తయారైన విజ్ఞాపనమును పథ్యులకు పంచివెట్టిరి. అందులో రాండుపేటికి సమావేశమునందే సాంఘిక సమస్య పరిష్కారమునకు దీనికాదనియు, ఒకమాత్రం ఈ అంతరాలకారణములవల్ల చిక్కనినిమిదట రాజ్యాంగనిర్మాణము ముగిసినందున కలదు, కమిటీ పథ్యులందరూ, ఛెడర్ రాజ్యాంగమున కేంద్ర ప్రభుత్వమునే అవసరాధికారములు చెందియుండవలెనని ఏకగ్రీవముగా అభిప్రాయపడిరి. దీనిని గురించి కలగు సంతకముల బావుటకై, ఉపసంఘము వారు కేంద్ర కాసనధలో మహమ్మదీయులు కోరిన ప్రాతినిధ్య ప్రమాణమున కంగీకరించిరి. అన్ని రాష్ట్రములకు ఒకేంక మైన స్వపరిపాలనమున కొప్పుకొనుచు, సరిహద్దు రాష్ట్రమున కొకపాటి మాంటిక్షన్ సంగ్రహముల నొసగుట మంచిదని తలచిరి.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గాల మూత్ర మంగీకారము కాకపోయినను, అల్పసంఖ్యాకల కధికమయిన కష్టము లేకుండుటకై, దాని నామోదించు న్నారు. మంత్రి వర్గములందు మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రమాణము నిర్ణయించుట సక్రమప్రభుత్వమునకు భంగమని దానిని త్రోసివేసిరి. సర్ పాత్రోగారు దీనిని ముఖ్యముగా నొక్కిచెప్పిరి. ఈ విజ్ఞాపనములో సామాన్యాభిప్రాయములు మాత్రమే వివరింపబడినవి.

అంతట సభాగారి లేఖ చదువబడినది. వారు నియోజకవర్గ మొక్కటే యుండవలె ననుచున్నారు. కాని అల్పసంఖ్యాకుల బీదలను ప్రాతినిధ్యము నందకుండు రాష్ట్రములలో మాడవలెననియు, కాసనధాసానముల ప్రత్యేకింపవచ్చునని 3౨ సలహా, రాష్ట్రములందు సంఖ్యకు మారిన ప్రాతినిధ్యము త్రోసివేయవలెనని చెప్పుచున్నారు. కేంద్రమున మాత్రము, అచట పరిష్కారమునకు సమస్యల ప్రాముఖ్యమును గురించి, 100 కి 30 మంది మహమ్మదీయులు లుండునట్లు ప్రాతినిధ్య మియ్యవచ్చుననియు అభిప్రాయపడుచున్నారు. రాజ్యాంగములో మంత్రి వర్గములందు మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్య ప్రమాణమును చేర్చుటనుబట్టి మిగిలిన ప్రాతినిధ్యము, అచరణలో అట్టి ప్రాతినిధ్యము కలగుట అవసరమును, సమంజసమును ఆగును. మతస్వాతంత్ర్యము, ప్రభుత్వోద్యోగములందు తగిన ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి అభిప్రాయపట్టటం దీనికిని యిష్టమే. రెండవ విషయమున మంత్రులుగాక సర్వకుమిషన్ నియామకము చేయునదై యుండును.

విజ్ఞాపననుబట్టియు, సభా లేఖనుబట్టియు తీర్మానము గావలసిన ముఖ్యవిషయాలేరెండు. నియోజకవర్గము సంఖ్యను మించిన ప్రాతినిధ్యము, మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక నియోజక వర్గములను గూర్చి పట్టుబట్టుచో మహమ్మదీయ స్థానములలో సగమునకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గమును, మిగిలిన సగము సామాన్య నియోజకవర్గమును ఎన్నుకొనునట్లు చేయుట. సంధిపార్లమెంట్ కావచ్చునని యొక నూతన చేయబడును. అట్లు సామాన్య నియోజకవర్గ మొక్కటిని ప్రతిమహమ్మదీయునకు స్థానములు ప్రత్యేకింపబడుటయే గాక ఎక్కువ స్థానములకు పోటీచేయుట కవకాశ ముండును. మహమ్మదీయుల లింగసంఖ్యాకులైన రాష్ట్రములలో వారు సంఖ్యకుమించిన స్థానముల నాక్రమించుట కవకాశ ముండరాదు. వారు అల్పసంఖ్యాకులైన రాష్ట్రములలో సంఖ్యకుమించిన ప్రాతినిధ్యము వీకుండరాదు. స్థానముల ప్రత్యేకించుటలో జనసంఖ్య మూలాధారముగా గణపవలెను. కాని సామాన్యత ఎన్నికలో ఎక్కువస్థానములకు పోటీచేయు హక్కు ఉండవలెను. ఈ మాత్రమును పంజాబునకన్యాయుడులు చర్చింపబడినది. ఉజ్జ్వల్ సింగుగారు రెండుకులములపైగా గల రాష్ట్రములలోని అంతరాయములను నివరించి, వోటు అర్హతనుగూర్చి కూడ చర్చజరిగెను. ప్రస్తుతము సిక్కులకుగల ఎక్కువప్రాతినిధ్యము వారికి పోవునని వారికి స్థానముల ప్రత్యేకించి, ఇతర స్థానములకు పోటీచేయు నవకాశ మియ్యవలెనని ఒక యభిప్రాయము. జనసంఖ్య ప్రకారము ఒక్కొక్కసంఖ్యమునకు స్థానములు నిర్ణయించునెడల సిక్కుల కిప్పుడు గల యెక్కువ ప్రాతినిధ్యము ఛోడిపోవును. పంజాబువిషయము లేపు మరలచర్చింపబడును.

హిందూ ప్రతినిధులు లేకపోవుటచే చర్చ విఫలమగుట

సభ, జూలై 7:—సభ్యులకు సమావేశపు ఉపసంఘము సాంఘికసమస్యలను కేడు కొంతకాలము చర్చించి, ఎట్టి తీర్మానములకును రాకయే సమావేశమును భావికాలమునకు వాయిదా వేసెను. ఎన్నికల నియోజకవర్గమునుగూర్చియు, ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యమును గూర్చియు చర్చ జరిగెను. ముఖ్యముగా పంజాబు విషయము విమర్శనీయమయ్యెను. ఛెడర్ రాజ్యాంగమునుగూర్చి పాత్రో విజ్ఞాపనమున గల అంశము ప్రథమమున చర్చకు వచ్చెను. జిన్నాగారు మహమ్మదీయుల యభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. రాష్ట్రములలో ప్రైయిడికారము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు గాక ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకే యుండవలెనని జిన్నాగారు పట్టుపట్టిరి. వీరు చెప్పినది, సామాన్యతకే ప్రచురమైననుక మహమ్మదీయులు పేల్చినారె. అందు, సేలం జమరాఘవాచారిగారు నూచించిన విషయమున కేంద్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వములకు చెందునట్లు యేర్పరుపబడినది. దీనికి కారణము తెంగాలు పంజాబులందు హిందువులు అల్పసంఖ్యాకులగుటచే వారిని కేంద్ర ప్రభుత్వము పంరక్షించవచ్చునని దీనికి ముసల్మానులు దిగులు చెంది అట్టి అధికారము, రాష్ట్రములకే చెందవలె ననుచున్నారు. ఇదియునుగాక రాష్ట్రములందు స్వపరిపాలనముండునట్లు రాష్ట్రములన్నిటికినీ యధికారమే కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు చెందుట యాచితము. సర్వాధికారముగల కేంద్ర ప్రభుత్వవిధానము రాష్ట్రస్వపరిపాలనతో సాంఘికముగూర్చిని జాలదు. మాటిమాటికిని కేంద్ర ప్రభుత్వము జోక్యము కల్పించుకొనుచుండును మరియు, సంస్థానములు యావత్సాగతసహజముగూర్చిని రావలసియున్నది. సామాన్యముల సంఖ్య స్వయంస్వతంత్ర్యమును హక్కుగా పగగించునవి. రెండింటి సామరస్యము కుమరకతవును. కాని మహమ్మదీయులు అవసరాధికారము రాష్ట్రములకే యుండవలెనని కోరుచున్నారు.

సర్ కోవాన్జీజహంగీరు, సర్ హ్యూకాక్, గాంధీ జోన్సగారుకూడ చర్చలో పాల్గొనిరి. భేదాభిప్రాయములు బయలుపడినవి. ఛెడర్ రాజ్యాంగమునుగూర్చి ఎట్టి నిర్ణయమును సిద్ధిపడెను.

పాత్రో విజ్ఞాపనమున రెండవ అంశము అన్ని రాష్ట్రములకును సమానస్వాతంత్ర్యాధికారము లుండవలెనని జిన్నాగారం తట ఒక ముఖ్యమైనవిషయము ప్రక్క చేసిరి. ఇట్లుచేయు తీర్మానములకు హిందువులు బద్ధులారా? కాదా? సభకు వచ్చిన హిందువులు తమ మతముల కీ తీర్మానములను సవ్యతెప్పగలరా? అతని వాక్యము లిది.

“నేను రాజీ కుదుర్చుకొనుట కిచ్చు యెడలను లేదు. మహమ్మదీయుల తరపున నేను బాధ్యతను స్వీకరించుటకు సంసిద్ధుడను. కాని హిందువుల తరపున బాధ్యతైన ప్రతినిధులు ఇచ్చలేదు. హిందువులు తమ సాయకులములముగా నిచట ప్రాతినిధ్య భారము వహింపవచ్చును, ఎట్టి రాజీకేవచ్చినను యేమి ప్రయోజనము? నేను లేచిదీని 14 ప్రశ్నలపైను సామాన్య సామరస్యమునుచో, తీర్మానములకు మహమ్మదీయులు బద్ధులు. కానప్పుడు చర్చను ఇప్పుడు కట్టిపెట్టుట వివేకమునను.”

హిందువులకు రాజీకే వచ్చుటకు మరియొక యవకాశ మియ్యవలెనని కొందరు సభ్యులనిరి. చివర కీక్రింది తీర్మానము కావించబడినది.

“హిందువుల తరపున బాధ్యత వహింపగలవా రెవరును ఇచ్చట లేనందున మా పరిసాగుట దుస్సాధ్యము గావును, యీ ఉపసంఘమువారి తెవిషయమునకు చింతిల్లుచు, సమావేశమును ప్రస్తుతమునకు ఆపుచేయుచున్నాడు.”

సమావేశము లేచిపోవుటకు పూర్వము, ఇన్ని సభలకును వచ్చి కేకమునకు పాల్పడిన పాత్రోగారి వర్ణనచించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడినది.

శిక్షింపబడిన జెడవాడ సత్యాగ్రహము మదరాసు, జూలై 7-ఈ నెల 8 వ తేదిన, జెడవాడ సము కల్తెరు యెదుట విచారింపబడి, 8 వత్సరములు బోర్ ప్టుల మూలలో శిక్ష ననుభవించుటకు శిక్షింపబడిన దుర్గావేంకట కృష్ణమూర్తి యను సత్యాగ్రహియును 2 వత్సరములు శిక్షింపబడిన నిత్యానందగ ప్రయను మరియు సత్యాగ్రహియు ను 5 వ తేదిన శివారమునాడు మదరాసునకు గొనిరాబడిరి. ఆరారాయే తిరువేండ్రము ఎక్కువైపులో వీరిని శంభాపూరు గొనిపోయిరి. వీరిరువురును చాల ఉత్సాహముగ నున్నారు.

తెండరు నోటిను

తిరుపతి తిరుచానూరు దేవస్థానములలోను అందుకు సంబంధించిన చిల్లర దేవస్థానములలోను వజరుగ గల వుత్సవకాలములలో 2500 క్యాండ్లీ పరుగల వాషింగ్టన్ హాంగింగు లైట్లున్న, 1500 క్యాండ్లీల వజరుగల వాషింగ్టన్ హెడ్డులైట్లున్న, స్వామివారు మెరవణికి కావలసిన పెట్రోమ్యాక్సు లైట్లున్న స్వప్నయితేయు పని ఒకటి నదరు దేవస్థానములలో పండ్లిళ్ళవేయడం, గుడ్డలు బాలర్లు కట్టడము నకున్న తిరుమల దేవస్థానంలో గుడ్డలు బాలర్లు మాత్రం కట్టడం పనిరెండు, యీ రెండుపనులను 3 సంవత్సరములకు తెండరుపయి కంట్రాక్టుకు విమవబడును గనుక నదరు పనిని కోరువారు దేవస్థానం ఆఫీసులో యివ్వబడు సమూహంలో వ్రాసి నదరు తెండరు కవరుపై ఫలానిపనికి తెండరు అని విశదముగా వ్రాస్తూ శీలుచేసి 20-7-30 తేది సాయంత్రం 5 ఘంటల వరకు యివ్వబడు శీలు చేయబడిన తెండరు కవర్లును పుచ్చుకొనును.

2. ఒక్కొక్క తెండరుతో డిపాజిట్టువగను నూరు రూపాయలు చెల్లించవలయును. మంజూరు కాబడిన తెండరుదారునికి తప్ప మిగతవార్లకు వార్లు కట్టియుండు తెండరు డిపాజిట్టును వాపసు చేయబడును. అగ్రిమెంటు వ్రాసియుచ్చుకాలంలో దేవస్థానంవారు కోర గల ఫర్దరు (Further) డిపాజిట్టు మొత్తమును మంజూరు కాబడిన తెండరు దారుడు చెల్లించుటకు బద్ధుడై వుండవలయును.

3. కారణము తెలుపకనే యేతెండరు గాని, లేక అన్ని తెండర్లను గాని త్రోసివేయుటకు శ్రీ విచారణకర్తలవారికి స్వతంత్రము కద్దు.

4. తన తెండరు క్రమంజూరు కాబడి లోన తెలుపబడిన తేది లగాయతు ఒకవారం రోజులలో దేవస్థానం ఆఫీసులో అందరి యెరుకనిమితం చూప బడునట్టిన్ని దరఖాస్తుపై యివ్వబడు మసోదా ప్రటు కానుస్తాంపు కాగితముపై తన స్వంతఖర్చులతో అగ్రిమెంటు వ్రాసి యుచ్చుటకున్న, అవశ్యమై నంతట రిజిస్టరుచేసి యుచ్చుటకున్న, మంజూరు కాబడిన తెండరుదారుడు బద్ధుడై వుండవలయును. తప్పినంతట తన కంట్రాక్టు రద్దుచేయుబడడమే గాక తెండరుతో చెల్లించిన డిపాజిట్టు మొత్తం నష్టము పైన్ని తన జవాబుదారిపై కంట్రాక్టుననిని నెరవేర్చ గలందులకు యితర యేర్పాట్లు చేయబడును.

5. అడుగున చేవ్రాలు చేసినవారి వుత్తర్వు పొందకనే యితరులకు నదరుపనిని లోపాయకారీ గుత్తకు యివ్వకూడదు.

తిరుమల తిరుపతిపై రా దేవస్థానముల విచారణ కర్తలవారి ఆఫీసు తిరుపతి 4-7-1930

శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ, విచారణకర్తలవారు

మో హి నీ తై ల ము

5 తు|| సూనెగల సీసా 1-8 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమను కేయ విద్యార్థులు, పీఠకు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును, నుండరుల మోహాలవ్యాధులకు ప్రాసగుమరులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల కవచమును మహాపన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి గుత్తుకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును మహాసాధనములను చేర్చి కయారుచేయించి కేలకొంది సేసా విక్రయించి మేల్పు బడసి యున్నాము. కేదేల, ఒకసారి కరికిలించిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనము డిపో భాండాలు, మదరాసు.

భారత శాసనసభ ప్రారంభము

అధికారతీర్మానములు ఆమోదించబడుట

క్రొత్త సంస్కరణ కార్యాలయమునకు రూ 32,000 లు

నైపులకును వారిబంధుగులకును 15½ లక్షలు పరిహారము

(ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ 7-7-30)

దీనిని, జూలై 7:- భారత శాసనసభ సమావేశము చేయు ఉపాధ్యక్షుడగు మాజీ మహాత్మాగాంధీగారి అధ్యక్షులను శాసనసభాధ్యక్షమున ప్రారంభమయ్యెను. తమ స్థానము లెన్నింటినో కనుగొనబడుగాను సుతన సభ్యులు చాల తొందరగానే వచ్చిరి. పార్టీల ప్రకారము స్థానము లెన్న రుపబడెను. జాతీయ పార్టీ 22 స్థానము లున్నవని, ఈ పార్టీ ప్రభుత్వమువారికి తిరిగివచ్చును నుండును. దీనిలో 24 మంది సభ్యులు కలరు. జయకర్ గారు నాయకులు. ఈ పార్టీ యొక్క ఆవిశర సంఘములో యమ్. ఆర్. జయకర్, కె. సి. నియోగి, సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్, గుం. కలర. నియోగిగారు రామస్వామి అయ్యర్ గారి జయ కర్ లేవనకు నాయకుడుగా నుండును. శ్రీయుత గంగా ప్రసాద్ గారు కార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడెను. బి. దాసుగారు శ్రీయుత పామలపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారి గారు విప్లవ గానుపనిచేయుదురు. ప్రవారించును జాతీయ పార్టీ యొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గముగానుండురు. టి. యెన్. రామకృష్ణరెడ్డి శ్రీయుత హరిబిల్వాస్ శారదా, పూర్వే, సర్ కాన్హి జహంగీర్ గారు సామాన్య సభ్యులు గా నుండురు. ఇండి పెండ్లెట్టు (స్వతంత్రపక్షము) పార్టీవారికి 16 స్థానములు యేర్పాటుచేయబడినవి. స్వరాజ్య పార్టీకి 11 సెంట్రల్ మజ్లిస్ పార్టీకి 13 విరోపీయులకు 11 తక్కినవి పార్టీయంద్ర లేనివారి కి ప్రభుత్వ, నియోజిత సభ్యులకు యేర్పాటు చేయబడినవి. ప్రతి ప్రజాములో ఆగ్రహీయులు యమ్. ఆర్. జయకర్, కె. సి. నియోగి, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్, శ్రీయుత పూర్వే, యమ్. పి. జిన్నా, రాజగజేనధర్ ఆఖాన్, మియాబుల్ హక్, శ్రీయుత ఆర్. కే. పబ్లిఖింజెట్టి, సర్ హుసేన్ గొండు, జహంగీర్ మన్సి, సర్ హుస్సేన్, సర్ జాఫర్ అఖాన్, సర్ జుబ్బర్ అహమ్మద్ గారు యేర్పాటుచేయబడినవి. సర్ కాన్హి జహంగీర్ గారు కూడ జాతీయ పార్టీలో చేరి రని లాటెలో సంభాషణలన తెలిసినది. అధ్యక్షు డెన్నుకొనబ డునకు ప్రకటన గారు గనుక నేడు ప్రకటనలేవు. ఈరోజు అధికార కార్యక్రమము మాత్రమే జరుగును.

రాజప్రతినిధి బుధవారము ఉపన్యసించును

భారత శాసనసభ టైటుకొన్నింటి మహాసభయు కలిసిన సమావేశములో బుధవారమునకు శ్రీరాజప్రతినిధి ఉపన్యసించును.

అధికారకార్యక్రమము

భారత శాసనసభ్యులు రాజప్రతినిధి ప్రమాణములను గైకొనునప్పుడు ఉపాధ్యక్షుడగు మాజీ మహాత్మాగాంధీగారి అధ్యక్షుల వహించిరి. సర్ జోసెఫ్ భోర్, సలీకయ్యర్, గోగినేని రంగ నాయకులు, ఇ. హెచ్. నూమా, డి. ఆర్. పలేల్, ఇ. ప్రదీపన్, బడర్ నాయకులు, బి. ప్రకాష్, రఘువీరసింగ్ యెన్. పి. సాహెబ్, పన్నాలాల్ చున్నీలాల్ మండల్, బి. యెన్ మిస్రా, రావ్ మల సింగ్, ఉదూ, బాబూరావు రామ్ కి, జి. యెన్. బాజ్ పాయ్, పి. సామన్, టెనీబల్, ఆవ. యెన్. బాజ్ పాయ్, జి. సి. స్వామి, పి. సి. టర్నర్, పి. అప్పారావు కొర్రాపి, జి. యెన్. దత్తుగారు ప్రమాణములను గైకొనిరి.

అలవీచట్టమునకు సవరణ

కొత్త యొగము దిగువకుల సంబంధించిన నిబంధనలను సవరించుటగాను అలవీ చట్టమున సవరించుటకు సర్ జార్జి కెయిసిగారు సెగ్మెంటులో కన్స్ట్రక్టివ్ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి.

తెలిగ్రాఫు సవరణ చట్టము

నాయుడుములలో టైల్ లెను తెలిగ్రాఫును యేర్పాటు చేయుటగాను సర్ జోసెఫ్ భోర్ గారు తెలిగ్రాఫు చట్టము సవరణ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి.

బొంబాయి సివిల్ కోర్టు సవరణ చట్టము

1920 సంవత్సరపు 7-వ బొంబాయి చట్టము విస్తరీకరించుటగాను బొంబాయి సివిల్ కోర్టు చట్టము సవరించుటకు హైదరాబాద్ గారి కిట్లను ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ సవరణలకు రెండవ రౌండు సభాసభ్యులకు జులై 8 నుండి 1000 రూపాయల ఆర్డర్ కి మించిన స్వయం ప్రకటన కోర్టుకి తీసుకువచ్చును.

సంస్కరణ కార్యాలయమునకు రూ 32,000

క్రొత్తగా స్థాపించబడిన సంస్కరణ కార్యాలయమునకు రూ 32 వేల రూపాయలు కావలెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాదించిన సబ్ మెంబర్ గ్రాంటు సభవారిచే ఆమోదించబడెను. ఒక్క అమరవాధుదత్తుగారు మాత్రమే ఆసమ్మతి తెలియజేసెను.

జయ్యద్దీన్ గారి విమర్శ

'సంస్కరణ కార్యాలయము' అను పదమునకు జయ్యద్దీన్ గారు అభ్యంతరము చెప్పి భారత ప్రభుత్వమునకుగాని, భారత ప్రభుత్వమునుండి శాసనసభగాని అధికారము మారలేదు. గనుక క్రొత్తగా యేర్పరచబడబోవు వైశాలయము స్వరూపభేదము నొందిన అఫీసు అని చెప్పిన బాధించునని ఆయన చెప్పెను. సబ్ మెంబర్ గ్రాంటును చర్చించుచు దురాభ్యాస పద్ధతులను చూపుటకు వీలులేదని దివ్యాత్మిక ప్రెసిడెంటుగారు చెప్పిరి.

గయా ప్రసాద్ గారి యభ్యంతరము

ప్రాండింగ్ ప్రెజెన్స్ కమిటీలో (ఆర్డర్ స్థాయి సంఘము) తాను చెప్పిన అభ్యంతరములను గయా ప్రసాద్ సింగ్ గారు మరల చెప్పిరి.

అచార్యగారి ఆశ్చర్యము

ఈ కార్యాలయ మేమి చేయునా యని అచార్యగారు ఆశ్చర్యమున తెలియజేసిరి.

ప్రభుత్వమువారు వాదనములను

చెల్లించుచుండుట

విరోపీయుల సభ్యులను, ప్రభుత్వ నియోజిత సభ్యులను మాటిమాటికి అభ్యంతరం చెల్లుచుండ, ప్రభుత్వమువారు చేసిన వాదనములను చెల్లించుచుండు ప్రభుత్వమువారిని అమరవాధ దత్తుగారు తీవ్రముగా ఖండించిరి. తమ జేషములను తీసివేసి తాము భారతదేశమునకు కృతజ్ఞులమని ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగా చెప్పవలెనని వారు కోరిరి.

హెయిగుగారు ప్రభుత్వమును సమర్థించుట

చాల ముఖ్యము లగు రాజ్యాంగసంస్కరణ ప్రభుత్వము వారు విచారించుచున్న రియో, చాలకాలము సంబంధించిన పని హాండియామెంటు కార్యాలయములో నిలిచిపోయి వదలియు హెయిగ్ గారు చెప్పిరి. అమరవాధుదత్తుగారు ఉపయోగించిన మాటలను క్లిష్టముగా రాజ్యాంగసంస్కరణ సరిమగ్గించబడవలెనని హెయిగుగారు చెప్పిరి.

నైపులకును వారిబంధుగులకును 15½ లక్షలు

సర్ జార్జి ముస్ట్రగారి ప్రతిపాదనమున నైపులకును, వారివై అధారపడువారికిని యుద్ధములో కలిగిన నష్టపరిహారము 15½ లక్షలు మంజూరు చేయబడెను. నష్టపరిహారమునకై సరిగ్గా యిచ్చబడు ధనములో మొదటి యిది ఖర్చుచేయబడును.

అంగ్లాటియ కార్మికసభవారిసలహాలు

పారిశ్రామిక సంబంధ మైన అపాయములను తిప్పించుటగూర్చి జీనీవా అంతర్జాతీయ కార్మికసభవారు గావించిన సలహాలను విచారించి, 18 మాసములలో సభాసభి నివేదికపరచెనని ప్రభుత్వమువారికి సలహా నిచ్చుచు ఒక ప్రభుత్వప్రతిపాదిత తీర్మానము కోరెను.

పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ నివేదిక

పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ నివేదికను సభవారు చర్చించవలెనని అధికసభ్యులు ప్రతిపాదించగా 1927-28 సంవత్సరపు నివేదికపై చర్చ జరిగెను.

బి. దాసు గారు

కమిటీవారి నివేదికలు అమూల్యమైనవిని చెప్పుచు అట్టి నివేదికయొక్క శ్రద్ధవహించునట్లుండుటకు బి. దాసుగారు సభవారిని ముందరించిరి. తక్కిన సభ్యులతోని నిష్పక్షిక భావమున ప్రభుత్వము వారు జూపించిరి. కమిటీ సభ్యులందరూ ఎన్నుకొనబడవలెననియు, ప్రతిపక్ష నాయకుడు తక్కిన సభ్యులకుగాను ఉండవలెననియు వారనిరి. కమిటీవారి నిర్ణయాలను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి తప్పులు చెప్పిన అధికారులను శిక్షించవలెనని ఆయన చెప్పెను.

అబ్దుల్ మాజీన్

పాబ్లొ పెర్రిగ్రాఫ్ కాఖును గూర్చి మాత్రమే చెప్పుచు అబ్దుల్ మాజీన్ చాదరిగారు పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ సభలో చెప్పిన అభిప్రాయములనే చెప్పెను. ఈకాఖులో వచ్చిన నష్టమును ఇతరవిధముల పూర్తిచేయు నని ఆయన చెప్పెను. వ్యాపారమునకై యేర్పరచబడిన కాఖును నష్టము రాదనియు నష్టము వచ్చినను ఇతరవిధముల పూర్తిచేయు గాని ప్రతికలకు పంపు తంతివార్తలమీదను జిప్సెట్ ప్రతికలమీదను వేయరాని ఆయన చెప్పెను.

సాముగారు

సాముగారు 1925 సంవత్సరపు కమిటీవారి రిమార్కులను సభవారి దృష్టికి చెప్పుచు తరువాత వచ్చిన కమిటీ లేవనయు ఆ మాటలను గమనించలేదని సాముగారు చెప్పిరి.

సర్ జార్జి ముస్ట్రగారు

పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీవారి పనినిగూర్చి శాసనసభ వారు హెచ్చు శ్రద్ధ గైకొనవలెనని బి. దాసుగారు చెప్పిన మాటలతో వస్త్రగుగా రేఖించిరి. సభ్యులు తనకు గావించిన సహాయమునకు ఆయన సంతోషము వెల్లించెను. కమిటీ సభ్యులకు ప్రభుత్వమువారికిని అభిప్రాయభేదము రాలేదని ఆయన చెప్పెను. ఇకముందు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము స్థాపించబడును గనుక పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీవారి పనివిషయమై యిప్పుడు ప్రకటించబడిన శ్రద్ధ అభివృద్ధిచునుగాక యనియు, ముఖ్యము యములనుగూర్చి బహుభాషాకరగా నాలోచించెదమగాక యనియు వారు కోరిరి. రైల్వేలు, తంటి, పోస్టు మొదలగుకాఖుల యెడల నిట్టి జాజరూకత యత్నపరము పోట్లు, పెర్రిగ్రాఫు కాఖులందు వచ్చిన నష్టమునుగూర్చి తాను సర్ జోసెఫ్ భోర్ గారితో నాలోచించు చుంటినియు, అనవసరమును ఆలస్యములేక తగినచర్యగైకొనబడు ననియు, సభ్యుగారు మేటిక్ చాదరిగారికి నమ్రజెప్పిరి.

సభ బుధవారమునాడు మరల సమావేశమగును
సభను బుధవారమువరకు ఆపుచేయుటకుమందు అభ్యుక్త క నియోజకములు రేపు 12 గంటలవరకు పుచ్చుకొనబడునని దివ్యాత్మిక ప్రెసిడెంటుగారు ప్రకటించిరి.

* * *

“కళావిరహితమగు శాసనసభ”

రాజప్రతినిధి ఉపన్యసించు తృప్తికరముగానుండనిచో సభ అంతముగను

(ప్రీ ప్రెస్. తంటి)

బొంబాయి, జూలై 8:- ప్రముఖులగు రాజకీయ నాయకులచే పరిశీలకముచుండిన భారత శాసనసభవారు వెడలిపోగా అనాధయై, విగతకళ్యాణయై దీనమును ఆకారమును దాల్చియున్నదని తత్పరమవచ్చినవారిలో చాలమంది చెప్పిరి. తాము శాసనసభకు వచ్చినందుకు ప్రజాప్రతినిధులగు వారిలో నందరను బిడియడచుచున్నారని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ పండిత మదన మోహన మాల వ్యా పురుషోత్తమదాస్ రామోదాస్ జి. డి. బిర్లా మున్నగు లేజో పుంజములచే విరాజిల్లుచుండినట్టియు, అన్ని పార్టీలవారిచే నెన్నుకొనబడిన పలేల్ మహాశయుని యధ్యక్షతనయ్యే స్వయంగాంచి ట్టి శాసన సభవారి యందరి నిర్ణయముచే గౌరవముగోల్పాయి, బాలర్ చర్చా మందిరమువలె నైవది వారముచున్నారు. జూలై 9 తారీఖున రాజప్రతినిధి గారు చేయు ఉపన్యసముపై అందరికిని ఆశ్చర్యము. ఆయాశ నిరాశయెనచో ఈ శాసన సభ అతి కీర్తికాలములో నంతమున ననుటకు సందియములేదు. ప్రస్తుతము శాసనసభలో నున్నవారు బహిష్కరణవాదుల కంటె వెనుక బడుటకు యెంతమాత్రమును యిచ్చగించుట లేదు.

ప్రీ ప్రె

కాఫీవిత్తుల దిగుమతి నిషేధించుట

1930 ఆగస్టు 8 వ తేదీనుండి దక్షిణ ఇండియాలో వైసుండి కాఫీవిత్తులు దిగుమతి చేయరాదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. “వైఫోడో” అను చెడుపురుగు బావానుండి కాఫీవిత్తులతో బాటు యీ దేశము వచ్చి కాఫీ మొక్కలను పాడు చేయుచున్నందున యిట్లు జేసిరి. (ఆ. ప్రె)

కావలెను

సంబూరు గ్రామములో మేనేజ్యుమెన్టు శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి, శ్రీ ఆంజనేయస్వామివార్లకు అర్చకత్వము చేయువారు వివరములు తెలియగోరువారు ఈ క్రిందివాటిలో స్వయముగా మాటలాడ గోరుచున్నారు.

రైలుపేట, ధర్మకర్త
గుంటూరు, మామూరు పెంకటకృష్ణరావు

విద్యార్థులు, శాసనోల్లంఘనములో పాల్గొన గూడదు

పశ్చిమబెంగాల్ లిబరల్ సంఘమువారి హెచ్చరిక

బొంబాయి, జూలై ౭:— శాసనోల్లంఘనోద్యమము నందు చేరవలయునని కాంగ్రెసువారు విద్యార్థులకు గావించి యున్న హెచ్చరికను వారు పాటించరాదని హిత వాసనలను పశ్చిమబెంగాల్ జాతీయ లిబరల్ సంఘ కార్యనిర్వాహక కమిటీవారు ప్రకటన గావించుచున్నారు.

కాంగ్రెసువారి విజ్ఞాపనకు ఫలితముగా బొంబాయి నగరమునను, పై ప్రాంతమున విద్యార్థులు హతాశమున గావించియున్నారనియు, గజరాజ్ కళాశాలవద్ద జరిగిన పికెటింగునూడ కాంగ్రెసువారి హెచ్చరికకు ఫలితమే యనియు ప్రకటన నడుపుచున్నది. ఇట్లు విద్యార్థులను కాంగ్రెసువారు హెచ్చరించుట అసర్థమే. ఇండియా దేశపు శ్రేయము వానిమ వారెవరు నిశ్చల చిత్తులై దీనిని పరికింపవలయు. దీని ఫలిత మెట్లుండునో కాంగ్రెసువారును గాని, యువ జనులు గాని బాగుగా గుర్తెట్టిం గియుండలేదు. తగినంత పరిశీలనాశక్తి కేవలమునే విద్యార్థుల భావోద్వేగమున గలిగించు యీ హెచ్చరింపులను మన్నించి, శాసనములను మీరటవలసిన, అధికారులను ప్రతిఘటించుటవలసిన తమ మాతృభూమి దాస్యమును బాపగలగుదు మను నహంకార పాల్పడుట సంభవించును. శాసనాధికారము గావించుటవలన విద్యార్థులకు పెద్దలయందు భక్తి పన్నుగిలుటయు తత్ఫలితముగా నశేషము సంపాదనములు మున్నయగుటయు జరుగగలదు. శేడు కళాశాలలోనన్న వారే ముందీదేశమున పరిపాలించు భారమును వహింపవలసియుండును. కాన, యావిని నిర్వర్తించుట కుపకరించుటకై విద్యార్థులపాదలకు గల యవకాశములను వారు పూర్తిగా నుపయోగించు కొనవలెను. విద్యార్థులకే దాటిన పిమ్మట మాతృ భూమి నేపథ్య తగియుండుటకు వారు ముక్తి పడవలయును. ఇండియాకు స్వపాపాలనా స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించిన పుడు—యది ఆతంత్ర్య సమాప్తములోనే జరుగగలదు—నేటి యువకుల కద్యుత్తములకు నవకాశములు లభింపగలవు. విద్యార్థులపాదలకు ప్రస్తుతముగల యవకాశముల నుపయోగపరచు కొనువారు ఇండియాకు నిజమైన నేప నోనరించుట కావిద్య ను పయోగింపగలగుదురు. తమచదువులను కట్టిపెట్టి అనాలోచితముగా శాసనోల్లంఘనోద్యమములోనికి దూకువారు త్వరలోనే తమ స్వప్రములు భగ్నములగుటకు గాంగలరు. వారి నెదుర్కొనగల యాధిక కష్టములే యట్లానరించును. వారుచేయగలగు ప్రజాసేవయు వారికష్టములకు తగినదిగా నుండవలెనని ప్రకటన నుడుపుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పాలకొల్లులో లాయలిస్టుల సభ

పాలకొల్లు జూలై 7:—పాలకొల్లు లాయలిస్టుల (రాజభక్తిగలవారు) సభయొకటి శేడు ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు మునిసిపల్ హాలులో జరిగినది. సర్పాపురం, సబ్ కలెక్టరుగారి రధ్యక్షతవహించిరి. 15 మంది గల ఉపసభ్యులొకటి నియమింపబడినది. దానికి శ్రీయుతులు పోలికెట్టి వీరాస్వామిగారు అధ్యక్షులుగను బొల్లా వెంకటసుబ్బారావుగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను, మోదర్ర వెంకటసుబ్బారావుగారు కార్యదర్శిగాను నియమింపబడిరి. శాసనోల్లంఘనమును నిరసించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడెను. శాసనసభ్యులైన పద్మకులపై స్వపరిపాలనను గావించునని కూడ తీర్మానింపబడెను. (స్వ. వి. తంతి)

జాతీయ పతాకము—కల్యాణి ఆంధ్రులు

ఈనగర రాంధ్రజనసంఘ కార్యాలయముపై జాతీయ పతాకమును నెలకొల్పుటగాను యీనగరరాంధ్రులును, తదితరులును 4-7-1930 తేదీనకు కుక్రవారము ఉదయము 9 గంటలకు సమావేశమైరి. జాతీయగీతములతో శ్రీయుతులు పాయలవేసుల వెంకటసుబ్బారావుగారు (గ్రంథాలయ కార్యదర్శి) జాతీయపతాకాధీనముగా గావించుచు, పతాకము యొక్క ప్రాముఖ్యతను సభికుల కెరింగించి యీపతాకము యొక్క గౌరవమును కాపాడుటకై ప్రాణములైన ఆర్పించుటకు సిద్ధముగా యుండవలెనని నడిపిరి. తరువాత సభ్యులందరు నిలుచుని పతాకమునకు వందన మొనర్పిరి. ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను త్వరలో సంగ్రహింపవలెనని భగత్సార్థులతోను జాతీయగీతములతోను నాటి కార్యక్రమము ముగింపబడెను. (జవితేభరి)

పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సు

పశ్చిమ బెంగాల్ లిబరల్ సంఘమువారి ప్రకటన

బొంబాయి, జూలై ౭:—పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సును గూర్చి పశ్చిమ బెంగాల్ జాతీయ లిబరల్ సంఘ కార్యనిర్వాహక కమిటీ వారి క్రిందిప్రకటనను గావించియున్నాడు:— “బొంబాయి రాజధానికి పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సును వర్తింపజేయుటవలన, ఆ ఆర్డినెన్సును అనులలో పెట్టిన విధములను, పిక్టెటింగు చక్కబడుటకు మార్గ, ప్రజల కోపము మరింత హెచ్చినది. పోలీసులు పిక్టెటుచేయువారిలో జోక్యము కలుగజేసికొనుండుక పోయినచో, వైలవేలియిడ్ లా కం పెట్టవద్ద గానయిన. వివాదదృశ్యములు గనుపడకపోయేవి. అచట చేసిన గుంపులను పోలీసులు లాఠీలతో కొట్టుట ప్రజలలో చాల అసంతృప్తి గలిగించినది. ప్రజలు చెదరిపోవుచున్న పోలీసులు వారిని తరిమిరిని బహిరంగముగా నుడువబడియున్నది. కొందరికి తీవ్రముగా గాయములు తగిలినవి. ఆ ప్రాంతము నందలి దుకాణములు మొదలగు స్థలములకు పోలీసులు వెళ్లి, లోపల నుండి వారియెడల మోటుగా సంఘరించిరి, వ్యక్తుల శేర్లతో కూడా వ్యవస్థగా ప్రకటించబడియున్నది. ప్రజలను సంతుష్టిపరచగల దర్శాప్రేమయు నీ విషయమును గూర్చి గావించుటలేదు. పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సులో గల పదములకు విపరీతార్థమును గల్గించి, పిక్టెటు చేయువారిని అరెస్టుచేసి రిని కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి యభిప్రాయమే యున్నది. పిక్టెటు చేయుటకు సంకల్పించినవనిన దుకాణమువద్దకురాగానే యాతని నెరెస్టుచేయుట తరచుసంభవించుచున్నది నుడువబడుచున్నది. పిక్టెటింగు ఆర్డినెన్సుప్రకారము, కేవలము పిక్టెటుచేయుటయే అపరాధముగా నేరదు. ఈ ఆర్డినెన్సునుగూర్చి రాజప్రతినిధి గావించియుండిన ప్రకటనలో, శాంతియుతముగా పిక్టెటింగుచేయుట కభ్యంతరము లేదనియు, ప్రజలపై పిక్టెటు చేయువారు దౌర్జన్యమును గావించుటనే యడ్డదలచిరినియు నుడువబడియున్నది. ఆర్డినెన్సులో ‘మాలెప్రెస్’ (దౌర్జన్యవర్తనము) యనుపదమును కర్తనిర్వచనము గావించబడెను. ఈ నిర్వచనము ప్రకారము, ఏమనిపించినా, యాతనికి చేయుటకు హక్కుగల పనిని చేయుటకుండుటయు చేయుటకై యాతనికి అడ్డువచ్చుటయు, ఆతనిపై బలప్రయోగ మొనరించుటయు, ఆతనిని చెదరించుటయు జరిగినచో నది ‘మాలెప్రెస్’ (దౌర్జన్యవర్తనము) అనబడును. ఇట్లులే వ్యాఖ్యియుండు స్థలమువద్దగాని, తక్కువీపమున గాని నేర యువనూ పచారీ చేయుచున్నను, ఆవ్యక్తిని సహ వెన్నంటి తిరుగుచున్నను, ఆతని యాస్తి దాకిరను నది దౌర్జన్య వర్తనము క్రిందనే పరిగణింపబడును.

కాంగ్రెసు వారింట్లోన్ననో దుకాణములో వస్తువులను కొనదలచిన వారి నడ్డదలచుట లేదు; వారిపై బలప్రయోగమును కూడ నొనరించుట లేదు. వారిని చెదరించుటయు లేదు. వారి ఆస్తిని లాభదాయకము. వారిని సహ వెన్నంటి తిరుగుచుండుటయు లేదు. కొనువారల బలవద్ద పచారీచేయుచుండుట లేదు. కావున కొనేవ్యక్తి యెచ్చట నుండున్నాడో యచట పచారీచేయుచున్నందులకే, పిక్టెటుచేయు వారు నేర మొనరించుటలు భావింపబడు చుండవలెను. దుకాణ మేయింట్లోనయితే పెట్టబడియున్ననో నాయెట్లో కొనేవ్యక్తి యుండునని నుడువబడవచ్చును. పిక్టెటుచేయువా డాయెట్లో ముందర పచారీచేయుచున్నాడని చెప్పవచ్చును. కాని, పూర్వాపరసందర్భములను బట్టి చూచినట్లయిన, ఆర్డినెన్సులోని మాటల కి యర్థము నొసగుటకు వీలులేదు.

పిక్టెటరుకు విధింపబడుచున్న శిక్షలు విపరీతముగా నున్నవని కార్యనిర్వాహక కమిటీవారి భిప్రాయపడుచున్నారు. కొంతకాలమునుండియు అందరికిని 4 నెలల కఠిన శిక్షయే విధింపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి మెయిలు ఆలస్యముగ చేరుట

మదరాసు, జూలై 7:—భోకేమూలవద్ద కుంభస్థితి, బొంబాయినుండి వచ్చు మెయిలుబండియు, ఇతర రైలుబాడ్లును పూనావద్ద చాలనేపు నిలిచిపోవలసివచ్చెను, అందుచే బొంబాయిమెయిలు లీదినమున 8 గంటలు ఆలస్యముగ వచ్చెను.

మిర్జాపేటలో అగ్నిప్రమాదము

మదరాసు, జూలై 7:—నిన్నటిదినమున, మిర్జాపేట యందు, ఒక నూనూపుడియని ఇంటికి నిప్పుఅంటుకొని త్వరితముగ నితరగృహములకుగూడ వ్యాపించి చాలవస్త్రము గలుగజేసెను. మొత్తముమీద 17 గుడిసెలు పూర్తిగా పరశురామ ప్రీతియయ్యెను. మోటారుబండినుండు, ఒకకొట్టమునకుగూడ నిప్పు అంటుకొనెను. కొంతసేపటికి అగ్ని చల్లార్చుయంత్రములువచ్చి, అగ్నిని చల్లార్చెను. ఈ అగ్నిప్రమాదమునకు కారణ మింకను తెలియరాలేదు.

వి. జె. పటేలుగారు చెన్నపురికి రానుండుట

ఈనెల 10 వ తేదీని బొంబాయినుండి బయలుదేర దలచుట

బొంబాయి, జూలై 7:—ఇండియను అసెంబ్లీకి ప్రెసిడెంటుగానుండి నిర్వంధవిధానమును నిరసించుచు ప్రెసిడెంటు పదవికి రాజీనామా నిచ్చినవారగు పటేలుగారు చెన్నపురికి పోవలసిన భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు పెనువరు అల్లరులనుగూర్చి విచారణచేయుటకు నియమించిన సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగు వికలబాయి (వి. జె.) పటేలుగారు యీనెల 10 వ తేదీ గురువారమునాడు చెన్నపురికి బొంబాయి నుండి బయలుదేరి చెన్నపురి వచ్చెదరు.

పెనువరు అల్లరులనుగూర్చి విచారణ చేయుటకు పటేలుగారి అధ్యక్షతక్రింద నియమింపబడిన కాంగ్రెసు విచారణ సంఘమువారి నివేదిక యీనెల 15 వ తేదీకి పిమ్మట ప్రకటింపబడునని తెలియుచున్నది. ఇందులో చదువదగిన విషయములు మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నవిగాన అందఱును దీనికొని చదువగలగుటకు వీలగుటలు దీనికి వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే యేర్పగవలెన.

పశురోగము-కిళ్ళ వాతము (యేజల్ల శ్రీరాములు చౌదరిగారు)

కెటరీనరీ ఆయుర్వేద వైద్యభూషణ

పశువులు చలిగాలికి గురియగుటవలన, చెమ్మకేలలయందు తిరుగుటవలన, ఎక్కువగా మురికిగానుండు రొచ్చులో కట్టికేయుటవలన, ఎండవనలకు తడియుటవలన, వేళకు సరియైన ఆహారము తినకపోవుటవలన, మూత్రమునుండ వెలువడు యూరిక్ ఆమ్లము అధికముగ వెలువడు చుండుటవలన, ఈ వీధైన వ్యాధిచే బాధపడుచున్న పుడు చలిగాలిలో కట్టికేయుట వలన ఈ వ్యాధి కలుగుచున్నది. లేక పశువులకును మధ్యకాలములో నున్న పశువులకును ఈవ్యాధి రావచ్చును.

లక్షణములు
ఈ వ్యాధి సామాన్యముగా జ్వరముతో ఆకస్మాత్తుగా రావచ్చును. వాతమున్న కీరభాగము లన్నియు వేడిగానుండి వారును. పశువు కుంటునడచుచుండును. ఆకలి తగ్గును. చురుకుదనముపోయి మందమతిగా నుండును. నడచుటకేమాత్రము యిష్టముండదు. ఈ వ్యాధికి సామాన్యముగా కీలు కీలుగర్గర వాచును. ఆ వాపు ఒక కీలునుంచి మరియొక కీలుగర్గరకు త్వరగా వ్యాపింపవచ్చును. ఈ వాపులు నడచినందువలన ఎక్కువవరుండును. పులుసువాసనగల చెమట పట్టి చిన్న చిన్న పొక్కులకూడ కీళ్ళగర్గర లేచును. ఈ పొక్కులవలన ఆహార మేమియులేదు.

ఈ వ్యాధి దీర్ఘమైన యెడల పశువునకు జ్వర ముండదు. కాని పశువు చాలకాలము జీవించును. ఈవ్యాధి త్వరగా నెమ్మది కాదు. సాధారణముగా కీరమంతయు వారును. కాని వాతములో నండే గుణములు వేడిగ గట్టిగ నుండును. వాపు అన్ని భాగములకు విచ్చుచుగాని కీళ్ళగర్గర నుండుటచే కుంటుడి యగును. ఈ వాపు ఒక కాలనుంచి మరియొక కాలనకు తరచుగా సోకును. ఈ వ్యాధి ఆత్మలకు ఆహారమునుండిన యెడల దూడలకు కూడ సాంప్రదాయముకూలముగా రావచ్చును.

హెచ్చరిక
ఈ వ్యాధిగల పశువుతో పనిచేయించరాదు. అతినిస్తారముగా మేపరాదు. వైద్యప్రతినిధులుగాని గోరింటాకుగాని తెచ్చి ఆ వాపువీడ జేసికట్టినచో వాపుబాధ తగ్గిపోవును. ఇంకను వాపులన్న భాగములకు వేడివాపులు తీయుటవలెనది. పచ్చిగడ్డి నూకలజావ పెట్టవలెను. ఈ వ్యాధిగల పశువును తడిలేని ప్రదేశము నందుంచవలెను.

చికిత్స—ఆరంభములో
కొరి - 4 తు వాము-6 తు, ఆమదము-సవాసేరు 80 గులులు కలిపి త్రొగించవలెను.

మరునాడుదయము 8 గంటలకు నల్ల ఉమ్మెత్తాకు రసము ఆరసేరు నల్లమందు-పావుతులము పసపాడి-పావుతులము కలిపి త్రొగించవలెను.

నల్ల ఉమ్మెత్తాకు, దొరకనియెడల కొట్టువస్త్రము-10 తు ఆవాలు-12 తు, వాయలవంగాలు-10 వెల్లుపిపాయలు- ఆర్ధశేరు నవటాకు, మిరియాలు-10 తు గ్రంధిబాడు-15 తు ఆల్పము ఆరసేరు తెచ్చి తక్కి నిమ్మకాయంత ఉండలచేసి ప్రతిదినము ఉదయ సాయంకాలము లందు ఒక్కొక్క ఉండవంతున మందు వచ్చువరకు పెట్టవలెను. మారి నీరు త్రొగించవలెను.

కీళ్ళ నొప్పులకు
కర్పూరతైలముగాని- కినిమెంట్తైలముగాని అరకుగాని పప్పు నున్ను కలిపి రాయవలెను.

జాబులు

పోతునూరు-తప్పిపోయిన బాలుడు

మా గ్రామం 80-8-30 పంలి తారీఖున సాయంత్రం 5 గంటలకు ఒక ముగిసిపోయిన బాలుడు. వచ్చినాడు అతనికి నుమారు 16, 17 సంవత్సరముల వయస్సు ఉన్నది. అతనికి తలమీద 8 అంగుళముల వెడల్పు గల మచ్చ ఒకటి గలదు. పిల్లవాడు ఊడనడచాడట. ఈ గ్రామంలో ఈ కుర్రవానిని 5, 6 కోజాలవరకు అప్రచేసినది. ఈ కుర్రవాడితంబు బంధువులు గాని సరితరులు గాని ఎవరైన ఉన్నచో వచ్చి తీసుకొని వెళ్లవచ్చు.

కొమ్మారెడ్డి నరసింహారావు,

పోతునూరు, పిల్లూరు తాలూకా, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

అల్లూరు తిమ్మబాబుల మహాజనసభ

ఈ మహాజనసభ ఆగస్టు 8, 9 తారీఖులందు నాగపూరునగరమున జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈ మహాజనసభ డాక్టరు ఆంజెద్దూరుగారు అధ్యక్షత వహింతురు. నిమ్మబాబుల అభివృద్ధికొరకు చేయవలసిన కృషిని గానమును గూర్చియే గాక, కొండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు, సైనుకవిమను రిపోర్టు, నిమ్మబాబుల ప్రాతినిధ్యము, ప్రభుత్వనిర్మాణములో నిమ్మబాబుల కుండవలసిన పాత్రలు మొదలగు ప్రాముఖ్యముగ విషయములు చర్చనీయాంశములై యున్నవి. దేశము ప్రస్తుతమున్న పరిస్థితులలో, వనశాంతియొక్క హక్కులను గమనింపజేయవలసిన బాధ్యత మనముందే యున్నది. కాన, మనశాంతియొక్క విశ్వర్యాభివృద్ధియొక్క ప్రతివారును యీ మహాజనసభకు విచ్చేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ మహాజనసభలో పాటు, రావుసాహెబు రామచంద్ర బి. ఏ., యల్. యల్. బి. ఆహ్వాకిలు, యమ్.యల్.సి.గారి అధ్యక్షతక్రింద, సాంఘికమహాసభయును, రావుసాహెబు వి.వి. మునిస్వామిస్వామి యమ్.యల్.సి. గారి అధ్యక్షతక్రింద విద్యా మహాసభయు, యమ్. బి. మల్లిక్, యమ్. ఏ. బి. యల్. ఆహ్వాకిలు, యమ్. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతక్రింద యువ జనమహాసభయు, శ్రీమతి గుణబాయి గజేశ్వరగారి ఆధ్వర్యతక్రింద మహిళామహాసభయు, 20 గ నున్నవి.

ఈ మహాసభకు విచ్చేయదలచిన ప్రతిభలు, యీ నెల 20 వ తారీఖున నాకు తెలియజేయ ప్రార్థించు. ఉపపాదించదలచిన తీర్మానములనుగూడ పంపగోరెద.

ఆంధ్రదేశములోని ప్రతితాలూకానుండియు ప్రతినిధులు యీ మహాజనసభకు విచ్చేసి, మహాజనసభ జయప్రదముగ కొనసాగునట్లు చేయుమని నా ప్రార్థన.

నరాల శెట్టి దేవేంద్రుడు, అధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆదియాంధ్రసంఘము అండు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ఆదియాంధ్రసంఘము, నీలూరు. 5-7-30.

నెల్లూరుజిల్లా ఆది ఆంధ్ర ఉద్ధరణసంఘము-నెల్లూరు

ఈనెల 2-వ తేదీ, మాసంభూకార్యదర్శి, నెల్లూరు తాలూకా ముత్తుకూరు గ్రామమునకు వెళ్లి, ఆది ఆంధ్రులు దరఖాస్తులు పెట్టెయిండు చిన్నచెలుపు అను ప్రదేశమును తనిఖీ చేసెను. గ్రామముందలి కొండలు పెద్దమునుష్యులను, మ-రా-రా-శ్రీ శేషరెడ్డి శేషరెడ్డిగారు, ఈమారు రామచంద్రారెడ్డిగారు మొదలవారిని సంప్రదించి, ఆది ఆంధ్రోద్యమమునకు సహాయపడగోరగా, వారును సమ్మతించిరి. దీప్తి తహసీలుదారుగారు, మ-రా-రా-శ్రీ శేషయ్యపంతులుగారు, ఆది ఆంధ్రోద్యమమున మిక్కిలి ఆదరణమాపుచు, నిమ్మబాబులధర్మకు సహాయపడెదమనిరి.

సాయంకాలము 4 గంటలకు, ఆది ఆంధ్రపాఠశాల సభ జరిగెను. శ్రీయుత శేషరెడ్డి శేషరెడ్డిగారు సభకు దయచేసిరి. ఇంతకు పూర్వము 5 గంటలకు ఆది ఆంధ్రపాఠశాలలో వేల్ల నీలవరపు సభకు నుమారు 200 స్త్రీలు, పురుషులు హాజరైరి.

త్రాగుడు నిషేధమునుగూర్చియు, అత్యవసరముగా తమ బిడ్డలకు విద్య సేర్పరచెననియు, సహచారములను అభ్యసించవలెననియు నుమారు ఘంటసేపు ఉపన్యసించెను.

సభాసంతరము, కార్యదర్శి ఆది ఆంధ్రసంఘమును సాపించెను. మ-రా-రా-శ్రీ మన్ని పాలయ్య, అధ్యక్షుడుగనె, మన్ని రామయ్య కార్యదర్శిగను, మన్ని వెంకటసుబ్బయ్య, ముడి రామయ్య, రాయలవెంకటేశు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. వీరు మద్యపానమును, గొడ్డపాంసమును శంభూర్ణముగ నిషేధించెదమని ప్రమాణము చేసిరి.

శ్రీ నారాయణమూర్తి వీరికి తోడ్పడుక.

అన్నదాత ఆదినారాయణయ్య,

బి. ఎ. బి. యల్.

అతిమేలైన భూభాగములను ముగియించుటకు సుప్రసిద్ధమైనది. 1898 ఏకంస్ చిట్టాచాన్ అండు సన్సు నీమక మలములు వగల వర్తకులు 112, 118 వై నాబబారు రోడ్ ముదాను.

యలమంచిలి-పొరపాటు

ఆంధ్ర దినపత్రిక 2-7-1930 తేదీలో దివిల సత్యాగ్రహాల ఎరెస్టు క్రిందను మంలి భావనారాయణ ఆంధ్రావలీ సమాజము యలమంచిలియని పొరపాటున వ్రాయబడినది. ఆంధ్రావలీ సమాజము కేవలం మతపాట్యభావ సాంఘికాదులలోనే గాని రాజకీయమైన ఆంధ్రావలీ సమాజమున కేవిచ్చేయ సరిబంధం లేదని పాతక జను లూహించుటక.

మంలి భావనారాయణ,

నుమారు 500 మందిని దేశవస్త్రములను నిషేధించుట

50 మంది పంచముల ఖరారు

విశాఖపట్టణం జిల్లా, వీరవల్లి తా. "మానిషిపల్లి ఆగ్రహారంలో" ముక్త్యం పార్వతీశం గారు నివాసము చేయుచున్నారు. ఆయన నుమారు 8, 9 సంవత్సరముల క్రిందటనే విదేశవస్త్రములను నిషేధించెను. కాని తానొక్కరు నిషేధించిన చాలదని తమ బంధుమిత్రపరీవారములచేతకూడ చేయించవలెనని యుండి ఒకానొకదినమున ఆనగా 10 దినముల క్రిందట తమ గ్రామములో ఎవరైన ననక జాతి పురుష స్త్రీ శేష ము లేక విదేశ వస్త్రములను ధరించి యుండినవారితో వారి వస్త్రములను అగ్ని ప్రవేశముగావించి వారందరిచే అటుపైని స్వదేశములను తప్ప మరీ విదేశములను కట్టుమని ప్రయాణముచేయించెను. అంతకుండి ఒకేసారి నిషేధించుటచే స్వదేశవస్త్రములు దొరకుట మహా దుర్ఘటమాయెను. ఇదంతను పార్వతీశం గారు మాచి తాను స్వయముగ ప్రతీతిపించి బట్టలునేయించి వైచారందరకు ఇతరులకు తాను వస్త్రములను సప్లయచేయుమనెను. ఈ వ్యాపారము చేయుటచేత ఈయన నుమారు దినమునకు 100 మందికి కూలీచ్చి పోషించుచుండెను.

ఏకకాలముందే 50 మంది పంచములు తాముగాను మాంసభక్షణ, కల్లుమొదలగు మత్తుపదార్థములను నిషేధించిరి. ఇటుపైని పంచములుగాని పైని ఖరారు చేసినవారుగాని తమఖరారు వ్యర్థపరచినయెడల వెంటనే 50 రూ॥ జరిమానా ఇచ్చుటకు మరీకొందరు పెద్దననుష్యుల యెదుట ఖరారుచేసిరి.

గణేశ్వరరావు, అనకాపల్లి.

మంగళగిరిలో కో-ఆపరేటివ్ మీటింగు జరుగుట

మంగళగిరిలో నిన్నటిదినమున (5-7-30) మంగళగిరి యూనియన్ కో-ఆపరేటివ్ మ-రా-రా-శ్రీ కో-సారి కో-అయ్యగారి ప్రోత్సాహమునకు కో-ఆపరేటివ్ మీటింగు అతివైభవముతో జరిగినదని చెప్పుటకు సేను ఎంతయు సరి సరియవున్నాను. చీరాలవాస్తవ్యులకు మ-రా-రా-శ్రీ రావుల గుబ్బారావుపంతులుగారు యీ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిరి. మ-రా-రా-శ్రీ గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుదొరవారునూ, యీజిల్లా పోలీసు నూపరిం పెండెంటు దొరవారునూ, యీజిల్లా జకో డిప్యూటీ కలెక్టరుదారునూ, తాలూకా తహసీలుదారు నూనూ, తనాలితాలూకా తహసీలుదారువారునూ, మంగళగిరి డిప్యూటీ తహసీలుదారువారునూ, మంగళగిరిడివిజ్జాలోని మనసబు, కరణములు వగైరా గవర్న మెంటు ఉద్యోగియు లందరూ, యీసభకు విచ్చేసిరి. సభాప్రారంభముందున శ్రీ కలెక్టరు దొరవారు మొదలగు కొందరికి అల్పాహారము లొసంగబడినది. అనంతరము గుంటూరుమండల గౌడసంఘము వారి తరపున శ్రీ కో-అయ్యగారింట్ల శ్రీ కలెక్టరుదొరవారికి స్వాగతప్రము సమర్పింపబడినది. తదనంతరము రిపైర్ట్ చేసిన మాస్టరు శ్రీమంట్ల టి. రంగారావుగారివలన మంగళగిరిడివిజ్జాలో నున్న బ్రాహ్మణ, విశ్వబ్రాహ్మణ, వైశ్య, కమ్యూ, రెడ్డి, తెలగ, పద్మసాని, మహమ్మదీయసంఘములవారి తరపున స్వాగతప్రము శ్రీ దొరవారికి సమర్పించిరి.

శ్రీయుతులు గాదె సింహాచలం గారు పాలవల్లి రామ మూర్తిగారు గుంటూరుజిల్లాకోర్టువీలు దేవరగారు గాంధీమతము ఖండనచేయుచు గవర్న మెంటుపరీపాలనవలన ప్రజలకు కలిగిన సౌకర్యములను గూర్చియు, మహమ్మదీయ ప్రభుత్వమువలన పూర్వముకలిగిన కష్టములనుగూర్చియు సభికులను రంజింపచేయు నట్లుగా గంభీరపన్థ్యాసములను యిచ్చిరి. మంగళగిరిలో శ్రీమంట్ల కోర్టు వల్లెగారును మహారాజశ్రీ పరిమి రామచంద్రారావు గారు ఆసక్తితో ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువల్ల ప్రజలకు కలిగిన సుఖములనుగూర్చి పద్యములు చెడిరి. ఇదియునుగాక ప్రభుత్వమువలన మనకుకలిగిన సుఖములను ఉపన్యసించుచు వారి ప్రభుత్వ క్రింద వెల్లడింపచేసిరి. శ్రీయుతులు యమ్. జగన్నాథ రావుపంతులుగారుకూడ కొన్ని పద్యపూర్వముగా ఉపన్యసించిరి. తరువాత శ్రీ కలెక్టరుదొరవారు వారి ప్రభుత్వమువలన ప్రజలకుకలిగిన లాభములను ఆంగ్లేయభావలో ఉపన్యసించిరి. తరువాత అధ్యక్షులు వైవిధ్యముగానే ఉపన్యసించిరి. సభ జయ ప్రదముగా జరుగుటకు శ్రీకో-అయ్యగారు కోరణభూతులు.

పెద్దాపురం

జూలై 5:—ఈరోజు సాయంకాలం 5 గంటలకు పెద్దాపురం గాంధీచౌకులో ఒక గొప్పబహిరంగసభ నిర్వహించబడినది. పెద్దాపురం గాంధీచౌకులో అధిపత్యమున జరిగెను. శ్రీయుత వెలికాని రామారావుగారు, ఖడ్గరు కట్టవలసినదనిన్ని విదేశవస్త్ర బహిరంగము చేయవలసినదనిన్ని మొదలగు సంగతులతో ప్రతి దేశాభిమానిన్ని ప్రమాణపత్రము వ్రాసి కాంగ్రెసుకుమిటి శక్ర టరీగారికి పంపించవలసినదనిన్ని, రామచంద్రపురంసభలలో ప్రయోగించిన లాజీప్రయోగములను గురించిన్ని మొదలగు సంగతులు విపులముగా ఉపన్యసించియున్నారు. తరువాత పార్లమెంటు సభ్యులైన టోడ్డపల్లి ఖడ్గరు కట్టవలసినదనిన్ని మొదలగు సంగతులు ఉపన్యసించియున్నారు. తరువాత రాజమండ్రి కాపురములు స్వాధీనములు పెద్దాడ నుండరశివరావుగారి కుమార్తె పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మ బి. ఏ. గారు గంభీరపన్థ్యా సముచ్చయియున్నారు. తరువాత ఆగ్రాసాధిపతి శ్రీయుత నిర్వహించబడిన పెద్దాపురం అంత్య ఉపన్యాసముతో సభ జయప్రదముగా అంతిమముగా ముగింపబడినది.

(ఒక విశేషం)

తప్పిపోయెను

పెద్దాపురం కాపురముల పాణిగిపల్లి భోగరాజుగారి రెండవకుమారుడు 15 సంవత్సరముల వయస్సుగల బాలుడు వెంకటాచలపతి అనునతను తప్పిపోయినాడు. ఎవరికైనను కనుపించినచో సరు పై ఆసామీ పాణిగిపల్లి భోగరాజుగారు పెద్దాపురంకు తెలియపర్చగోరెను.

పెద్దాపురం.

పాణిగిపల్లి భోగరాజు

కన్యించుటలేదు

నాగమారుడు నుమారు 12 పంలి వయస్సుగల, బక్కపల్లిని చామనచాయ గలవాడును, పొట్టివాడును, మాగ్రామము గతనెల 18 వ తేదీన వదలి చల్లపల్లికి తనకు కావలసిన పుస్తకములు కొనుక్కొనవలయునని వెళ్లి నాడు. ఆరోజులగాయరు యంతివరకును మాపిలవాడు మాగ్రామమునకుగాని, నాకు కావలసిన బంధుకోటిగల గ్రామములకుగాని వచ్చియుండలేదు. నాకుమార్తెలనద్దరు వల్లి నాడనితలచి పూరకుంటిని, ఇప్పుడు నూలుపెట్టి వారుగాన, పిల్లవానిసంగతి విచారించగా, యంతివరకును ఆచోకి చిక్కలేదు. పిల్లవానికి ఉపనయనముకూడా అయినది. గత సంవత్సరము చల్లపల్లిలోనన్న సెకండిరీ మూలలో ఫస్ట్ ఫారము చదివినాడు. పిల్లవాని పేరు లక్ష్మీకాంతరావు. ఈపిల్లవానిని గుఱించి ఎవరికైనను తెలియజేసిన నాకు వ్రాయించ ప్రార్థించుచున్నాను.

దాలిపర్తి శివరామయ్య,

కరణం, దాలిపర్తి, చల్లపల్లి పోస్టు-కృష్ణాజిల్లా.

జెయిలుమార్పులు

(స్వకీయవిశేషం)

మకాం అనకాపల్లి, జూలై 5:—నేటి ఉదయము ప్యాసెంజరులో నాపడా ఉత్సాహిలదాడినందర్భమున క్షింపబడిన ఈ క్రిందివారిని బరంపురము జైలునుండి రాజమండ్రి జెయిలుకు మార్చి తీసికొనివెళ్లిరి. శ్రీయుతులు 1 వి. విశ్వ నాధరావు 2 కె. జగన్నాథరావు 3 ఎమ్. కామేశ్వరరావు, 4 వి. చిదంబరశాస్త్రి, 5 జె. కృష్ణమూర్తి, 6 వి. కృష్ణ మూర్తి, 7 ఎల్. ఎల్. నరసింగరావు, 8 వి. వి. నరసింగరావు 9 ఎ. ఆప్పల నరసయ్య, 10 వి. ఈశ్వరుడు, 11 ఎల్. అప్పారావు, 12 డి. సీతారామయ్య 13 కె. కామేశ్వరరావు 14 జె. శ్రీరామ్ గార్లు. వీరందరును 6 నెలలు కఠినశ్రమ విధింపబడిన సీ తరగతివారు. మొన్నటిదినము విశాఖపట్టణములో క్షింపబడిన శ్రీయుత విన్నకోట జగన్నాధ గుప్తగారిని గంజాములో నిర్బంధింపబడిన శ్రీయుత పోకల సత్యనారాయణగారిని మరియు యర్రవరము బరంపురము జెయిలునుండి రాజమండ్రి తీసికొనిపోయిరి.

బరంపురము జెయిలులో

విశాఖపట్టణములో నిర్బంధింపబడి కొందరికి సిక్స్ నెప్పుటచే వారికి భోజనము సరిపడక బంకవిశేషములు సంభవించెనని యువారు వైద్యాలయములో నున్నారనియు తెలియచున్నది.

పంచముల దేవాలయప్రవేశము తగవు

కోయంబట్టూరు చేరువను గంగనెల్లూరు గ్రామమున బ్రాహ్మణుల వీధిలోనున్న దేవాలయమునందు ఆదిద్రావిడుల ప్రవేశమునకువీధింప జరిగిన తగవులో శుక్రవారముగాడు 5 గురు ఉత్తమబాలివారికి 15 గురు ఆదిద్రావిడులకును చిట్టలు తగిలినందున అప్పటిలో చేరి.

(అ. తా.)

ధర్మవరము తాలూకావార్తలు

ప్రజాసంఘీభావము

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూలై 4:—ఈతాలూకాలో, కలరా ప్రతిగ్రామమును బ్రవేశించుచున్నది. జానపదు లీయంటురోగమునుండి తప్పించుకొనుటకై సంఘీభవించి కలరాకుండు గ్రామముల పట్టి వచ్చువారి నెవరుగాని తమగ్రామములలో బ్రవేశింప వద్దనుట కట్టుబాటు లొనర్చియున్నారు. ప్రతిగ్రామము యొక్క ముందటిభాగమున నొకకావలివాడగుండును. అతడు ధయాదాశీగ్యములు యుక్తాయుక్తములు పెద్దపిన్నయును తార తమ్యము నెలుంగనిమోతముగా నుండి “పిడుగునకు బియ్యమునకు నొకేమంత్ర”మన్నట్లు పచ్చువాని నిర్దాక్షిణ్యముగ నివారింప చుండును. కడకు గ్రామాధికారులు ప్రభుత్వోద్యోగులగుండు నితనివారికి బడకతప్పదు. గ్రామస్థుల ప్రజలలో బీదలగువారి తరగ్రామములకు జోయి కూలిచేసికొని పొట్ట నింపుకొనుట కను, కరణము రెడ్డి మొదలగు గ్రామోద్యోగులు ప్రభుత్వ కార్యములు నిర్వహించుకొనుటకు గూడ దుఱుమగా నాటంకము గల్గుచుండును. పేదవారి తరగ్రామములకు జోయి కూలి చేసికొనవచ్చు పొట్టనిండును. ఉద్యోగులు తమధర్మము నెఱవేర్చుకొని పైవారిపొట్టలను తప్పకు. ఇక కలరాగ్రామముల నుండి భీతిచే నితరగ్రామములకు వచ్చువారి కడగండ్లదేవుని కెఱుక. ఎట్లన, గ్రామములోనికి బ్రవేశింప నీయరు. ఇతరులు గాక గ్రామస్థులలో నెవరుగాని యట్టివారి కన్నముగూడ దీసికొనిపోయి పెట్టెరారు. కడకు ఆగంతకులకు సహాయముగా వారికడగూడ న్యాయండుగూడదు. పోనిండు? ఇట్టి నిబంధన లేర్పరచినవారు తనసహకార్యముల చేమన గావించురా యనిన నదియు నున్న. ప్రాణభీతితో బారివచ్చినవారు దిక్కులేక నిలువనీడలేక పలుకువోడులేక తిన దిండిలేక యేబయలునో యేపాడుగుడి నెలలోనో యూరివారియై తురు వెనుకటగు గిజ గిజలాడవలసినదే. కొన్ని గ్రామములవారు మాడు దినములైన తరువాత మాకు ప్రవేశింప నిత్తురు. మఱికొన్ని గ్రామములలో నిప్పుడప్పుడని దినములకొని జరుపుచు, నొకతూరి 5 దినములని మఱొకతూరి 7 దినములని మఱొకతూరి యెప్పుడుగాని యాత్మలోనికి యిత్తులెవ్వరు రాకూడదని యుత్తరువులు చేయుచుండును. ఇట్టి గ్రామములలో చిన్న, పెద్ద, ప్రజ, నాయకుడు అను భేదము లేదు. ప్రతియొక్కడు నాయకుడే. అందఱు సుత్తువు లొసంపనారే. గ్రామము లేవో యొకరితిగ గట్టుదిట్టము లేర్పఱుకొని యొకమత్యముతో నుండుట సంకల్పింపదగినదేకాని యదేసందశకొని యూరివారందరు నసహాయులై వచ్చిన యితర గ్రామస్థుల నిష్ఠము వచ్చినరీతిగఁ జిక్కుల పెట్టుట దుర్భరముగా నున్నది. ఇంతకట్టుదిట్టములన్న “పారిశుద్ధ్యము” కాచిననీటినిద్రాగుట రాత్రులలో మేల్కొనవలండుట కలరాయన్న గ్రామములనుండి యేగువులను గాని తెప్పింప వుండుట, అను సాంక్రామికరోగనివారణోపాయముల మాత్రమేమియు గమనించినట్లు లేదు. కొన్ని గ్రామములవా రూరి చుట్టు ముండ్లకంచెలను వేసియున్నారు.

కలరా

ధర్మవరములోఁ బ్రజలు చాలమంది యూరు విడిచి యుండుటచేత గొంతమాత్రము తగ్గుచున్నట్లు కన్పడుచున్నది. కాని కుంటిపల్లి, బడన్నపల్లె, తలమర్ల, నేనుద్దెల, కులుకూడ, చిన్నూరు, ఘంటాపురము, మొదలగు గ్రామములలోఁ బ్రవేశించినట్లు తెలియుచున్నది.

చుట్టల బహిష్కారము

కుంటిపల్లి గ్రామస్థులు చుట్టలను ద్రాగఁగూడదనియుఁ దమ యూరిలోని వర్తకులగూడ కాని నమ్మఁగూడదనియుఁ దీర్మానించుకొని యున్నారు. అందుచేత వర్తకులు తాము తెప్పించిన చుట్టల కన్నిటి నితరగ్రామములకుఁ బంపివేయు చున్నారు. మఱియు గ్రామస్థులు కలుద్రాగువారి కేరూపము గను నప్పు లిచ్చుట లేదనియుఁ దీర్మానించుకొన్నారు.

కలెక్టరుకు మనవి

నాగసముద్ర గ్రామస్థులు తమయూరి చెఱువునకు వచ్చు కట్టుగాలులలో, దెబ్బపోయిన భాగమును సరిచేయింప వలె నని జిల్లాకలెక్టరుగారికి మనవిప్రశ్నమును బంపికొని యున్నారు. దాదాపు పదియేండ్లనుండి యీ కట్టుగాలుల తెగ చెఱువునకు నీరులేక గ్రామము క్షీణించుచున్నను, అధికారు లీమంశమును బహిష్కరింపకున్నారు. ఈతూరి యైన నధికారు లనుగ్రహింతురేమో చూడవలయును.

కాలసిరి లేకవర్షము

పడగుటిగాడులు విశేషముగ పీచుచున్నవి. పేనుము లపుడోయిపుడో వర్షము గురియుంట్లు తేందలిండుములుగ విజృంభించును గాని నాల్గు చిన్నలను వెడఁజల్లి నిమగ్నములో చూచుచు చున్నవి కర్షకులు తమ చేలఁ జక్కఁబఱచుకొని వర్షమునై యెదురు చూచుచున్నారు.

ప్రాథమికపాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యాయుల దురవస్థ

ఈ తాలూకాబోర్డుకుఁ జేరియున్న ప్రాథమికపాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యాయులు 8, లేక 4 నెలలనుండి జీతములులేక చిక్కు పడుచున్నారు. కొన్ని దినములకింద నొక నెల జీతము మాత్రము వచ్చినట్లు “అలవెన్స్” రూపముగా నిచ్చుచున్న 4 రూపములుగూడఁ దీసివైచి పంపినట్లు తెలియుచున్నది. ఒక కొననుడి మఱియొకకొనకుమార్చుట, దారిబత్తెములు, నెల జీతములు లేకుండుట, అనుదురవస్థల బడుచున్న వైయుపాధ్యాయులమొత్తం లిందు పూర్ణపుకములు మాత్రము గన్పడదు.

డక్కా కుట్రకేసు

డక్కా చేకవను విక్రంభారనందు తదితరవోట్ల ఒకే సారి తంత్రికలు తెగిన కారణమున ఆరెన్సుచేబడిన ఒక యువకుడు చెప్పిన దాని ఫలితముగ 50 యిండ్లు వెదకుట 25 గెరిరి ఆరెన్సుచేయుట జరిగెను. ఇది యొక ప్రత్యేకముగ కుట్రకేసు అగుననియు ప్రత్యేక విచారణ సంఘము నియమం పబనుననియు తెలియిచ్చినది. (ఫ్రీ ప్రె.)

మీరలు కుట్రకేసు

మీరలు కుట్రకేసులో ముద్దాయిలగు పి. స్వామి, ఆర్. ఎస్. నింబుకర్, జోగ్గెకరు, పి. సి. జోషి, మీరా జకరు, ఎమజిడు. జి. అధికారి, సోహనుశిండు జోషి, బ్రాడ్లీ, క్వాకతుకాస్వామి, ఆమోగ్యప్రసాదు, సాచ్. బానిస్సను, ముజఫరు అహమ్మదుగార్లు పదిప్రకటన గావించిరి. అందు మీరలు డిఫెన్సునికి చందాలగోతురు యిదివరకు కొందరు ముద్దాయిలతరపున ప్రకటనగావించబడినవి. తమకు సంబంధించినది, కాదనియు తాము కేంద్ర డిఫెన్సుకవిటీ గత ఫిబ్రవరిలో అంతమొందినప్పటినుండియు ముద్దాయిలు ఎవరియేర్పాటులు చేసుకొనున్నారనియు, ముద్దాయి లందరి తరపున ప్రకటన చేయగోరువారు బి. ఎస్. బ్రాడ్లీకాక ఆఫ్, మీరలుజిల్లా జెయిలునూప రైంటు అని సంపాదననియు చెలిపిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

అమోగ్యప్రసాదుగారు అనారోగ్యముగ నున్నందున జామినాపై నిడుదల చేయులెనని కోరుచు పెట్టిదరఖాస్తును 4 వ తేదిన ఆడిషనుల జడ్జిగారు నిరాకరించిరి. నలయువో వేరొక జెయిలునకు మార్చవచ్చుననిరి. (అ. ప్రె.)

వివిధ సంఘముల రాయబారము

పిపానాన చీఫ్ కమిషనరుగారివద్దకు వివిధ సంఘముల నాయకులు పలువురు 8 వ తేదిన రాయగరము వెడలిరి. సర్ ప్రజలమున్నేనుగానుగూడ ఆచరణండిరి. కరికార్డు రక్షకుల అభివృద్ధికి యీ రానువార మొత్తేని వోడ్డుడగలదు. వారు పిపానానలో గడవిన సంభవములకై విచారము దెల్పుచు, ప్రకమాందోళనమే మంచి పద్ధతియనియు, కాననోల్లంఘనమును నిరశించును, ప్రభుత్వమువారును ప్రజలను అన్యోన్య సహకారముతో పనిజేసినగానిరాష్ట్రాభివృద్ధిచేకరదనియు చెలిపిరి. చీఫ్ కమిషనరు బహులు చెప్పును, రాయబారవర్గమువారి అభిప్రాయములకు మెచ్చుకొని, ప్రజల స్వామ్యమును ఆశ్రయముల యొడ తమ సానుభూతి నెల్లడించిరి. జిల్లాలో రీఅసెసుమెంటు నూచుట 1929 పంజాబు భూమిశిస్తుసవరణ చట్టము ననుసరించి విచారింపబడునని నమృతముగ చెలిపిరి. రాష్ట్రము అభివృద్ధి చెందుటకు తమ ఆశ్రయముగూడవనిరి. విసతిదారులలో గొల్ల నవాలు మహమ్మదు అక్బరుఖాను, రా. బ. కరంచంద్రు, రా. సా. లాలా రాయనాదు, పద్దూరు కిర్వాలుశింగు మున్నగు పెద్దల పలువురు గలరు. (అ. ప్రె.)

లక్ష్మీవర్మ

అయిదువళ్ళలు వ్రాసి కవితాలో తొంచి పేనలిక్కువేసి మాకు పంపిన మీ లక్ష్మీ కవితను చింపక పూజచేసి ఫలితములను వ్రాసి సమగ్ర ఫలితములను మీ స్నేహితులను కలిపి రు 1-4-0లకు పి. పి. గా పంపుదుము. దినపత్రిక సలింపబడితం రు 0-2-0. శ్రీ సరస్వతి జ్యోతిమాలయం, కాకినాడ.

చెన్నై పరి బజారు ధరలు

1920 సం॥ జూలై నెల 8-వ తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు			
కుటుమ తెనాలిది ,, వ 45 కలవి కు	12 3 0	18 4 0	
నెల్లూరిది ,, డిబ్బో 42	12 14 0	18 0 0	
భీల్లి ,, డిబ్బో 46	14 0 0	15 8 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0	
సుప్ర్యలు ,,	17 14 0	18 0 0	

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 12 0	14 0 0
పెనగలు ,, డిబ్బో	13 4 0	15 0 0
పెనలు ,, డిబ్బో	13 4 0	14 0 0
పినుములు ,, డిబ్బో	15 4 0	16 0 0
డాలము ,, ర 195	7 2 0	7 4 0

3. నూనెవస్తువులు

సుప్ర్యలనూనె బా 1-కి	105 0 0	110 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	88 0 0	41 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 101 పినుకనూనె 98		
అముదము బా 1-కి	68 0 0	90 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	88 0 0	90 0 0
కూరపసుపు ,,	88 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీనీలిండు ములుగు 1-కి రు 40 45		
జెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	24 12 0	24 14 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-కి	80 0 0	81 0 0
చదరం	24 0 0	30 0 0
రవుండు	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నెం 20 చెన్ని సింహం యాలె	రు 6 5 0	
నెం 8 ,, కటారి	8 12 0	
నెం 24 ,, లాకి	5 5 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ రెట్టలేడి	5 8 0	
నెం 40 రాడి	8 0 0	
నెం 4 చెన్ని మనీడు	8 4 9	
44 నాందో	4 14 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ జమ్మరు	6 8 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ చేలివిళ్ళ	6 4 0	
నెం 20 $\frac{1}{2}$ తిరుమరు	6 4 0	
నెం 24	6 12 0	
నెం 28	7 4 0	
నెం 80 (చిన్న రెట్ట) త్రిమరు	8 13 0	

7. లోహములు

వెండి 100 కులం 1-కి	రు 47 0 0	53 2 0
ఇంగూరు కులం 1-కి	21 18 0	22 0 0
సవరను 1-కి	18 10 0	
ఇత్తడి బా 1-కి	220 0 0	222 0 0
రాగి బా 1-కి	280 0 0	285 0 0

8. రంగులు

ఆలిమేలు స్వీట్టుదలండు అలిజరయిక్ సింహంమాడ్లు		
,, నిలిరంగు 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 5	
,, 28 రతులు	1 0 9	
,, 55 రతులు	1 8 0	
,, 1 అందరు	1 8 5	
తక్కుటుపొక్కుపొక్కు లెట్ అనగా (టర్ని-కెట్)	8 4 0	
కొంగో కిడి	1 0 0	
విక	1 2 0	

విశాఖపట్నం చందాదారుల కొక ముఖ్యవ్రకటన

విశాఖపట్నం మునందు యిదివరకు మాత్రం దినపత్రికకు, భారతికి ఏదేట్లుగ నుండిన మెసర్సు గుప్త బ్రదర్స్ వారికి బదులు విశాఖపట్నంలోని చావలివారి వీధిలో, మండ్లకొండ వారి గృహమునందుండు మెసర్సు విజయ్ లాండ్ కో ప్రాప్రయిటరస్ శ్రీయత వి.వి. సుబ్బారావు గారిని నూతనముగ 1-7-1930 తేదీనుండి మా ఏదేట్లుగ నియమించియున్నాము. గౌరవ చందాదారు జూలై మాసపు చందాను వారికి చెల్లించి, వారి మూలముగా పత్రికలను స్వీకరింపఁ బ్రార్థింతులు. ఇదివరలోనే పాత ఏదేట్లకు రాజీవు మాసములకునూడ చందాలను అడ్వాన్సుగా చెల్లించియుండిన, వదకు రిశీదులను నూతన ఏదేట్లకు ఇచ్చిన, వైకము చెల్లించిన తారీఖువరకు పత్రిక లివ్వబడును. ఇదివరలో చందాలను చెల్లించినవారికి పత్రిక చేరనివత్తుమున మాకు వ్రాసి, నూతన ఏదేట్లకు తెలిపిన తక్షణమే తగినయేర్పాట్లు చేయబడును.

శ్రీ వస్తా పకు డు.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్రమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన మును తెలిసికొనకొరకు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివినీరవలెను.

తైలినులభము

కొలది ప్రతులుమాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు లెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతువ ప్రచురింపబడును

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 కళామంజరి (కృత్తనపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, పింటిపిట్టరఘునాథ, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామచారక, రామచంద్ర కళక ములు నది యందు గలవు. విశ్వాకర్మకళకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ కళకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 కళకపూరి (ద్విపద): చిల్కానికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను జరికించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు కూచించబడినవి. శ్రీ వేదాద్రి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలది. 1-5-0
- 3 గాఢాచారాత్మక తెల్లము కాంక్షిని అభ్యుదయవ్యాసము 0-5-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్నవిచ్చితక): శ్రీ రామనం వేంకటేశ్వరుగారు, యమ్.ఎ.ఎస్.టి. 0-5-0
- 5 కళ్యాణకావ్యము: చరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగారియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. వందర్యాచారముగ త్యాగరాజుగారు చియించిన కృతు లును విందు తెల్పబడినవి. 0-10-0
- 6 కృష్ణాక్షి (అంబుదంకముల నాటకము): నాన్యేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారి వ్రాసిన ఆను నాటకమున కనువాదము, అనువాదములు శ్రీ బొంబా పిచ్చిరెడ్డిగారు 0-0-0
- 7 కృష్ణాక్షి (అంబుదంకముల నాటకము): శ్రీ కుంభారి ఈశ్వరదత్తుగారు, డి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యావగరము (హంపిశిలములు) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చరిత్రము నిందు వర్ణితము. 0-5-0
- 8 'ఆత్మకథ' ప్రథమపుటము. శ్రీగాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహ-సత్యపరమోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనవసమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేలూరు శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. 0-10-0

రాశివాతుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు

విశాఖపట్నం ప్రతినిధి:— శామర్తి గారిశంకరశర్మ అండ్ కో., 555, రెసిడెన్షియల్, పోస్టుబాక్సు, డి.కె. రోడ్

RUB IT IN

AMRUTANJAN DEPOT

Price Annas 10 only. MADRAS & BOMBAY

“సశీకరలేఖ్యము”

గంటకు పీర్లము గట్టిపరచును. సింహము పోరాడ గల శక్తి నిచ్చును. సంచారశక్తియును చక్కగ ఆనవలరక పిలగును. రక్తమునుభ్రష్టమును. గొడ్డంబును సంహనము కలిగించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందమును ఆగజ్యమును సంతోషమును పర్యవసాదికలతో, బంధువులతో సంతోషమును. గృహము లేదన్న వారికి ఇల్లు వాకును అంపెదము. వీనిగుణము లెల్ల చుటకు ధోరణు పెంపుచేసేవాడితరుడు. డిజిటల్ మెట్రిక్ 60 తులి 5-8 జర్మనుకాన్యపు యెంబ్బగ నేరియును 30, రు 2/8. డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోర్ సిటీ.

ఆయుర్వేదావిధి రత్నాకరము	2-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము (1)	6-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ భాషా శాస్త్రము	1-1-0
డాక్టరు శ్రీరామ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, విజనాడ	

అమృతాంజనము డిపో వారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

	రూ॥
1. శీర్షరసాయనము మాత్రలు అశీర్షమునకు	1-4
2. వజ్రగుళికలు భానుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12
4. ఆమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మాలకేంకకు తెలము డబ్బి 1-3	0-12
6. తామర తెలము, తామర, తీలకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, నాంబిభేదములకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-6
9. దంతశూలహరి, పండ్లపాటుకు	0-8
10. శర్మశూలహరి, చెవిపాటుకు	0-6
11. గజ్జిక తెలము, గజ్జిపీడలకు డబ్బి 1-3	0-4
12. పసుళ్లకు తెలము, శిశుపసుళ్లకు	0-6
13. చందన అత్తరు 1 బెస్సు	2-0
14. కుంభకు తెలము, డబ్బి 1-3	0-8
15. దంతచూర్ణము, పండ్లతోమటకు	0-2
16. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
17. సుఖభోగి తెలము, పుండ్లకు	1-0
18. రోమహరి, వెండ్రుకలు డిడుటకు	0-8
19. మోహినితెలము, వెండ్రుకలు డిడుటకు	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-3	0-6
21. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8
22. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
23. సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
24. సెకకు ద్రావకము సీసా 1-3	1-0
25. కఫహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-0
26. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బునములకు డబ్బి	0-4
27. మందరి తెలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8
28. శిరోనేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
29. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
30. ఉబ్బునమునకు మందు	2-0
31. కుంకుమపువ్వు తు 1-3	8-0
32. కచ్చకర్పూరం తు 1-3	8-0
33. కేలకు మందు సీసా 1-3	0-4
34. కస్తూరి	40-0
35. జాన్న తు 1-3	8-0

పోస్టుకర్పాలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు